

ΕΠΕΤΗΡΙΣ
ΤΟΥ
ΘΡΑΚΙΚΟΥ
ΦΙΛΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ.

(ΕΤΟΣ Α)

1872—1873.

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ,

1873.

ΤΥΠΟΣ Ι. Α. ΒΡΕΤΟΥ ΚΑΙ Σ/ΑΣ.

H. Praxidiz

76
139

2961

ΕΠΕΤΗΡΙΣ

ΤΟΥ

*Κωνσταντινίου & Ε'
απόδωρο*

ΘΡΑΚΙΚΟΥ

ΦΙΛΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ.

(ΕΤΟΣ Α.)

1872—1873.

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ,

1873.

ΤΥΠΟΣ Γ. Α. ΒΡΕΤΟΥ ΚΑΙ Σ/ΑΣ.

SISMANOGLIO

Τὸ τσαῦτα μεγαλουργήματα ἐκτελέσαν ἐν τῇ Ἑσπερίᾳ καὶ ἰδίως ἐν τῇ Ἀμερικῇ πνεῦμα τοῦ συνεταιρισμοῦ καὶ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ χώρα εὐτυχῶς μεταφυτευθὲν, ἤρξατο ἀπὸ τινῶν ἐτῶν πολλὰ καὶ κολοσσαῖα παράγον ἀποτελέσματα.

Αὐτὸ δὴ τοῦτο τὸ τοῦ συνεταιρισμοῦ πνεῦμα ἐφαρμοσθὲν καὶ εἰς τὰς διανοητικὰς ἐργασίας παρήγαγε καὶ τὸν Φιλολογικὸν ἡμῶν Σύλλογον καὶ τὰ ἄλλα τὰ τὴν διάδοσιν τῆς παιδείας σκοπὸν ἔχοντα σωματεῖα.

Ἡ Θράκη μέγα ὑπὸ πολλὰς ἐπόψεις ἔσχε τὸ παρελθόν, τὸ ἐνεστὼς ἕμῳς αὐτῆς ἐστὶ λίαν θλιβερόν, διότι οὐδόλως μετὰ τοῦ πνεύματος οὐδὲ μετὰ τῶν τάσεων τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων βαδίζει. Τὸ θεμέλιον καὶ ὁ μοχλὸς τοῦ νεωτέρου κόσμου ἐστὶν ἡ παιδεία καὶ ἡ καθ' ὅλας τὰς τῆς κοινωνίας τάξεις διάδοσις αὐτῆς. Τὴν ἰσχύν τῶν νεωτέρων ἔθνῶν ἀπαρτίζει οὐχὶ τὸ πλῆθος ἀλλ' ἡ τῆς διανοίας ἀνάπτυξις καὶ ἡ τῶν ὑγιῶν ἀρχῶν ἐξάπλωσις. Δι' ὃ καὶ ἅπαντα τὰ τοῦ νῦν πεπολιτισμένου κόσμου ἔθνη προθύμως μεγίστας καταβάλλουσι θυσίας ὑπὲρ τῆς τοῦ λαοῦ ἐκπαιδεύσεως.

Ἐν δὲ τῇ Θράκῃ, ἐν τῷ λίκνῳ τούτῳ τοῦ θαυμασιωτέρου πολιτισμοῦ, τουτέστι τοῦ ἑλληνικοῦ, ζόφος καὶ ἀμάθεια ἐκ πολλῶν αἰτιῶν προερχόμενα, πλήττουσι δυσαρέστως τὰς ὄψεις παντὸς περιηγητοῦ, νύσσουσι δὲ ὀδυνηρῶς τὴν καρδίαν τοῦ τὴν εὐκλειαν τοῦ ἔθνους ἐπιθυμοῦντος Ἑλλήνος.

Τῆς θλιβερᾶς ταύτης καταστάσεως τὴν θεραπείαν

ἐπιθυμοῦντες πολλοὶ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει εὐρισκομένων Θρακῶν, βοηθούμενοι δὲ καὶ ὑπὸ τῶν λοιπῶν μεγαθύμων τέκνων τῆς ἑλληνικῆς Ἀνατολῆς, ἐσκέφθησαν ἵνα συστήσωσιν ὁμίλον ἔχοντα σκοπὸν ὠρισμένον, τὴν συλλογὴν χρηματικῶν πόρων πρὸς ὑποστήριξιν μὲν τῶν ὑπαρχόντων σχολείων, σύστασιν δὲ νέων ὅπου τοιαῦτα οὐχ ὑπάρχουσιν, ἐν γένει δὲ τὴν διάδοσιν τῆς παιδείας καὶ τῶν ὑγιῶν ἀρχῶν παρὰ τῷ λαῷ, ὅστις ἐστὶν ἡ ἰσχύς καὶ ἡ ψυχὴ τῶν ἐθνῶν.

Ἄνδρες ἀπὸ πολλοῦ γνωστοὶ διὰ τὰς πρὸς τὸ ἔθνος εὐεργεσίας αὐτῶν οὐχὶ μόνον συνετέχθησαν πρὸς τοὺς τὴν πρώτην ιδέαν τοῦ Συλλόγου τούτου συλλαβόντας, ἀλλὰ καὶ τὸ σωματεῖον τοῦτο ὑπὸ τὴν προστασίαν αὐτῶν ἔλαβον, μεγάλα τε δῶρα μέχρι τοῦδε ὡς ἀπαρχὴν ἐπιδαφιλεύσαντες, μεγαλείτερα δὲ ὑπισχνόμενοι διὰ τὸ μέλλον.

Ὁ Σύλλογος ὑπάρχει, ἐργάζεται ἤδη ἀπὸ ἑξαμηνίας, πολλὰ ἤδη σχολεῖα συνέδραμε, καὶ ὡς ἀπόδειξιν τῆς ὑπάρξεως αὐτοῦ προσάγει εἰς τὸ δημόσιον τὴν ΕΠΕΤΗΡΙΔΑ ταύτην.

Οἱ τὴν διεύθυνσιν δ' αὐτοῦ κατὰ τὴν πρώτην ταύτην περίοδον ἐπιφορτισθέντες ἐλπίζουσιν ὅτι πολλοὶ ὁμογενεῖς, Θρακῆς τε καὶ μὴ, θέλουσι συνταχθῆ πρὸς αὐτὸν ὅταν μάθωσι τὸν σκοπὸν πρὸς ὃν τείνει, διότι ὁ Σύλλογος οὗτος οὐχὶ μόνον Θρακικὸς ἀλλὰ Ἑλληνικὸς ἐστὶ.

Ἐν Κωνσταντινουπόλει τῇ 20 Ἰουνίου 1873.

Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς
Α. ΖΩΗΡΟΣ.

ΙΔΡΥΤΑΙ.

Γ. ΖΑΡΙΦΗΣ.	Σ. Ι. ΒΟΥΤΥΡΑΣ.
Χ. ΖΩΓΡΑΦΟΣ.	Κ. Π. ΚΑΝΑΚΗΣ.
Α. ΒΛΑΣΤΟΣ.	Α. ΖΩΤΟΥ.
Κ. ΚΑΛΛΙΑΔΗΣ.	Γ. ΑΡΙΣΤΑΡΧΗΣ.
ΑΓΛΑΙΑ ΚΑΛΛΙΑΔΟΥ.	ΑΛ. Κ. ΚΑΡΑΘΕΟΔΩΡΗ.
Δ. ΑΡΙΣΤΑΡΧΗΣ.	Ι. Δ. ΑΡΙΣΤΟΚΛΗΣ.
Γ. Κ. ΙΣΧΟΜΑΧΟΣ.	Δ. ΚΑΛΛΙΑΔΗΣ.
Σ. ΜΑΥΡΟΓΕΝΗΣ.	Μ. ΑΡΙΣΤΑΡΧΗΣ.
Σ. ΑΡΧΙΓΕΝΗΣ.	ΣΤ. Α. ΡΑΛΛΗΣ.
ΕΛΕΝΗ ΑΡΧΙΓΕΝΟΥΣ.	Δ. ΡΑΖΗΣ.
Θ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ.	Κ. ΚΑΡΑΘΕΟΔΩΡΗ.
Μ. ΓΚΙΟΥΜΟΥΣΓΚΕΡΔΑΝΗΣ.	Σ. Κ. ΚΑΡΑΘΕΟΔΩΡΗ.
ΓΡ. ΓΑΡΟΦΑΛΙΔΗΣ.	Μ. ΧΟΥΡΜΟΥΖΗΣ.
ΑΘ. ΘΩΜΑ.	Μ. Ε. ΔΑΝΕΖΗΣ.
ΑΔΕΛ. ΑΝΤΩΝΙΑΔΔΙ.	Ε. ΕΥΓΕΝΙΔΗΣ.
Μ. ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ.	Γ. ΚΟΡΩΝΙΟΣ.
Χ. Γ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ.	Δ. ΣΓΟΥΤΑΣ.
Κ. Ε. ΚΥΡΙΑΚΟΥ (ιατρός).	Α. Δ. ΣΥΓΓΡΟΣ.
ΗΡΟΚΛΗΣ ΒΑΣΙΑΔΗΣ.	ΑΝΔ. ΝΟΜΙΚΟΣ.
Κ. ΚΑΡΑΠΑΝΟΣ.	ΑΝΤΩΝΙΟΣ Ε. ΡΑΛΛΗΣ.
Ἄρ. ΦΙΛΟΘΕΟΣ ΒΡΥΕΝΝΙΟΣ.	Α. ΨΥΧΑΡΗΣ.
ΑΝΑΣΤ. ΧΟΥΡΜΟΥΖΙΑΔΗΣ.	Θ. Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ.
Κ. Ε. ΤΣΕΡΩΝΗΣ.	ΘΕΟΔ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ.
Δ. ΠΛΗΘΩΝΙΔΗΣ.	Η. ΤΑΝΤΑΛΙΔΗΣ.
ΟΔΥΣΣ. ΙΑΛΕΜΟΣ.	Κ. ΒΑΛΙΑΔΗΣ, ἱεροδιδ.

Δ. ΜΑΛΙΑΔΗΣ.	Κ. ΠΛΗΘΩΝΙΔΗΣ.
Β. ΠΥΛΑΔΗΣ.	Δ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ.
Α. ΖΩΗΡΟΣ.	ΙΩ. ΖΩΓΡΑΦΙΔΗΣ.
ΜΑΤΘΙΑΔΗ Α. ΖΩΗΡΟΥ.	ΙΩ. ΓΕΩΡΓΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ.
Α. ΒΑΦΙΑΔΗΣ.	Α. Σ. ΓΣΜΥΡΙΑΔΗΣ.
ΔΗΜ. ΠΑΝΤΖΙΡΗΣ.	Γ. ΔΑΛΛΑΣ.
ΙΩΑΝ. ΓΚΙΩΝ.	Δ. Σ. ΒΑΦΕΑΣ.
ΘΡ. ΓΙΑΝΝΑΡΟΣ.	Β. Μ. ΒΑΛΙΑΝΟΣ.
Ξ. ΖΩΓΡΑΦΟΣ.	Π. Θ. ΜΕΣΘΕΝΕΥΣ.
Ι. Α. ΒΡΕΤΟΣ.	ΣΠ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΑΔΗΣ.
ΔΗΜ. ΠΑΣΠΑΛΗΣ.	Κ. ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ.
Β. ΠΑΓΚΑΛΟΣ.	Δ. ΠΕΛΩΝΗΣ.
ΧΡ. Δ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ.	ΜΑΡΚΟΣ Ι. ΜΑΡΣΑΝ.
ΒΑΣΙΛ. ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ.	ΜΙΑΤ. ΚΑΡΑΒΟΚΥΡΟΣ.
ΝΙΚΗΦ. ΓΛΥΚΑΣ <i>ἀρχιμ.κ.</i>	Ν. Π. ΒΕΡΙΣΗΣ.
Κ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ <i>(ιατρός)</i> .	ΑΡΙΣΤ. ΚΟΥΜΠΑΡΗΣ.
Ε. ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ.	ΑΡ. ΡΑΖΗΣ.
ΑΛ. Σ. ΣΕΒΑΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.	Χ. ΕΝΩΤΙΑΔΗΣ.
Ρ. Ε. ΡΑΦΑΗΛ.	Γ. ΒΑΦΕΙΑΔΗΣ.
Ν. ΒΑΜΒΑΚΗΣ.	Λ. ΧΡΥΣΟΒΕΛΩΝΗΣ.
Ν. Ι. ΠΑΣΠΑΛΛΗΣ.	ΒΑΣΙΛ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ.
Θ. Α. ΚΟΣΟΥΔΗΣ	ΜΟΣΧ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ.
ΜΙΑΤ. Α. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ.	ΘΩΜΑΣ ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ.
ΖΑΧ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΔΗΣ.	Γ. ΠΑΡΙΣΗΣ.
ΙΩΑΝ. ΓΕΝΝΑΔΙΟΣ.	ΚΩΝΣΤ. ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ.
ΙΩΑΝ. ΒΟΛΙΖΑΣ.	ΙΩ. Γ. ΣΚΑΡΙΜΒΑΣ.
Χ. ΚΟΪΜΤΖΟΓΛΟΥΣ.	Π. ΚΑΛΛΙΒΟΥΡΗΣ.
ΣΤ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΑΤΟΣ.	

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

Γ. ΖΑΡΙΦΗΣ Ἐπίτιμος Πρόεδρος

ΣΑΡΑΝΤΗΣ ΑΡΧΙΓΕΝΗΣ Πρόεδρος

Α. ΒΛΑΣΤΟΣ

Κ. ΚΑΛΛΙΑΔΗΣ

} Ἀντιπρόεδροι

ΑΛΕΞ. ΖΩΗΡΟΣ Γενικός Γραμματεὺς

Ι. Α. ΒΡΕΤΟΣ Ἐιδικός »

Ζ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΔΗΣ Ταμίας

Η. ΒΑΣΙΛΑΔΗΣ

Ξ. ΖΩΓΡΑΦΟΣ

Σ. Ι. ΒΟΥΤΥΡΑΣ

Μ. ΧΟΥΡΜΟΥΖΗΣ

Κ. ΤΣΕΡΩΝΗΣ

ΘΡ. ΓΙΑΝΝΑΡΟΣ

} Σύμβουλοι

ΜΕΓΑΛΟΙ ΕΥΕΡΓΕΤΑΙ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΖΑΡΙΦΗΣ

ΠΡΩΗΝ ΑΔΡΙΣΣΗΣ ΚΥΡΙΟΣ ΔΩΡΟΘΕΟΣ

ΕΥΕΡΓΕΤΑΙ

ΧΡΗΣΤΑΚΗ ΕΦΕΝΔΗΣ ΖΩΓΡΑΦΟΣ

ΜΕΛΗ ΕΠΙΤΙΜΑ

Ἡ Α. Θ. Π. ὁ πρῶην οἰκουμενικὸς Πατριάρχης

ΚΥΡ. ΚΥΡ. ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ

Ὁ Κ. ALBERT DUMONT.

ΓΕΝΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

ΤΩΝ ΜΕΧΡΙ ΤΗΣ 20 ΙΟΥΝΙΟΥ ΕΓΓΡΑΦΕΝΤΩΝ ΜΕΛΩΝ.

- Ἄγαπητίδης (Α.)
Ἀδελφότης (εὐεργετική) ἐν Καλλιπόλει.
Ἀθανασίου (Δημήτριος).
Ἀλεξανδρίδης (Ζαχαρίας) ἔμπορος ἐν Κων/πόλει.
Ἀλμπανόπουλος (Ἰωάννης) » »
Ἀναγνώστου (Γεώργιος) ἐν Βιζύη.
Ἀναστασιάδης (Α.) ὀδοντοῖατρος ἐν Κων/πόλει.
Ἀναστασιάδης (Γ.) διδάσκαλος ἐν Σηλυμβρία.
Ἀναστασιάδης (Κ. Χ.) ἐν Ἐπιβάταις.
Ἀναστασιάδης (Μόσχος) ἔμπορος ἐν Κων/πόλει.
Ἀναστασιάδης (Φώτιος) ἐν Μέτραις.
Ἀναστασίου (Ἀσημάκης).
Ἄνθιμος ἐπίσκοπος Μετρῶν.
Ἀνδρεάδης (Δ.) ἐν Κωνσταντινουπόλει.
Ἀνδρεάδης (Θωμᾶς) »
Ἀντωνιάδαι (Ἀδελφοί) »
Ἀντωνιάδης (Μ.) »
Ἀντωνιάδης (Σ.) ἰατρός ἐν Φιλιππουπόλει.
Ἀντωνίου (Πασχ. Χ.) γεωργός ἐν Νεοχωρίῳ Μετρῶν.
Ἀποστόλου (Μιχαήλ) ἐν Μέτραις.
Ἀποσόλου (Δημήτριος) γεωργός ἐν Νεοχωρίῳ Μετρῶν.
Ἀποστολίδης (Σπ.) Σακελλάριος ἐν Κων/πόλει.

Ἄρβανιτίδης (Ι.) ἔμπορομείτης ἐν Κων]πόλει.
 Ἄργυριάδης (Δ.) κτηματίας ἐν Φιλιππουπόλει.
 Ἄργυρίου (Σωτήριος) γεωργὸς ἐν Νεοχωρίῳ Μετρῶν.
 Ἄρισάρχης (Γρηγ.) πολιτικός ὑπάλληλος ἐν Κ]πόλει.
 Ἄριστάρχης (Δημ.) » » »
 Ἄρισάρχης (Μιλτιάδ.) » » »
 Ἄρισοκλῆς (Ἰωάν. Δ.) » » »
 Ἀρσένιος προεστὼς ἐν Νεοχωρίῳ Μετρῶν.
 Ἀρχιγένης (Σαράντης) ἰατρὸς ἐν Κων]πόλει.
 Ἀρχιγένους (Ἐλένη) » »
 Ἀρχιγένης (Φώτιος Κ. Ε.) ἰατρὸς ἐν Ἐπιβάταις.
 Αὐγουστίνος (Ἰωάννης) κουρεὺς ἐν Κων]πόλει.
 Βαλασιάδης (Ἰωάννης) γεωργὸς ἐν Μέτραις.
 Βαλασιάδης (Σταμάτιος) κρεωπώλης ἐν Μέτραις.
 Βαλιάδης (Κωνσταντῖνος) ἱεροδιδάσκαλος.
 Βαλιάνος (Β. Μ.) ἐν Κωνταντινουπόλει.
 Βαλλῆς (Δ. Θ.) ἐν Ἐπιβάταις.
 Βαλλῆς (Π. Θ.) » »
 Βαμβάκης (Ν.) ἔμπορος ἐν Κων]πόλει.
 Βασιάδης (Ἡροκλῆς) ἰατρὸς »
 Βασίλειος, ἱερεὺς ἐν Βογιαζίζιοι.
 Βαφέας (Δ. Σ.) μεσίτης χρεωγράφων ἐν Κων]πόλει.
 Βαφειάδης (Γεώρ.) δημοσιογράφος »
 Βαφειδῆς (Κωνσταν.) ἱεροδιδάσκαλος »
 Βαφιάδης (Ἀπόστολος) ἰατρὸς »
 Βείκος (Γ. Δ.) ἐν Ἐπιβάταις.
 Βελογιάννης (Μιχ.) μεσίτης χρεωγράφων ἐν Κ]πόλει.
 Βερίσης (Νικόλαος Π.) τραπέζιτης ἐν Κων]πόλει.
 Βερνουδάκη (Ἐριφίλη) » »
 Βλάδος (Μ. Α.) ἰατρὸς ἐν Φιλιππουπόλει.
 Βλαστός (Ἀντώνιος) τραπέζιτης ἐν Κων]πόλει.

Βογιατζίδης (Πάντζος) λαμπίστης ἐν Κων]πόλει.
 Βογιατζόγλου (Ἀθανάσιος) ἀχυρᾶς ἐν Καλλικρατεία.
 Βογορίδης (Ἀλέξ.) πολιτικός ὑπάλληλος ἐν Κων]πόλει.
 Βόδιζας (Ἰωάννης) » »
 Βουτυρᾶς (Σταῦρος Ι.) δημοσιογράφος «
 Βρετὸς (Ἰωάννης Α.) » »
 Βρυέννιος (Φιλόθεος) ἀρχιμανδρίτης, διευθυντὴς τῆς Μ.
 τοῦ Γ. Σχολῆς.
 Γαροφαλίδης (Γρηγόριος) ἔμπορος ἐν Κων]πόλει.
 Γεδεῶν (Μ.) δημοσιογράφος »
 Γεννάδιος (Ἰωάννης) Β' γραμματεὺς τῆς Β. Ἑλλ.
 πρεσβείας ἐν Κων]πόλει.
 Γεωργιάδης (Ἀσημάκης) γεωργὸς ἐν Μέτραις.
 Γεωργιάδης (Θεόδωρος) ἰατρὸς ἐν Κων]πόλει.
 Γεωργιάδης (Λεωνίδας) ἔμπορος »
 Γεωργιάδης (Νικόλαος) » »
 Γεωργιάδης (Σ.) ἐν Σηλυμβρία.
 Γεωργίου (Ζαφείριος) ἐν Ἐπιβάταις.
 Γεωργίου (Κωνσταντῖνος) ἐν Βιζύη.
 Γεωργίου (Χρυσοβέργης) ἔμπορος ἐν Κων]πόλει.
 Γεωργαντόπουλος (Ἰωάννης) δικηγόρος ἐν Κων]πόλει.
 Γιάνναρος (Θρασύβουλος) ἔμπορος »
 Γιουμοὺς Γκερδάνη (Ἀθ.) κτηματίας ἐν Φιλιππουπόλει.
 Γιουμοὺς Γκερδάνη (Μιχ.) » ἐν Κων]πόλει.
 Γκιών (Ἰωάννης) διευθυντὴς τῆς ἀσφαλιστικῆς ἐται-
 ρίας Ἀργοναῦται ἐν Κων]πόλει.
 Γιοβανίδης (Γιαννάκης) ἐν Ἐλθασαν Μετρῶν.
 Γλυκᾶς (Νικηφόρος) ἀρχιεπίσκοπος Ἰμβρου.
 Γρηγοριάδης (Βασίλειος).
 Γρηγόριος ἐπίσκοπος Καλλιουπόλεως.
 Δάλλας (Γ.) δικηγόρος ἐν Κων]πόλει.

Δανέζης (Μιχ.) πατριαρχικός υπάλληλος ἐν Κων/πόλει.
 Δεπάστας (Ἀντώνιος) βιβλιοπώλης »
 Δημητρίου (Γεώργιος Χ.) παντοπώλης ἐν Τσεκμεδζέ.
 Δημητρίου (Γεώργιος) παντοπώλης ἐν Μέτραις.
 Δημητρίου (Ἰωάννης) ἐν Κων/πόλει.
 Δημητρίου (Κωνσταντῖνος) ἐν Βιζύη.
 Δημητρίου (Σωτήριος) παντοπώλης ἐν Μέτραις.
 Δήμου (Νικόλαος) »
 Δήμου (Παναγιώτης) γεωργὸς ἐν Καλλικρατεία.
 Διάγγελης (Γεώργιος) δικηγόρος ἐν Κων/πόλει.
 Διονύσιος ἐπίσκοπος Παμφίλου »
 Δόσιος (Γ.) ἰατρὸς ἐν Κων/πόλει.
 Δροσιάδης (Β. Α.)
 Δουκίδης (Αλ. Γ.) δεκατιστὴς ἐν Τσεκμεδζέ.
 Ἐλευθεριάδης (Β.) ἐν Ἐπιβάταις.
 Ἐμμανουήλ (Σωτήριος) ἐν Κων/πόλει.
 Ἐνωτιάδης (Χρήστος) ἰατρὸς »
 Εὐγενίδης (Εὐς.) τραπεζίτης »
 Εὐσέβιος ἱερομόναχος ἐν Ἐπιβάταις.
 Εὐσταθίου (Θεόδωρος) ἐν Βιζύη.
 Ζαρίφης (Γεώργιος) τραπεζίτης ἐν Κων/πόλει.
 Ζαχαρίας ἀρχιεπίσκοπος Σηλυμβρίας.
 Ζαχαρίου (Ἰωάννης) ἔμπορος ἐν Κων/πόλει.
 Ζησόπουλος (Νικόλαος) παντοπώλης ἐν Σηλυμβρία.
 Ζιγαβηνὸς (Γρηγόριος) ἱεροδιάσκαλος ἐν Κων/πόλει.
 Ζωγραφίδης (Ἰωάννης) καθηγητὴς »
 Ζωγράφος (Ξενοφῶν) ἰατρὸς »
 Ζωγράφος (Χρ. ἐφένδης) τραπεζίτης »
 Ζωηρὸς (Ἀλέξανδρος) ἰατρὸς »
 Ζωηροῦ (Ματθίλδη) »
 Ζώτου (Ἀριστείδης) ἰατρὸς »

Θεοδωρίδης (Εὐλάμπιος) ἐν Σηλυμβρία.
 Θεόδωρος ἱερεὺς ἐν Βιζύη.
 Θεοδώρου (Μιχ.) ἐν »
 Θεοφίλου (Β.) »
 Θεόφιλος ἀρχιεπίσκοπος Σωζουπόλεως.
 Θωμᾶ (Ἀθανάσιος) ἔμπορος ἐν Κων/πόλει.
 Θωμᾶ (Σταῦρος) πλοίαρχος ἐν Καλλικρατεία.
 Ἰάλεμος (Ὀδυσσεύς) δημοσιογράφος ἐν Κων/πόλει.
 Ἰσχυρίδης (Α. Σ.) δικηγόρος »
 Ἰσχύμαχος (Γ. Κ.) » »
 Ἰωαννίδης (Κωνσταντῖνος) υπάλληλος »
 Ἰωαννίδης (Σ.) ἐν Ἐπιβάταις.
 Ἰωάννου (Κυριαζῆς) »
 Ἰωάννου (Μιχαήλ) καπνοπώλης ἐν Τσεκμεδζέ.
 Ἰωάννου (Παναγιώτης) φαμπρικαδζῆς ἐν Μέτραις.
 Ἰωσήφ (Ι.).
 Καλλιιάδης (Δ.) ἐν Κων/πόλει.
 Καλλιιάδης (Κωνσταντῖνος) ἐν Κων/πόλει.
 Καλλιιάδου (Ἀγλαΐα) «
 Καλλιθούρτσης (Π.) ἰατρὸς »
 Καλπάκας (Γ.) τελωνιακὸς υπάλληλος ἐν Κων/πόλει.
 Καμινारीδης (Ι.) δικηγόρος, »
 Καμπίτζης (Γ.) »
 Κανάκης (Κωνσταντῖνος Π.) ἔμπορος »
 Κανέλλος (Ἰωάννης) ἔμπορος »
 Καντεμίρης (Δημ. Θ.) μεσίτης χρεωγράφων »
 Καραβοκυρὸς (Μιλτιάδης) δικηγόρος »
 Καραθεοδωρῆ (Αλ. Κ.) »
 Καραθεοδωρῆ (Στεφ. Κ.) Ἀ' γραμματεὺς τῆς ἐν Βε-
 ρολίνῳ Ὀθωμανικῆς πρεσβείας.
 Καραπάνος (Κωνσταντῖνος) τραπεζίτης ἐν Κων/πόλει.

Καρδαμίτσης (Πέτρος) ἔμπορος ἐν Κων]πόλει.
 Κασάπης (Γεώργιος Κ.).
 Κλάδος (Πέτρος) τραπεζίτης ἐν Κων]πόλει.
 Κλεόβουλος (Ν. Κ.) ἔμπορος »
 Κοϊμτζόγλους (Χ.) » »
 Κορωναῖος (Πάνος) συνταγματάρχης ἐν Ἀθήναις.
 Κορωνῖος (Γεώργιος) τραπεζίτης ἐν Κων]πόλει.
 Κοσούδης (Θ. Α.) τραπεζίτης »
 Κότζου (Γιάγκος) ἐν Ἐπιβάταις.
 Κουμανούδης (Σ.) καθηγητὴς ἐν Ἀθήναις.
 Κουμπάρης (Ἀριστ.) διευθυντὴς τοῦ μετεωροσκοπεῖου
 ἐν Κων]πόλει.
 Κουμπάρης (Ἀχ.) ὑπάλλ. κυβερνητικὸς ἐν Κων]πόλει.
 Κρητικὸς (Μ.) ἐν Ἐπιβάταις.
 Κυριακίδης (Κ.)
 Κυριακόπουλος (Ε.) δημοσιογράφος ἐν Κων]πόλει.
 Κυριακοῦ (Κ. Ε.) ἰατρός. »
 Κύριλλος πρῶην μητροπολίτης Ἀδριανουπόλεως.
 Κωνσταντινίδης (Δανιήλ).
 Κωνσταντινίδης (Ἐλευθέριος) δικηγόρος ἐν Κων]πόλει.
 Κωνσταντινίδης (Θ.)
 Κωνσταντινίδης (Γ. Χ.) κτηματίας ἐν »
 Κωνσταντίνου (Ἀναστάσιος) ἐν Μέτραις.
 Κωνσταντίνου (Νικόλαος) σαράφης ἐν Κων]πόλει.
 Κωνσταντίνου (Παναγός) ἐν Τσεχμεδζέ.
 Κωνσταντῖνος Οἰκονόμος ἐν Βιζύη.
 Κωνσταντῖος ἀρχιμανδρίτης ἐν Γαλατᾶ.
 Κώστας (Ἀναστάσιος Γ. Χ.) ἐν Κων]πόλει.
 Λαζόπουλος (Γεώργιος) ὑπάλληλος ἐν Κων]πόλει.
 Λαμπρίδης (Α.)
 Λενὸς (Μιχαήλ) ἱερεὺς ἐν Γαλατᾶ.

Λεοντάρης (Ἀργύριος) ἐν Ἐπιβάταις.
 Λιβάνιος (Μάρκος) δικηγόρος ἐν Κων]πόλει.
 Λογοθετίδης (Γιάγκος) πκντοπώλης ἐν Τσεχμεδζέ.
 Λογοθετίδης (Ἐλευθέριος) ἐν Ἐπιβάταις.
 Λογοθετίδης (Θεόδωρος Ε.) ῥάπτης ἐν Τσεχμεδζέ.
 Λογοθετίδης (Χ. Ἄθαν.) γεωργὸς »
 Μαζαράκη (Δόμνα) ἐν Ἐπιβάταις.
 Μαλιάδης (Δημήτριος) δικηγόρος ἐν Κων]πόλει.
 Μαλιάκας (Ἀβραάμ) διδάσκαλος »
 Μαργαρίτης (Δρόσος) ἐν Σηλυμβρία.
 Μαργαρίτου (Χαραλαμπε) ἐν Βιζύη.
 Μαρχόπουλος (Στέφανος) ἔμπορος ἐν Κων]πόλει.
 Μαρσάν (Μάρκος) ἔμπορομεσίτης »
 Μαυρογέλαστος (Γ.) γεωργὸς ἐν Μέτραις.
 Μαυρογένης (Σ.) ἰατρός ἐν Κων]πόλει.
 Μαυρογορδάτος (Θ. Α.) τραπεζίτης ἐν Κων]πόλει.
 Μαυρογορδάτος (Σ. Τ.) » »
 Μαύρου (Εὐφροσύνη) ἐν Ὀδησσῷ.
 Μεσθενεὺς (Π. Θ.) »
 Μήτσορας (Κυριακὸς) ἔμπορος ἐν Φιλιππουπόλει.
 Μιμίδης (Μιχαήλ) ἔμπορος ἐν Κων]πόλει.
 Μιχαηλίδης (Εὐγένιος) ἐν Βιζύη.
 Μιχαηλίδης (Μιχαήλ) »
 Μιχαήλ (Ἰωάννης) »
 Μιχαηλίδης (Κ.)
 Μπακτσεβάνωφ (Γεώργ. Χ. Δ.).
 Μουσοῦρος (Β.).
 Μουσοῦρος (Ι.).
 Νεόφυτος Μητροπολίτης Δέρκων.
 Νεόφυτος » Φιλιππουπόλεως ἐν Φ.λιπ-
 πουπόλει.

Νικολαΐδης (Χαραλάμπης) ἐν Βιζύῃ.
 Νομικὸς (Ἀνδρέας) τραπεζίτης ἐν Κων]πόλει.
 Οἰκονόμου (Μιλτιάδης Α.) ἔμπορος »
 Πάγκαλος (Βασίλειος) ἔμπορος »
 Πανάρετος ἱεροδιάκονος Ἁγίου Νικολάου Γαλατᾶ.
 Παναγιώτου (Ἐμμανουήλ) παντοπώλης ἐν Τσεκμεδζέ.
 Πανταζῆ (Γεώργιος) ἐν Βιζύῃ.
 Πάντζοβιτς (Ἀριστοτέλ. Ν.) ὑπάλληλος ἐν Κων]πόλει.
 Πάντζοβιτς (Νικόλαος) ἔμπορος »
 Παντζίρης (Δημήτριος) ὑπάλληλος »
 Παπαδόπουλος (Ἀθανάσιος) ἐν Βιζύῃ.
 Παπαδόπουλος (Ἀθαν.) φαρμακοποιὸς ἐν Τσεκμεδζέ.
 Παπαδόπουλος (Ἀναστάσιος) ἐν Σηλυμβρία.
 Παπαδόπουλος (Ἀντώνιος) ἐν Ἐπιβάταις.
 Παπαδόπουλος (Δημήτριος) ἰατρὸς ἐν Κων]πόλει.
 Παπαδόπουλος (Χρ. Δ.) καθηγητῆς »
 Παπούλης (Κυριακὸς Α.)
 Παρασκευᾶ (Βασίλειος).
 Παρίσης (Γ.) ἐν Κων]πόλει.
 Πασπαλῆς (Δημ.) »
 Πασπαλῆς (Ν. Ι.) »
 Πελώνης (Δημοσθ.) ὑπάλληλος ἐν Κων]πόλει.
 Πλέσας (Ν.) ἰατρὸς »
 Πλέσος (Γεώργιος) μεσίτης χρεωγράφων ἐν Κων]πόλει.
 Πλέσος (Ἰωάννης) » » »
 Πληθωνίδης (Δημήτριος) δημοσιογράφος »
 Πληθωνίδης (Κωνσταν.) » »
 Πολύκαρπος ἱεροδιδάσκαλος »
 Πολυχρόνης (Ἀνδρέας) ἐν Σηλυμβρία.
 Πολυχρονιαδης (Ι.) ἑλληνοδιδάσκαλος ἐν Βιζύῃ.
 Πτολεμαῖος (Γ.) συνταγματάρχης ἐν Ἀθήναις.

Πυλάδης (Βασίλειος) ἐν Κων]πόλει.
 Πωλημένου (Μαργαρίτης) ἐν Βιζύῃ.
 Ῥαζῆς (Ἀριστείδης) μηχανικὸς ἐν Κων]πόλει.
 Ῥαζῆς (Δημήτριος) Α' διερμηνεὺς τῆς Βασ. Ἑλλ.
 πρεσβείας ἐν Κων]πόλει.
 Ῥάλλης (Ἀντώνιος Ε.) ἔμπορος ἐν Κων]πόλει.
 Ῥάλλης (Στέφ. Α.) τραπεζίτης »
 Ῥαφαήλ (Ρ. Ε.) Ταμίας τοῦ Βασ. Ἑλλ. προξενείου
 ἐν Κων]πόλει.
 Σακιζλῆ Ὀγλοῦς (Μανώλης).
 Σγούτας (Δημήτριος) τραπεζίτης ἐν Κων]πόλει.
 Σεβασόπουλος (Ἀλέξανδρος) ἔμπορος »
 Σεμελᾶς (Δ.) ἔμπορος »
 Σεργιάδης (Εὐστράτιος) ἀλληλοδιδάκτης ἐν Βιζύῃ.
 Σκαρίμβας (Ἰωάννης) ἐν Κων]πόλει.
 Σκουλίδης (Ἰωάννης) παντοπώλης ἐν Τσεκμεδζέ.
 Σκορδέλης (Βλάσιος) σχολάρχης ἐν Φιλιππουπόλει.
 Σοφοκλῆς (Γαβριήλ) σχολάρχης Σταυροδρομίου.
 Σταματιάδης (Βασίλειος) ἐν Βιζύῃ.
 Σταμούλης (Ἀντώνιος).
 Σταυρίδης (Ἀθανάσιος) γεωργὸς ἐν Σηλυμβρία.
 Σταυρίδης (Βασίλειος) ἔμπορος ἐν Τσεκμεδζέ.
 Σταυρίδης (Ἐλευθέριος) ἐν Σηλυμβρία.
 Σταυρίδης (Κ. Α.)
 Σταυρίδης (Χριστόδουλος) ἐν Σηλυμβρία.
 Σταύρου (Δημήτριος).
 Στεφανίδης (Κ.)
 Στεφανίδης (Χ.)
 Στρατίδης (Νικόλαος) γούναρης ἐν Κων]πόλει.
 Συγγρὸς (Ἀνδρέας Δ.) τραπεζίτης ἐν Κων]πόλει.
 Σωτηριάδης (Μ.) φαρμακοποιὸς »

Σωτηρίου (Σταῦρος) μπεζιρτζής ἐν Σηλυμβρία.
 Σωτηρίου (Δημήτριος) παντοπώλης ἐν Μέτραις.
 Τάγης (Ἀναστάσιος) καθηγητής ἐν Κων]πόλει.
 Τανταλίδης (Ἡλίας) » »
 Ταραντῖνος (Κωνστ) φαρμακοποιός »
 Ταχμιντζής (Τηλέμ.) ἐργοστασιάρχης »
 Τριανταφυλλίδης (Χαραλ.) ἐν Βιζύη.
 Τσερώνης (Κωνσταντῖνος) δικηγόρος »
 Φωτεινός (Δ. Σ.)
 Φωτιάδης (Εὐστάθιος) δεκατιστής ἐν Τσεκμετζέ.
 Φωτιάδης (Νικόλ.) μεσίτης χρεωγράφων ἐν Κων]πόλει.
 Φωτίου (Ἀνέστης) παντοπωλῆς »
 Φρουζέτης (Κωνστ) ὑποδηματοποιός ἐν Κων]πόλει.
 Χαδούμογλους (Ἐμμμανουήλ) »
 Χαραλάμπους (Σωτήρ) ἐν Βιζύη.
 Χρυσάφης (Θεόδωρος) ἱερεὺς ἐν Τσεκμετζέ.
 Χρυσεΐδης (Ν.)
 Χρυσολέοντος (Σωσάννα) ἐν Κων]πόλει.
 Χρηστίδης (Θεόδωρος) ἔμπορος ἐν Κων]πόλει.
 Χρηστίδης (Χρ. Π.)
 Χρηστίδης (Κυριακός) προμηθευτής ἐν Τσεκμετζέ.
 Χρυσοβελώνης (Λεωνίδης) ἔμπορος ἐν Κων]πόλει.
 Χουρμούζης (Μ.) »
 Χουρμουζιάδης (Ἀναστάσιος) διδάσκαλος.
 Ψυχάρης (Ἀντώνιος) ἐν Κων]πόλει.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

ΤΟΥ ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

ΘΡΑΚΙΚΟΥ

ΦΙΛΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ.

« Οὐδὲν γλ' ἴκιον ἦς πατρίδος ». (Ὅμηρος).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ.

ΑΡΘΡΟΝ 1. Καθιδρύεται ἐν Κωνσταντινουπόλει
 ΘΡΑΚΙΚΟΣ ΦΙΛΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ,
 σκοπὸν καὶ μέλημα ἔχων τὴν διάδοσιν ἐν Θράκῃ τῆς
 δημοτικῆς καὶ μέσης παιδείσεως καὶ τὴν ἠθικὴν καὶ
 διανοητικὴν δι' αὐτῆς διάπλασιν καὶ μόρφωσιν.

ΑΡΘ. 2. Τὰ πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ τούτου μέ-
 σα εἰσὶ· α') ἡ σύστασις διδασκαλείου εἰς δύο διηρημένου
 πρὸς μόρφωσιν διδασκάλων τῶν δημοτικῶν σχολείων
 καὶ διδασκαλισσῶν τῶν παρθεναγωγείων καὶ νηπια-
 γωγείων· β') ἡ σύστασις δημοτικῶν σχολείων τῶν
 ἄρρένων καὶ παρθεναγωγείων ὅπου παρίσταται ἀνάγκη·
 γ') ἡ συντήρησις τῶν ἤδη ὑπαρχόντων, χρηζόντων
 δὲ περιθάλψεως καὶ συνδρομῆς· δ') ἡ ἐπὶ τὰ κρείττω
 ἀνάπτυξιν τῶν σχολείων τῆς μέσης παιδείσεως·
 καὶ ε') ἡ ἔκδοσις διδακτικῶν καὶ ἄλλων κοινωφελῶν

βιβλίων καὶ ἡ διανομὴ αὐτῶν εἰς ἄπορα σχολεῖα ἀμφοτέρων τῶν φύλων.

ΑΡΘ. 3. Ὁ Σύλλογος προϊόντος τοῦ χρόνου καὶ κατὰ τοὺς πόρους αὐτοῦ θέλει προβαίνει εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἐν τῷ Β' ἄρθρῳ ἀναφερομένων, ἀρχόμενος ἀπὸ τῶν μᾶλλον κατεπειγόντων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

ΠΕΡΙ ΜΕΛΩΝ.

ΑΡΘ. 4. Τὰ μέλη τοῦ Συλλόγου εἰσὶ τακτικά καὶ ἐπίτιμα.

ΑΡΘ. 5. Καθήκοντα τῶν μελῶν εἰσιν ἡ πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ τοῦ Συλλόγου μέριμνα καὶ συνδρομὴ.

ΑΡΘ. 6. Νέα τακτικά μέλη γίνονται ὅσα τῶν ἐκ Θράκης ἢ ἄλλων ὁπουδήποτε καὶ ἂν διαμένωσιν ἐκφράσωσι τῷ Συλλόγῳ τὴν πρὸς ἐγγραφὴν ἐπιθυμίαν αὐτῶν.

ΑΡΘ. 7. Τὴν ἐκλογὴν τῶν νέων μελῶν ἀγγέλλει ὁ γενικὸς γραμματεὺς ἀποστέλλων τὸ δίπλωμα καὶ ἀντίτυπον τοῦ παρόντος κανονισμοῦ πρὸς γνῶσιν τοῦ σκοποῦ καὶ τῶν μέσων, δι' ὧν πρὸς ἐπίτευξιν αὐτοῦ ἐνεργεῖ ὁ Σύλλογος.

ΑΡΘ. 8. Ἡ συνδρομὴ τῶν τακτικῶν μελῶν διαίρεται εἰς τρεῖς τάξεις· καὶ τῆς μὲν πρώτης ἐστὶ μία ὀθωμανικὴ λίρα κατ' ἔτος, τῆς δὲ δευτέρας ἡμίσεια, καὶ τῆς τρίτης ἐν τέταρτον λίρας· ἕκαστος δ' ὀρίζει ἀφ' ἑαυτοῦ τὴν τάξιν εἰς ἣν ἐπιθυμεῖ νὰ καταταχθῇ.

ΑΡΘ. 9. Οἱ ἐράπαξ δέκα ἢ καὶ πλείονας ὀθωμανικὰς λίρας εἰσφέροντες εἰσὶ δωρηταὶ καὶ ἀπαλλάσσονται τῆς ἐτησίας συνδρομῆς.

ΑΡΘ. 10. Ἀπαξ ἐγγραφεῖς τις μέλος τακτικὸν τοῦ Συλλόγου ὑποχρεοῦται νὰ πληρῶνῃ ἐτησίως καὶ τακτικῶς τὴν συνδρομὴν αὐτοῦ, ἄλλως διαγράφεται καὶ τοῦ λοιποῦ δὲν γίνεται δεκτὸς ὡς μέλος, ἐὰν μὴ πρότερον ἀποτίσῃ καὶ τὰ καθυστεροῦντα μέχρι τῆς νέας αὐτοῦ αἰτήσεως.

ΑΡΘ. 11. Μέλη ἐπίτιμα ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ διοικητικοῦ Συμβουλίου ἐκλέγονται παρὰ τοῦ Συλλόγου ἄνδρες διακεκριμένοι καὶ διὰ τῆς προσωπικῆς αὐτῶν ἀξίας τιμῆν τῷ Συλλόγῳ περιποιῶντες.

ΑΡΘ. 12. Πάντα τὰ ἐν Κωνσταντινουπόλει παρεπιδημοῦντα μέλη ἀπολαύουσι τῶν αὐτῶν δικαιωμάτων.

ΑΡΘ. 13. Κατάλογος πλήρης τῶν ἀπανταχοῦ μελῶν δημοσιεύεται κατ' ἔτος μετὰ τῶν ἐτησίων ἐκθέσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

ΠΕΡΙ ΕΥΕΡΓΕΤΩΝ.

ΑΡΘ. 14. Εὐεργεταὶ τοῦ Συλλόγου κηρύττονται οἱ δωρούμενοι ἑκατὸν καὶ ἐπέκεινα ὀθωμανικὰς λίρας· μεγάλοι δὲ εὐεργεταὶ ἀναγορεύονται ὅσοι πεντακοσίας καὶ ἐπέκεινα προσφέρουσι λίρας.

ΑΡΘ. 15. Τὰ δνόματα τῶν εὐεργετῶν καὶ μεγάλων εὐεργετῶν ἀναγράφονται εἰς ἐπὶ τούτῳ στήλην ἐν τῇ κεντρικῇ τοῦ Συλλόγου ἔδρᾳ καὶ ἐπὶ πινακῶν ἀνηρτημένων ἐν τοῖς ὑπὸ τοῦ Συλλόγου προστατευομένοις ἐκπαιδευτηρίοις.

ΑΡΘ. 16. Διὰ τοὺς χορηγοῦντας μεγάλας καὶ ἐκτάκτους χρηματικὰς προσφοράς ἢ κληροδοτήματα ὁ Σύλλογος ψηφίζει ἰδιαίτερας καὶ ἐκτάκτους τιμὰς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ΄.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ.

ΑΡΘ. 17. Αἱ συνεδριάσεις τοῦ Συλλόγου εἰσὶ τακτικαὶ καὶ ἔκτακτοι· καὶ αἱ μὲν τακτικαὶ συγκαλοῦνται τετράκις τοῦ ἔτους ἀνά πᾶσαν τριμηνίαν κατὰ κυριακὴν ἢ ἄλλην ἑορτὴν, αἱ δ' ἔκτακτοι ὡσάκις ἂν τὸ διοικητικὸν Συμβούλιον κρίῃ ἐπιβάλλοντας τοῦτο.

ΑΡΘ. 18. Ἐκάστης συνεδριάσεως τοῦ Συλλόγου ἡ ἡμερησία διάταξις ἐστίν· α) ἡ ἀνάγνωσις τῶν πρακτικῶν τῆς προηγούμενης συνεδριάσεως καὶ ἡ ἐπικύρωσις αὐτῶν ὑπὸ τοῦ Συλλόγου· β) ἡ ἀνακήρυξις εὐεργετῶν ἢ μεγάλων εὐεργετῶν· γ) ἡ ἀναγόρευσις ἐπιτίμων μελῶν· καὶ δ) σύντομος ἔκθεσις τῶν ἐργασιῶν τοῦ διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς παρελθούσης τριμηνίας.

ΑΡΘ. 19. Ἐν τῇ ἐτησίᾳ συνελεύσει ὑποβάλλεται ὑπὸ τοῦ διοικητικοῦ Συμβουλίου γενικὴ ἔκθεσις περὶ τῶν καθ' ὅλον τὸ ἔτος ἐργασιῶν τοῦ Συλλόγου, ἧς περίληψις πέμπεται τῷ Ἑλληνικῷ Φιλολογικῷ Συλλόγῳ πρὸ τῆς ἐτησίας αὐτοῦ ἑορτῆς.

ΑΡΘ. 20. Αἱ ἀποφάσεις τοῦ Συλλόγου γίνονται διὰ φανεράς ἢ μυστικῆς ψηφοφορίας καὶ κατ' ἀπόλυτον πλειονοψηφίαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄.

ΠΕΡΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟῦ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ.

ΑΡΘ. 21. Ἡ διοίκησις τοῦ Συλλόγου, ἐπὶ τῇ βῆσει

τοῦ παρόντος κανονισμοῦ, ἀνατίθεται εἰς διοικητικὸν Συμβούλιον συναπαρτιζόμενον ὑφ' ἑνὸς προέδρου, δύο ἀντιπροέδρων, δύο γραμματέων γενικοῦ καὶ εἰδικοῦ, ἑνὸς ταμίου καὶ ἕξ συμβούλων, ἀποτελούντων δύο ἐπιτροπὰς, ὧν ἡ μὲν περὶ τὰ ἐκπαιδευτικὰ, ἡ δὲ περὶ τὰ οἰκονομικὰ τοῦ Συλλόγου ἀσχολεῖται.

ΑΡΘ. 22. Ὁ πρόεδρος ἐφορᾷ καὶ ἐπιβάλλει εἰς ἕκαστον μέλος τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων αὐτοῦ, συγκαλεῖ καὶ διευθύνει πάσας τὰς συνεδριάσεις τοῦ τε Συμβουλίου καὶ τοῦ Συλλόγου, ὑπογράφει τὰ πρὸς πληρωμὴν ἐντάλματα, ἅπαντα τὰ ἐκ τοῦ Συλλόγου ἐξερχόμενα ἔγγραφα μετὰ τοῦ γενικοῦ γραμματέως, τὰ πρακτικὰ μετὰ τοῦ εἰδικοῦ καὶ τὰ διπλότυπα τῶν εἰσπραξέων μετὰ τοῦ ταμίου.

ΑΡΘ. 23. Τοῦ προέδρου ἀπόντος ἀναπληροῖ αὐτὸν ὁ ἕτερος τῶν ἀντιπροέδρων.

ΑΡΘ. 24. Τῶν ἀντιπροέδρων ὁ μὲν προεδρεύει τῆς ἐκπαιδευτικῆς, ὁ δὲ τῆς οἰκονομικῆς ἐπιτροπῆς.

ΑΡΘ. 25. Ὁ γενικὸς γραμματεὺς κρατεῖ τὴν ἀλληλογραφίαν καὶ πάντα τὰ τοῦ Συλλόγου ἔγγραφα, τηρεῖ τὸ μητρώον καὶ τὴν σφραγίδα τοῦ Συλλόγου, ἀγγελλει κατ' ἐντολὴν τοῦ προέδρου καὶ διὰ τῶν ἐφημερίδων τὴν ἡμέραν τῶν συνεδριάσεων καὶ ἀποτελεῖ μέρος τῆς ἐκπαιδευτικῆς ἐπιτροπῆς· τοῦτον δὲ κωλύμενον καὶ ἀπόντα ἀναπληροῖ ὁ εἰδικός.

ΑΡΘ. 26. Ὁ εἰδικὸς γραμματεὺς συντάσσει τὰ πρακτικὰ τῶν συνεδριάσεων τοῦ Συλλόγου καὶ τοῦ διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ ὑπογράφει μετὰ τοῦ προέδρου αὐτὰ εὐθὺς μετὰ τὴν τοῦ Συλλόγου ἐπικύρωσιν.

ΑΡΘ. 27. Ὁ ταμίας κρατεῖ τὸ ταμεῖον τοῦ Συλλόγου ὑπεύθυνος ὧν διὰ πάντα τὰ ἐμπειπιστευμένα

αὐτῶν χρήματα, εἰσπράττει τὰς συνδρομὰς διὰ διπλοτύπων, κρατεῖ τακτικά βιβλία τῶν προσόδων καὶ δαπανῶν τοῦ Συλλόγου, τηρεῖ πάσας τὰς κατ' ἀπόφασιν τοῦ διοικητικοῦ Συμβουλίου ἀποστελλομένας αὐτῶν ὑπὸ τοῦ προέδρου πρὸς πληρωμὴν ἀποδείξεις, ἀποτελεῖ δὲ μέρος τῆς οἰκονομικῆς ἐπιτροπῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ'.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ.

ΑΡΘ. 28. Τὸ διοικητικὸν Συμβούλιον συσκέπτεται καὶ προνοεῖ περὶ τῶν μέσων δι' ὧν ὁ Σύλλογος δύναται νὰ ἐκτελέσῃ τὸν σκοπὸν αὐτοῦ, αἰτεῖ καὶ λαμβάνει πληροφορίας παρὰ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀρχῶν, δημογεροντιῶν, ἐφοριῶν τῶν σχολῶν καὶ ἄλλων ἀξιοτίμων προσώπων περὶ τῶν ἐκπαιδευτικῶν τῆς Θράκης ἀναγκῶν καὶ ἀπονέμει τὰς προσφερομένας ὑπὸ τοῦ Συλλόγου βοηθείας.

ΑΡΘ. 29. Οὐδεμίαν ἀπονέμει χρηματικὴν βοήθειαν πρὸς σύστασιν δημοτικῶν σχολείων καὶ ὑποστήριξιν τῶν ἤδη ὑπαρχόντων, ἂν μὴ πρότερον λάβῃ πληροφορίας καὶ ἔκθεσιν περὶ τῆς πνευματικῆς καταστάσεως ἐκείνων ἐπικεκυρωμένην ὑπὸ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς ἢ τῆς δημογεροντίας.

ΑΡΘ. 30. Αἱ συνεδριάσεις τοῦ διοικητικοῦ Συμβουλίου εἰσὶ τακτικαὶ καὶ ἑκτακτοὶ καὶ τακτικαὶ μὲν ἅπαξ τοῦ μηνός, ἑκτακτοὶ δὲ ὅσάκις ἂν καλέσῃ χρεῖα.

ΑΡΘ. 31. Ἐκάστης συνεδριάσεως ἡμερησία διάταξις ἐστίν· α) ἡ ἀνάγνωσις τῶν πρακτικῶν τῆς προη-

γουμένης συνεδριάσεως καὶ ἡ ἐπικύρωσις αὐτῶν· β) ἡ ἀνάγνωσις τῆς ἀλληλογραφίας· γ) αἱ ἐκπαιδευτικαὶ καὶ οἰκονομικαὶ ἐκθέσεις τῶν ἐπιτροπῶν· καὶ δ) αἱ προτάσεις τῶν μελῶν τοῦ συμβουλίου καὶ αἰτήσεις τῶν ἐπιθυμούντων γενέσθαι τοῦ Συλλόγου μέλη.

ΑΡΘ. 32. Αἱ ἀποφάσεις τοῦ διοικητικοῦ Συμβουλίου γίνονται διὰ φανεράς ἢ μυστικῆς ψηφοφορίας καὶ κατ' ἀπόλυτον πλειονοψηφίαν.

ΑΡΘ. 33. Ἡ ἐκπαιδευτικὴ ἐπιτροπὴ συνεδριάζουσα δις τοῦ μηνός ἐξετάζει πάντα τὰ ἀφορῶντα τὸν ἐκπαιδευτικὸν τοῦ Συλλόγου σκοπὸν καὶ ὑποβάλλει περὶ αὐτῶν τῶν διοικητικῶν Συμβουλίῳ σύντομον ἔκθεσιν· γενικὴν δὲ ἓνα μῆνα πρὸ τῆς ἐτησίας τοῦ Συλλόγου συνελύσεως ἀναγινώσκει περὶ τῆς ἐκπαιδευτικῆς καταστάσεως τῆς Θράκης, τῶν ἀναγκῶν αὐτῆς καὶ τῶν πρὸς ἐκπλήρωσιν μέσων.

ΑΡΘ. 34. Ἡ οἰκονομικὴ ἐπιτροπὴ συνεδριάζει ὡσαύτως δις τοῦ μηνός, φροντίζει περὶ τῆς διαχειρίσεως τῆς περιουσίας καὶ ἀυξήσεως τῶν πόρων τοῦ Συλλόγου, παρασκευάζει τὸν ἐτήσιον αὐτοῦ προϋπολογισμόν, ἐξετάζει τὰς ἀποδείξεις τῶν δαπανῶν, ἐν δὲ τῶν τέλει ἐκάστου ἔτους, ὡσαύτως ἓνα μῆνα πρὸ τῆς ἐτησίας γενικῆς συνελύσεως, γενικὴν ὑποβάλλει τῶν διοικητικῶν Συμβουλίῳ ἔκθεσιν περὶ τῆς οἰκονομικῆς τοῦ Συλλόγου καταστάσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ΄.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟ-
ΜΕΝΩΝ ΥΠΟ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΣΧΟΛΕΙΩΝ.

ΑΡΘ. 35. Ἡ σύστασις διδασκαλείου ἑκατέρων τῶν φύλων ἔσται ἐκ τῶν πρώτων τοῦ Συλλόγου μελημάτων.

ΑΡΘ. 36. Οἱ ὑπότροφοι μαθηταὶ καὶ μαθήτριάς τοῦ διδασκαλείου λαμβάνονται ἐκ τῶν ἀριστευόντων ἐν τοῖς ὑπὸ τοῦ Συλλόγου προστατευμένοις δημοτικοῖς σχολείοις, εἰσὶ δὲ ὑπόχρεοι μετὰ τὸ τέλος τῶν σπουδῶν αὐτῶν νὰ διδάξωσιν ἐπὶ τριετίαν ὅπου ἂν ἐγερῖν ὁ Σύλλογος, λαμβάνοντες τὸν εἰς τὰ μέρη ἑκεῖνα ἀνάλογον μισθόν.

ΑΡΘ. 37. Τῆς τριετοῦς ὑποχρεώσεως ἀπαλλάσσονται ὅσοι τῶν ὑποτρόφων μετὰ τὸ τέλος τῶν σπουδῶν αὐτῶν ἱερωθέντες καταστῶσι διδάσκαλοι καὶ ἐφημέριοι τῆς ἐκκλησίας κωμοπόλεως ἢ χωρίου τινός.

ΑΡΘ. 38. Αἱ ἐφορίαι τῶν ὑπὸ τοῦ Συλλόγου προστατευμένων σχολείων ὀφείλουσι νὰ ὑποβάλλωσιν ἐτησίως τῷ διοικητικῷ Συμβουλίῳ ἔκθεσιν περὶ τῶν διδασκόμενων μαθημάτων, τῶν διδασκόντων, τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μαθητῶν καὶ τῆς διαγωγῆς αὐτῶν, καὶ περὶ τῶν μέσων καὶ δαπανῶν τῆς σχολῆς, ἄλλως παύουσιν αἱ παρὰ τοῦ Συλλόγου χορηγοῦ μὲναι συνδρομαί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η΄.

ΠΕΡΙ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΔΑΠΑΝΩΝ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ.

ΑΡΘ. 39. Οἱ πόροι τοῦ Συλλόγου εἰσὶν οἱ ἑξῆς. α) ἐτήσια τῶν μελῶν συνδρομαί· β) ἕκτακτοι προσφοραὶ τῶν δωρητῶν καὶ εὐεργετῶν· γ) κληροδοτήματα.

ΑΡΘ. 40. Ὁ Σύλλογος δέχεται καὶ χρηματικὰς ἐπὶ ὀριθμῆν σκοπῶν προσφοράς, ἅς δὲν δύναται νὰ δαπανῆσῃ ἄλλως, ἢ ὡς ἂν ὀρίσωσιν οἱ δωρηταί.

ΑΡΘ. 41. Ὁ Σύλλογος ψηφίζει κατ' ἔτος προϋπολογισμὸν περιέχοντα κατὰ κεφάλαια τὰς προσόδους καὶ δαπάνας αὐτοῦ, οὐδέποτε δὲ τὰ ἐν τοῖς διαφόροις κεφαλαίοις δαπανῶνται δι' ἄλλον ἢ δι' ὃν ὀρίσθησαν σκοπόν.

ΑΡΘ. 42. Ἐκτάκτους δαπάνας δύναται τὸ διοικητικὸν Συμβούλιον νὰ ποιῆσῃ κατ' ἔτος μέχρι δεκακισχιλίων γροσίων, ἂν δὲ πλείονων χρεία, ὀφείλει νὰ αἰτῆ τὴν τοῦ Συλλόγου συναίνεσιν.

ΑΡΘ. 43. Οἱ μισθοὶ τῶν ὑπαλλήλων ὀρίζονται ὑπὸ τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου καὶ ἀποτίονται τακτικῶς κατὰ μῆνα ὑπὸ τοῦ ταμίου.

ΑΡΘ. 44. Οὐδεμία πληρωμὴ γίνεται ἄνευ ἐντάλματος τοῦ προέδρου καὶ ἄνευ ἐγγράφου ἀποδείξεως τοῦ πρὸς ὃν γίνεται ἡ πληρωμὴ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

ΠΕΡΙ ΑΡΧΑΙΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΠΑΝΗΓΥΡΕΩΝ.

ΑΡΘ. 45. Τὸ διοικητικὸν Συμβούλιον ἐκλέγεται κατὰ πενταετίαν διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας καὶ κατ' ἀπόλυτον πλειονοψηφίαν ἐν τῇ ἐτησίᾳ τοῦ Συλλόγου συνεδριάσει, τῇ πρὸ τῆς ἑορτῆς τοῦ ἁγίου Γεωργίου συγκροτούμενη.

ΑΡΘ. 46. Κατ' ἐξάίρεσιν τὸ πρῶτον διοικητικὸν συμβούλιον ἐκλέγεται ὑπὸ τῶν ἰδρυτῶν.

ΑΡΘ. 47. Τῇ ἑορτῇ τοῦ ἁγίου Γεωργίου πανηγυρίζει ὁ Σύλλογος τὴν καθίδρυσιν αὐτοῦ, ἐκκλησιαζόμενος εἰς ναὸν ὀριζόμενον ὑπὸ τοῦ διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ προαγγελόμενον διὰ τῶν ἐφημερίδων, ἐν ᾧ μνημονεύονται τὰ ὀνόματα τῶν συντελεσάντων καὶ συντελούντων εἰς τὸν σκοπὸν τοῦ Συλλόγου.

ΑΡΘ. 48. Καὶ τὰ ὑπὸ τοῦ Συλλόγου συντηρούμενα ἐκπαιδευτήρια πανηγυρίζουσιν ὡσαύτως κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν τὴν καθίδρυσιν τοῦ Συλλόγου, ἐκκλησιαζομένων τῶν μαθητῶν, διδασκάλων, ἐφόρων καὶ πάντων τῶν ἄλλων μελῶν ἐν τῷ ναῷ, ἐν ᾧ μνημονεύονται τὰ ὀνόματα τῶν συντελεσάντων καὶ συντελούντων εἰς τὸν τοῦ Συλλόγου σκοπὸν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι'.

ΠΕΡΙ ΣΦΡΑΓΙΔΟΣ.

ΑΡΘ. 49. Ἡ σφραγὶς τοῦ Συλλόγου πέριξ μὲν φέρει τὴν ἐπιγραφὴν ΘΡΑΚΙΚΟΣ ΦΙΛΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΕΝ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ ΣΥΛΛΟΓΟΣ, περὶ δὲ τὸ μέσον τὴν μοῦσαν Καλλιόπην, καὶ παρ' αὐτῇ τὸν Ὅρφέα μετὰ λύρας.

ΑΡΘ. 50. Τῇ σφραγίδι ταύτῃ σφραγίζονται πάντα τὰ τοῦ Συλλόγου ἔγγραφα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ' ΚΑΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΝ.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΚΥΡΟΥΣ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ.

ΑΡΘ. 51. Ὁ παρῶν κανονισμὸς ἰσχύει ἐπὶ πενταετίαν, μεθ' ἣν ἐπιτρέπεται ἡ ἀναθεώρησις, ἀν αἰτήσῃ ταύτην τὸ διοικητικὸν Συμβούλιον ἢ δέκα μέλη τοῦ Συλλόγου καὶ ἐγκρίνη ὁ Σύλλογος συνερχόμενος ἐν ἐπιτότῳ ἐκτάκτῳ συνεδριάσει.

Ὁ παρῶν Κανονισμὸς ἐπεκυρώθη ἐν τῇ πρώτῃ συνεδριάσει τῶν ἰδρυτῶν, συγκροτηθείσῃ ἐν Κωνσταντιπόλει τῇ 15 Ὀκτωβρίου 1872.

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΓΕΝΙΚΩΝ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Α΄

τῶν ἰδρυτῶν τοῦ Ἐθνικοῦ Φιλελευθέρου
δευτικοῦ Συλλόγου,
γενομένη τῇ 15 ὀκτωβρίου 1872 ἐν τῇ κατὰ
Σταυροδρόμιον Σχολῇ τῆς Παναγίας.

Παρόντων ἐκ τῶν ἰδρυτῶν τῶν κ. Σ. Ἀρχιγένους, Ἡρ. Βασιιάδου, Διονυσίου Παμφίλου, Ν. Γλυκά, Ἰω. Γκιών, Ὁδ. Ἰαλέμου, Γ. Δάλλα, Η. Τανταλίδου, Κ. Ε. Τσερώνη, Μ. Χουρμούζη, Μ. Οἰκονόμου, Δ. Μαλιάδου, Ρ. Ε. Ῥαφαήλ, Β. Πυλάδου, Ζ. Ἀλεξανδρίδου, Ἰω. Βόδιζα, Ι. Α. Βρετοῦ, Θ. Κωνσταντινίδου, Α. Χουρμουζιάδου, Α. Ζωηροῦ, Β. Παγκάλου, Ἰω. Γενναδίου, Κ. Πληθωνίδου, Δ. Πληθωνίδου, Γ. Κ. Ἰσχομάχου, ὁ κ. Σ. Ἀρχιγένης κοινῇ προσκλήσει ὡς πρεσβύτερος κατέλαβε τὴν ἔδραν τοῦ προέδρου, καὶ ἔχων συμπάρεδρον τὸν κ. Η. Βασιιάδην ἐκήρυξε τὴν καθίδρυσιν τοῦ Συλλόγου καὶ τὴν ἐναρξιν τῆς συνεδριάσεως. Εἶτα λαβὼν τὸν λόγον ὁ κ. Η. Βασιιάδης, ἀνέγνω πραγματείαν περὶ τῆς ἀρχαίας Ἐθνικῆς καὶ τῶν ἐν αὐτῇ οἰκησάντων λαῶν, ὑπὸ τοῦ ἀκροατηρίου ζωηρῶς χειροκροτηθεῖσαν (1). Μετὰ ταῦτα τοῦ κ. προέδρου θέντος εἰς ἐπιψήφισιν τὸν συνταχθέντα Κανονισμόν (2), ἐπεψήφισθη οὗτος καὶ ἐνε-

(1) Ὁ λόγος οὗτος δὲν συμπεριελήφθη ἐν τῇ παρούσῃ ἐπετηρίδι καθ' ὃ ἐκδοθεὶς ἐν ἰδιαιτέρῳ τεύχει τῇ ὁμοθυμῶν ἀποφάσει τοῦ Συλλόγου.

(2) Τοῦτον ἴδε ἀνωτέρω.

κρίθη ἢ ἐκτύπωσις αὐτοῦ. Ἀκολουθῶς προκειμένης τῆς ἐκλογῆς τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ὁ κ. Ἰσχυόμαχος ἠρώτησεν ἐὰν καὶ οἱ τῶν κληρικῶν ἴδρυται εἶναι ἐκλέξιμοι τῶν δὲ συνεδριαζόντων καταφατικῶς ἀποφανθέντων, ἐγένοντο αἱ ἀρχαιεσῖαι καὶ Πρόεδρος μὲν ἐξελέγη ὁ κ. Σ. Ἀρχιγένης, ἀντιπρόεδροι δὲ οἱ κκ. Α. Βλαστός καὶ Κ. Καλλιᾶδης, Γενικὸς Γραμματεὺς ὁ κ. Ι. Γεννάδιος, εἰδικὸς ὁ κ. Ἰωάν. Ζωγραφίδης, Ταμίης ὁ κ. Ζ. Ἀλεξανδρίδης καὶ σύμβουλοι οἱ κ.κ. Η. Βασιᾶδης, Σ. Βουτυράς, Κ. Τσερώνης, Α. Ζωηρός, Μ. Χουρμούζης καὶ Ἄλ. Σεβαστόπουλος.

Εἶτα λαβὼν τὸν λόγον ὁ κ. Η. Βασιᾶδης, προέτεινεν ἵνα ὁ Σύλλογος κατὰ τὰ ἄρθρα 14 καὶ 16 τοῦ Κανονισμοῦ κηρύξη τὸν κ. Γ. Ζαρίφην ΜΕΓΑΝ αὐτοῦ ΕΥΕΡΓΕΤΗΝ καὶ ΕΠΙΤΙΜΟΝ ΠΡΟΕΔΡΟΝ, ὁ δὲ Σύλλογος δι' ἀνευφημιῶν ἐπεψήφισεν ὁμοφώνως τὴν πρότασιν αὐτήν. Ἀκολουθῶς ὁ αὐτὸς κ. Η. Βασιᾶδης προέτεινε νὰ συστηθῇ τῷ Διοικητικῷ Συμβουλίῳ κατὰ προτίμησιν πάσης ἄλλης προκαταρκτικῆς ἐργασίας ἢ ταχύτερα διεξαγωγῆ τῶν ἐξῆς:

1ον Ἀποστολὴ ἐπιστολῶν πρὸς τοὺς ἐν τῇ Θράκῃ ἀρχιερεῖς καὶ τὰς ἐν αὐτῇ Δημογεροντίας, καὶ ἐφορίας καὶ τοὺς ἐξω ὁμογενεῖς, καὶ πρὸς τὸν κ. Ξενοκράτην, ἐκ Θράκης ὁρμώμενον.

2ον Νὰ ἐκτυπωθῶσι διπλώματα καὶ νὰ κατασκευασθῇ ἡ σφραγίς.

3ον Ἡ προμήθεια διπλωμάτων, Μητρώου καὶ τῶν λοιπῶν ἀναγκαίων.

Ὁ κ. Μαλιάδης λέγει ὅτι ταῦτα εἶναι καθήκοντα τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, εἰς τὰ ὅποια δὲν δικαιοῦται νὰ ἐπέμβῃ ὁ Σύλλογος, πρὸς τὸν ἀπαντῶν ὁ κ. Η. Βασιᾶδης εἶπεν, ὅτι οὐδ' αὐτὸς ἀγνοεῖ τοῦτο ἄλλ' ἐπειδὴ ἐκ πείρας γνωρίζει ὅτι αἱ ἐπιτῶν προκαταρκτικῶν ἐργασιῶν συζητήσεις καταναλίσκουσι πολὺν χρόνον, καὶ προκύπτει ἐκ τούτου βραδύτης ἐπιβλαβῆς εἰς τὴν τακτικὴν πορείαν τῶν ἐργασιῶν, τούτου ἕνεκα ἐνόμισεν ἐπάναγκες νὰ προτείνῃ ὅπως ὁ Σύλλογος συστήσῃ τῷ Διοικητικῷ Συμβουλίῳ τὴν ταχύτεραν διεξαγωγὴν τῶν ἀνωτέρω

λεχθέντων καὶ τὴν εἰς αὐτὰ ἐνασχολήσιν του κατὰ τὴν πρώτην συνεδρίασιν, καθὼς λίαν κατεπεύγοντα Μετὰ τὰς ἐξηγήσεις ταύτας ὁ Σύλλογος ἀπεφάνθη ὑπὲρ τῆς προτάσεως τοῦ κ. Η. Βασιᾶδου, ὁ δὲ κ. πρόεδρος ἐκήρυξε τὴν λήξιν τῆς συνεδριάσεως.

Β' ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

τοῦ Θρακικοῦ Φιλεκαπαιδευτικοῦ Συλλόγου

γενομένη τῇ 4 Μαρτίου 1873,

ἐν τῇ κατὰ Σταυροδρόμιον Σχολῇ τῆς Παναγίας:

ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ ἐπιτίμου προέδρου

κ. Γεωργίου Ζαρίφη.

Ἀναγνωσθέντων καὶ ἐπιψηφισθέντων τῶν πρακτικῶν τῆς πρώτης συνεδριάσεως τῶν ἰδρυτῶν, ὁ προεδρεὺς δίδωσι τὸν λόγον τῷ κ. Ἡρ. Βασιᾶδῃ, ὅστις, κατὰ τὸ 14ον ἄρθρον τοῦ Κανονισμοῦ, προτείνει ἵνα ὁ Σύλλογος ἀναγορεύσῃ εὐεργέτην αὐτοῦ τὸν κ. Χρηστάκην Ζωγράφον, δωρησάμενον 100 λίρας. Ὁ κ. Βασιᾶδης δὲν ἀμφιβάλλει, εἰς τὴν φιλογένειαν τοῦ ἀνδρὸς στηριζόμενος, ὅτι ὁ κ. Χρηστάκης Ζωγράφος θέλει ἐπαναλαμβάνει κατ' ἔτος τὴν δωρεάν αὐτήν.

Ὁ Σύλλογος δι' ἀνευφημιῶν ἐκήρυξε τὸν Χρηστάκην ἐφένδην Ζωγράφον εὐεργέτην αὐτοῦ.

Εἶτα προτείνονται ὑπὸ τοῦ διοικητικοῦ Συμβουλίου ὡς μέλη ἐπίτιμα τοῦ Συλλόγου ἡ Α. Π. ὁ πρῶν οἰκουμενικὸς πατριάρχης Γρηγόριος δ σ', ἐν Θράκῃ γεννηθεὶς καὶ καταγαλάσας τὸν πατριαρχικὸν θρόνον διὰ τῶν ἀρετῶν αὐτοῦ, ὅστις καὶ γίνεται δεκτὸς παμψηφεί, καὶ ὁ λόγιος γαλάτης Albert Dumont. Περὶ τῆς ἐκλογῆς ὁμῶς τούτου ὁ κ. Καλλιᾶδης ζήτησας τὸν λόγον, ἐπανελάβεν ὅσα καὶ ἐν τῷ διοικητικῷ Συμβουλίῳ ἐξέθηκε διὰ μακρῶν, ὅτι, ὡς ἐκ τοῦ ἄρθρου ὅπερ ἐδημοσιεύθη

ἐν τῇ Ἐπιθεωρήσει τῶν δύο Κόσμων (φιλ. 15 10⁶ρίου 1872) ὁ ἀνὴρ ἀποδεικνύεται μισέλλην καὶ μισορθόδοξος, πολλὰ καταμεμφθεὶς ἀδίκως τὸν ἡμέτερον κληρὸν.

Τὴν γνώμην ταύτην ἀντέκρουσαν οἱ κκ. Ἡροκλῆς Βασιιάδης καὶ Α. Ζωηρός, μεθ' ὧν συνετάχθη καὶ ὁ ἐπίτιμος τοῦ Συλλόγου πρόεδρος. Ψηφοφορίας δὲ γενομένης ἐξελέγη διὰ πλειοψηφίας ὁ εἰρημένος Albert Dumont μέλος τοῦ Συλλόγου.

Ἀκολούθως ὁ εἰδικὸς Γραμματεὺς ἀνέγνω σύντομον ἔκθεσιν τῶν πρακτικῶν τοῦ διοικητικοῦ Συμβουλίου, εἶτα ὁ εἰσηγητὴς τῆς εκπαιδευτικῆς ἐπιτροπῆς κ. Α. Ζωηρός ἀνέγνω ἔκθεσιν περὶ τῆς καταστάσεως τῆς ἐν Θράκῃ ἑλληνικῆς παιδείας.

Ὁ κ. Βασιιάδης προτείνει νὰ δημοσιευθῇ ἡ ἔκθεσις αὕτη διὰ τῶν ἐφημερίδων, ἡ δὲ πρότασις αὕτη γίνεται δεκτὴ.

Εἶτα ὁ Ταμίας Κ. Ἀλεξάνδριδης ἀναγινώσκει ἔκθεσιν τῆς οἰκονομικῆς τοῦ Συλλόγου καταστάσεως.

Παραιτηθέντος τοῦ εἰδικοῦ Γραμματέως κ. Ζωγραφίδου, ἐκλέγεται ἀντ' αὐτοῦ ὁ κ. Ι. Α. Βρετός.

Ἀντὶ τοῦ κ. Α. Σεβαστοπούλου, συμβούλου παραιτηθέντος, ἐκλέγεται τοιοῦτος ὁ κ. Ε. Ζωγράφος.

Τελευταῖον ἀναγινώσκειται ἐπιστολὴ τοῦ ἁγίου Ἀδριανουπόλεως ἀγγέλλοντος ὅτι προσφέρει ἐφάπαξ 10 λίρας.

Γ' ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

γενομένη τῇ 22 Ἀπριλίου.

(Ἐπέτειος ἑορτή).

Τελεσεύσεως τῆς ἐπετείου ἑορτῆς ἐν τῇ ἐν Πέρᾳ ἐκκλησίᾳ τῶν Εἰσοδίων ἱερουργούσης τῆς Α. Σ. τοῦ ἁγ. πρώην Λαρίσης κ. Δωροθέου, τὰ μέλη τοῦ Συλλόγου συνῆλθον εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ κ. Σ. Ἀρχιγένους, παρισταμένων καὶ τῶν δύο μεγάλων εὐεργετῶν τοῦ Συλλόγου τοῦ τε κ. Γ. Ζαρίφη, ἐπιτίμου προέδρου, καὶ τοῦ ἁγ. πρώην Λαρίσης.

Ὁ κ. Σ. Ἀρχιγένης δι' ὀλίγων συγκεκινημένων λέξεων ἐξέφρασε τὴν μεγάλην ἀγαλλίασιν αὐτοῦ τε καὶ τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου ἐπὶ ταῖς προόδοις ἃς ἐποίησατο ὁ Σύλλογος ἐν βραχυτάτῳ χρονικῷ διαστήματι καὶ μετὰ ταῦτα ἔδωκε τὸν λόγον τῷ κ. Σ. Βουτυρᾷ ἕως ἀναγνώ ὡς εἰσηγητῆς τοῦ διοικητικοῦ Συμβουλίου τὴν ἔκθεσιν τῶν ἐτησίων ἐργασιῶν τοῦ Συλλόγου.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐκθέσεως ταύτης (δημοσιευομένης κατωτέρω) ἦν πάντα τὰ μέλη τοῦ Συλλόγου ἐπευφήμησαν, ὁ κ. Ἀρχιγένης προέτεινε ὅπως ψηφισθῶσι παρὰ τοῦ Συλλόγου ἔκτακτοι τιμαὶ εἰς τὸν μέγαν αὐτοῦ εὐεργέτην κ. Γ. Ζαρίφην, ἀνακηρυχθῆ δ' ἐπίσης ὡς μέγας εὐεργέτης ἡ Α. Σ. ὁ ἁγ. πρώην Λαρίσης, ὃν ὁ πρόεδρος παρεκάλεσεν ὅπως ἐπιτελῇ ἐν ὅσῳ διαμένει ἐν Κωνσταντινουπόλει τὴν ἐπέτειον ἑορτὴν τοῦ Συλλόγου.

Ἀμφότεραι αἱ προτάσεις αὗται ἐγένοντο δεκταὶ δι' ἐνθουσιωδῶν χειροκρατήσεων, ἔπειτα ὁ πρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίαν ἐν μέσῳ τῆς ὁμοθυμίου πάντων τῶν μελῶν θυμηδίας ἐπὶ τοῖς ἐπιτευχθεῖσιν αἰσίοις ἀποτελέσμασι.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ

τῶν μέχρι τοῦδε πεπραγμένων ὑπὸ τοῦ

διοικητικοῦ Συμβουλίου.

Τὸ διοικητικὸν Συμβούλιον, ἅμα τῇ ἐγκαταστάσει αὐτοῦ, ἐσκέφθη πρῶτον ἵν' ἀναγγεῖται πρὸς τοὺς ἐν Ἑλλάδι ἀρχιερεῖς, δημογέροντας καὶ λοιποὺς, ὡς καὶ πρὸς τοὺς ἀπανταχοῦ ὁμογενεῖς δι' ἐγκυκλίων (1) τὴν καθίδρυσιν καὶ τὸν σκοπὸν αὐτοῦ· δεύτερον δὲ ἵνα ζητήσῃ πληροφορίας θετικὰς καὶ ἀκριβεῖς περὶ τῆς καταστάσεως τῆς παιδείας κατὰ τὰ διάφορα τῆς Ἑλλάδος μέρη.

Εἶτα τὸ Συμβούλιον, συνωδῶ τῷ Κανονισμῷ, διηρέθη εἰς δύο ἐπιτροπὰς, τὴν μὲν ἐκπαιδευτικὴν τὴν δὲ οἰκονομικὴν. Καὶ μέλη μὲν τῆς ἐκπαιδευτικῆς ἐπιτροπῆς ἐξελέγησαν οἱ κ.κ. Κ. Καλλιᾶδης πρόεδρος, Ηρ. Βασιᾶδης, Α. Ζωηρὸς, Σ. Βουτυρᾶς, Κ. Τσερώνης καὶ ὁ Γεν. Γραμματεὺς, τῆς δὲ οἰκονομικῆς οἱ κ.κ. Α. Βλαστός, Ζ. Ἀλεξανδρίδης, Ξ. Ζωγράφος καὶ Μ. Κουρμούζης.

Ἀπεφασίσθη δὲ ἵνα εἰς ἕκαστον μέλος τοῦ Συλλόγου ἀποσταλῆ σὺν τῷ διπλώματι καὶ ἐν ἀντίτυπον τοῦ περὶ Ἑλλάδος λόγου, ὃν ὁ κ. Βασιᾶδης ἐξεφώνησε κατὰ τὴν πρώτην τῶν ἰδρυτῶν συνεδριάσιν, καὶ ὅστις ἐδημοσιεύθῃ ὑπὸ τοῦ Συλλόγου ἐν ἰδίῳ τεύχει.

Πολλῶν δ' αἰτίσεων γενομένων τῷ Συμβουλίῳ ὑπὸ ἀτόμων πρὸς ὑποστήριξιν διαφόρων μερισμῶν, ἅτινα, ἐλλείψει πόρων, οὐ δύναται ἐξακολουθῆσαι τὰς σπουδὰς αὐτῶν, τὸ Συμβούλιον ἀπεφάνητο ὅτι ἐπὶ τοῦ παρόντος πρὸς τὰς γενικὰς μόνον ἀπο-

(1) Αἱ ἐγκυκλίαι αὗται δημοσιεύονται: κατωτέρω.

βλέπει ἀνάγκας, ἐλπίζον ἵνα ἐν τῷ μέλλοντι, ἀξανομένων τῶν πόρων αὐτοῦ καὶ πρὸς τὰς ἰδιωτικὰς, συνωδῶ τῷ Κανονισμῷ, ἀποβλέψῃ βοήθειας.

Συνεπεία δὲ τῆς ἀποφάσεως ταύτης μὴ δυναμένου τοῦ Συλλόγου ἵνα ἔλθῃ εἰς βοήθειαν τοῦ καλοῦ καγαθοῦ διδασκάλου τῆς ἐν Ἑλλάδι ἐλληνικῆς κοινότητος, ἀναγκαζομένου ἕνεκα τῶν οἰκογενειακῶν αὐτοῦ ἀναγκῶν νὰ παραιτηθῇ τῆς θέσεώς του, ἐξ ἄλλου δ' ἐπιθυμοῦντος τὴν ἐκεῖσε διατήρησιν τοῦ διδασκάλου τούτου, ὁ ἕτερος τῶν ἀντιπροέδρων κ. Α. Βλαστός λίαν προθύμως ἅμα καὶ ἀφελῶς ὑπεσχέθη ἵνα προσφέρῃ τῷ Συλλόγῳ κατ' ἔτος 40 ὀθωμανικὰς λίρας, ἐκτὸς τῆς προηγουμένης αὐτοῦ δωρεᾶς, ἵνα χρησιμεύσωσι πρὸς ἐπιχορήγησιν τοῦ ῥηθέντος διδασκάλου.

Ἐνὸς δὲ τῶν μελῶν τοῦ διοικητικοῦ Συμβουλίου προτείναντος ἵνα ληφθῇ ἰδιαιτέρα τις μέριμνα περὶ Φιλιππουπόλεως, ἀπαντα τὰ μέλη τοῦ συμβουλίου παρεδέξαντο τὴν πρότασιν ταύτην.

Εἶτα τὸ συμβούλιον, ἀναγγεῖλαι τὴν ἴδρυσιν τοῦ Συλλόγου πρὸς τὸν Φιλολογικὸν Σύλλογον, ἐξητήσατο ἵνα δανείσῃ αὐτῷ τὰς ἐκ τῆς Ἑλλάδος πεμφθείσας ἐκθέσεις περὶ τῆς καταστάσεως τῶν ἐκεῖσε σχολείων, σκεφθὲν ὅτι ἡδύνατο νὰ λάβῃ ἐκ τῶν ἐκθέσεων ἐκείνων τὰς πρώτας πληροφορίας, μέχρις οὗ σταλῶσιν αὐτῷ ὑπὸ τῶν δημογερόντων νεώτεροι. Ὁ Φιλολογικὸς Σύλλογος, ὅστις εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς τῆς συστάσεως τοῦ ἡμετέρου Συλλόγου ἐξένισεν αὐτὸν καὶ ἐξακολουθεῖ ξενίζων, λίαν προθύμως προσήνεγκε καὶ τὸ βοήθημα τοῦτο τῷ ἡμετέρῳ Συμβουλίῳ, ὅπερ παρέπεμψε τὰς ἐκθέσεις ταύτας εἰς τὴν ἐκπαιδευτικὴν αὐτοῦ ἐπιτροπὴν, ὡς καὶ τινὰς ἄλλας πληροφορίας, αἵτινες ἀπ' εὐθείας εἶχον σταλῆ αὐτῷ.

Οἱ κύριοι Ἡ. Βασιᾶδης καὶ Α. Ζωηρὸς, ἐκθέσαντες τὰς περὶ Ἑλλάδος ἐρεῦνας τοῦ Γαλάτου ἀρχαιολόγου κ. Albert Dumont, ἐπρότειναν ἵνα τὸ Συμβούλιον ὑποβάλῃ τῷ Συλλόγῳ πρότασιν ὑπερ ἀναγορεύσεως τοῦ λογίου τούτου ἀνδρὸς, οὗτινος τὸ περὶ Ἑλλάδος σύγγραμμα ἔσται τὸ ἐντελέστερον τῶν μέχρι τοῦδε γεγραμμένων, ὡς μέλους ἐπιτίμου. Τὸ συμβούλιον,

μετά τινα ένστασιν τοῦ κ. Καλλιᾶδου ψηφοφορήσαν, παρεδέξατο διά πλειονοψηφίας τήν πρότασιν ταύτην τῶν κ.κ. Βασιᾶδου καί Ζωηροῦ, ὡς καί τήν ὑπό τοῦ κ. Καλλιᾶδου γενομένην περί προτάσεως καί τοῦ πρώην οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κυρίου Γρηγορίου τοῦ 5' ὡς ἐπιτίμου τοῦ Συλλόγου μέλους.

Γενομένης δέ κατ' ἐκείνην τήν ἐποχὴν μνημοσύνου τελετῆς ὑπὲρ τοῦ αἰοιδίμου διδασκάλου τοῦ ἔθνους Κωνστ. Ἀσωπίου, τὸ διοικητικὸν Συμβούλιον συμμετέσχε τῆς πρὸς τοῦτο ἀπαιτουμένης δαπάνης, ἀνακηρύττων διά τῆς μετοχῆς ταύτης τήν πρὸς τὸν μέγαν ἐκείνον διδάσκαλον εὐγνωμοσύνην καί τῆς Θράκης. Ἐπεφόρτισε δὲ τὸν κ. Καλλιᾶδην ἵνα ἀντιπροσωπεύσῃ τὸν Σύλλογον εἰς τήν περί τῆς ὁ λόγος τελετήν.

Τοιαῦτά εἰσι τὰ κατὰ τήν πρώτην τριμηνίαν ὑπὸ τοῦ συμβουλίου γεγόμενα. Οὐδὲν λέγομεν περί ἄλλων τιῶν ὑλικῶν τοῦ Συλλόγου ὑποθέσεων, ὡς π. χ. τῆς καταγραφῆς νέων μελῶν, τῆς διατάξεως αὐτῶν συνωδὰ τῷ Κανονισμῷ καί τῆς κατὰ τοῦτο διατάξεως τῶν διπλωμάτων, τῆς σχεδιογραφῆσεως τῆς σφραγίδος καί τῶν τοιούτων.

Περί δὲ τὰ τέλη τοῦ φέβρουαρίου τὸ διοικητικὸν Συμβούλιον προσεκάλεσεν ἅπαντα τὰ μέλη τοῦ Συλλόγου εἰς γενικὴν συνεδρίασιν γενομένην τὴν 4 μαρτίου 1873, ὡς ἐκ τοῦ ἀνωθι πρακτικοῦ καταφαίνεται.

Κατὰ δὲ τὴν δευτέραν τριμηνίαν τὸ Συμβούλιον, ἐπεκτεῖνον τὰς σχέσεις αὐτοῦ πρὸς τὰ διάφορα τῆς Θράκης μέρη, ἔλαβε διαφόρους ἐπιστολάς, διαφόρους τε αἰτήσεις καί ἐκθέσεις. Λαβὼν δ' ὡς βάσιν τὴν ὑπό τοῦ κ. Ζωηροῦ ἐπεξεργασθεῖσαν ἐκθεσιν τῆς τε καταστάσεως καί τῶν ἀναγκῶν τῆς ἐκπαιδεύσεως κατὰ τὰ διάφορα τῆς Θράκης μέρη, διεῖλε τὸ ὑπὸ τοῦ Συλλόγου ἐπιψηφισθὲν ποσὸν τῶν 400 λιρῶν ὡς ἐν τῇ γενικῇ ἐκθεσει τοῦ διοικητικοῦ Συμβουλίου καταφαίνεται, ἀλλὰ τὸ λίαν ἀξιωμανημένον τὴν τριμηνίαν ταύτην καταστήσαν γεγονός ἐπῆρξεν ἡ νέα μεγαλοδωρία τοῦ κ. Γεωργίου Ζαρίφη, ὑποσχεθέντος ἵνα ιδρύσῃ καί συντηρῇ κεντρικὸν διὰ τὴν Θράκην διδασκαλεῖον. Τὸ συμβούλιον ἐκφράσας τὴν βαθεῖαν αὐτοῦ

εὐγνωμοσύνην ἐξ ὀνόματος τοῦ τε Συλλόγου καί ἐν γένει ἀπάσης τῆς Θράκης, ἀπεφάσισεν ἐν τινι αὐτοῦ συνεδριάσει: πρῶτον ἵνα τὸ καθίδρυμα τοῦτο ὀνομασθῇ Ζαρίφειον, καί δεύτερον ἵνα τεθῆ ἐν τῷ καταστήματι τούτῳ ἡ προτομὴ τοῦ ἱδρυτοῦ. Μετὰ τινὰ δὲ σύσκεψιν καί συζήτησιν τὸ συμβούλιον λαβὼν ὑπ' ὄψιν ὅσα ἤδη παρεδέξατο, ἀπεφάσισεν ἵνα τὸ διδασκαλεῖον τοῦτο ἐγκατασταθῆ ἐν Φιλιππουπόλει.

Ἐτέρα μεγάλη δωρεὰ εἶναι ἡ τοῦ ἁγίου πρώην Λαρίσσης κ. Δωροθέου, προσενεγκόντος αὐθορμήτως ὑπὲρ τὰς 500 λίρας πρὸς σύστασιν καί διατήρησιν παρ' ἐναγωγείου ἐν Σωζουπόλει. Τὸ διοικητικὸν Συμβούλιον ἐθεώρησε καλὸν νὰ προσκαλέσῃ τὴν Α. Σ. ὅπως ἐπιτελέσῃ τὴν ἱερὰν μυσταγωγίαν κατὰ τὴν ἐπέτειον τοῦ Συλλόγου ἑορτὴν καί νὰ ὑποβάλῃ εἰς γενικὴν συνεδρίασιν πρότασιν περί ἀνακηρύξεως αὐτοῦ ὡς μεγάλου εὐεργέτου, ἥτις καί ἐγένετο παραδεκτὴ μετ' ἀνευφημιῶν, ὡς ἐν τῷ πρακτικῷ τῆς 3ης συνεδριάσεως καταφαίνεται.

Ἀναγκασθέντος δὲ τοῦ πρώτου γενικοῦ γραμματέως κ. Γ. Γενναδίου ἵνα ἀπουσιάσῃ περί τὰς ἀρχὰς τῆς δευτέρας ταύτης περιόδου, ἀνεπλήρωσεν αὐτὸν ὁ εἰδικός, παρακληθέντος συνάμα τοῦ συμβούλου κ. Κ. Τσερώνη ἵνα ὑποβοηθῇ αὐτόν.

Ταῦτα ἐν ὀλίγοις εἰσι τὰ κυριώτερα τῶν ὑπὸ τοῦ διοικητικοῦ Συμβουλίου μέχρι τῆς πρώτης αὐτοῦ ἐπετηρίδος πραχθέντων. Ἐν δὲ ταῖς ἐπομέναις ἐκθέσεσιν ὁ ἀναγνώστης καθορᾷ πλήρη σχεδὸν εἰκόνα τῆς ἐν γένει πνευματικῆς καταστάσεως τῆς Θράκης, τοῦ τρόπου καθ' ὃν ὁ Σύλλογος προέβη πρὸς τὴν δυνατὴν θεραπείαν τῶν μᾶλλον κατεπειγόντων, τῆς οἰκονομικῆς αὐτοῦ καταστάσεως, καί ἐν γένει πάσης τῆς πορείας αὐτοῦ μέχρι τοῦδε.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ.

Α΄.

Ἐγκύκλιος πρὸς ἀρχιερεῖς.

Ἐν Κωνσταντινουπόλει, τῆ

187

Σεβασμιώτατε,

Οἱ τὴν Κωνσταντινούπολιν κατοικοῦντες Θράκες, ἀναλογιζόμενοι ὅτι εἰς πολλὰ μέρη τῆς πάλαι ποτὲ περιφανοῦς αὐτῶν πατρίδος, οὐ μόνον ἡ ἑλληνικὴ παιδείσις ἐξέλιπεν ὀλοτελῶς, ἀλλ' ὅτι καὶ αὐτὴ ἡ λαλουμένη προγονικὴ ἡμῶν γλῶσσα φθίνει καθεκάστην καὶ μαραίνεται, καὶ βαρέως φέροντες τὸ ὄνειδος τοῦτο καὶ τὰς ἐκ τούτου δεινὰς συνεπείας, πρὸ πολλοῦ ἐζήτησαν τὴν ἐξεύρεσιν τρόπου καταλλήλου πρὸς ἀποτελεσματικὴν θεραπείαν τοῦ πανωλεθρίου ἠθικοῦ τούτου νακοῦ. Καὶ δὴ συσχεψάμενοι ἀπεράσισαν τὴν ἐνταῦθα ἴδρυσιν «ΘΡΑΚΙΚΟῦ ΦΙΛΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟῦ ΣΥΛΛΟΓΟῦ» οὗ τινος σκοπὸς καὶ μέλημα κύριόν ἐστιν ἡ διὰ τακτικῶν καὶ ἐκτάκτων συνεισφορῶν σύστασις δημοτικῶν ἰδίως σχολείων ἀρρένων τε καὶ θηλέων, ὅπου τῆς Θράκης τοιαῦτα οὐχ ὑπάρχουσι νῦν, ὡς μὴ ὠφελεν, ἡ ἐμπύγῳσις καὶ ἐπὶ τὰ κρείττω ἀναδιοργάνωσις καὶ προαγωγή τῶν ἤδη ὑπαρχόντων τοιούτων, καὶ ἐν γένει ἡ διὰ τῆς φωτοβόλου καὶ ἐξαγνίζουσης Ἑλληνίδος Μούσης διανοητικὴ ἀνάπτυξις καὶ ἠθικὴ μόρφωσις τῶν ἐν Θράκῃ συμπατριωτῶν ἡμῶν.

Τὰς φοβερὰς συνεπείας τοῦ ἐπὶ ὀμάδων τινῶν τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν ἐπικαθημένου Ζαφεροῦ νέφους τῆς ἀπαιδευσίας, ἡ Ὑμετέρα Πανιερότης, εἴπερ τις ἄλλος, δεόντως ἐστάθμισε, δὲν ἀμφιβάλ-

λομεν, κατὰ τὰ τελευταῖα ἰδίως ἔτη, καθ' ἃ νεοφανῆς καὶ θρασεῖα αἵρεσις, ἐπωφελομένη τῆς πρὸς τὴν δημοσίαν ἐκπαίδευσιν ἀκηδίας ἡμῶν, ἀπεπειράθη ν' ἀρπάσῃ καὶ ἐκφυλίσῃ ἐπαρχίας ὀλοκλήρους, ἀνέκαθεν ὑπαρξάσας ἑλληνικὰς, καὶ ἰδίως τὴν Θράκην, τὴν κοιτίδα ταύτην καὶ πρωτόγονον πηγὴν τοῦ ἔθνους ἡμῶν.

Ὅθεν τὴν χαρμόσυνον εἰδήσιν τῆς συστάσεως Συλλόγου σκοποῦντος τὴν διασκέδασιν τοῦ πνιγηροῦ σκότους τῆς ἀπαιδευσίας πρώτιστα καὶ μάλιστα σπεύδωμεν ἀνακοινῶσαι τῇ φιλομούσῳ καὶ τὰ καλὰ ἐκτιμῶσῃ Ὑμετέρᾳ Σεβασμιότητι, ἀναλογιζόμενοι ὅτι τὸ ἔθνος ἡμῶν πάντοτε ἐν τῇ Ἀγίῃ Ἐκκλησίᾳ εὔρε τὴν πατριωτέραν τῶν μεριμνῶν ὑπὲρ τῶν ἀναγκῶν αὐτοῦ, καὶ τὴν γλυκυτέραν τῶν παραμυθιῶν ἐν τῇ ὥρᾳ τῶν δεινῶν αὐτοῦ. Πεποίθαμεν οὖν ὅτι καὶ νῦν πάντες οἱ τῆς Θράκης Ἱεράρχαι, θείῳ ἔρωτι ἐμφορούμενοι καὶ καταμετροῦντες τὸ μέγεθος τῆς ἱεράς αὐτῶν ἀποστολῆς, οὐ μόνον εὐχαῖς καὶ εὐλογίαις ἐπικροτήσουσι τῷ σκοπῷ τοῦ Συλλόγου ἡμῶν, ἀλλὰ καὶ διὰ τῶν πρακτικωτέρων μέσῳ, ἅτινα ὑπαγορεύει τό τε ποιμαντορικὸν αὐτῶν καθήκον καὶ ὁ ὁμολογούμενος ζῆλος αὐτῶν, ἐνθέρμως καὶ ἀποτελεσματικῶς συνεργασθῶσιν ὑπὲρ τῆς πνευματικῆς προκοπῆς καὶ τῆς ἄλλης εὐημερίας τῶν ἐμπιστευθέντων αὐτοῖς λογικῶν ποιμνίων, ὧν χάριν συνέστη ὁ Σύλλογος.

Ὡς συντελεστικώτατα πρὸς τοῦτο μέσα ἐπιτρέψάτω ἡμῖν ἡ Ὑμετέρα Σεβασμιότης ὑποδείξαι Αὐτῇ σὺν ἄλλοις καὶ τὴν ἀπ' ἐκκλησίας διδασχὴν καὶ τὴν διὰ προτροπῶν καὶ παραινήσεων καὶ συμβουλῶν ἐξαψὶν τοῦ ζήλου τῶν εὐσεβῶν χριστιανῶν καὶ θερμανσὶν τῆς καρδίας αὐτῶν, ὅπως, μὴ μόνον ἐκτιμῆσωσι δεόντως τὸν μέγαν καὶ ἱερὸν σκοπὸν τοῦ Συλλόγου, ἀλλὰ καὶ προθύμως συντελέσωσιν, ἰδίᾳ ἕκαστος καὶ πάντες ἀπὸ κοινοῦ, δι' εἰδικῶν πρὸς τοῦτο ἐπιτροπῶν, εἰς τὴν ταχεῖαν τοῦ ἔργου παγίωσιν καὶ εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν μέσων ἐκείνων, δι' ὧν ὁ «Θρακικὸς Φιλεκπαιδευτικὸς Σύλλογος» δυνηθήσεται ἀνυψῶσαι καὶ αὐθις ἐν τῇ νέᾳ ἱστορίᾳ τὴν πατρίδα ἡμῶν εἰς τὴν περιφανῆ θέσιν, ἣν κατεῖχεν ἐν τῇ παλαιᾷ.

Πρὸς δὲ τούτοις παρακαλοῦμεν τὴν Ἑμετέραν Σεβασμιότητα ἵνα μὴ διαλίπη παρέχουσα τῷ ἡμετέρῳ Συλλόγῳ, τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας, ἀμέσως τε καὶ ἐμμέσως, διὰ τε τῶν κατὰ μέρη ἐφοριῶν καὶ δημογεγοντιῶν καὶ διὰ τῶν διδασκάλων, περὶ παντὸς δυναμένου ἰὰ διαφωτίσῃ αὐτὸν περὶ τῆς ἐν γένει καταστάσεως τῶν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ. Αὐτῆς χριστιανῶν, οὐ μόνον ὡς πρὸς τὴν περὶ τὰ γράμματα ἐπίδοσιν, ἀλλὰ καὶ ὡς πρὸς τὴν λοιπὴν ἠθικὴν κατάστασιν. Καὶ τοῦτο, ἵνα ὁ Σύλλογος προβαίη εἰς τὰς ἐνεργείας αὐτοῦ συνδράταις ἀνάγκαις ἐκάστου διαμερίσματος καὶ μὴ, ἕνεκα ἀγνοίας, παραμελήσῃ τι τῶν δεόντων.

Συναποστέλλοντες δὲ τὸν Κανονισμόν τοῦ Συλλόγου καὶ τὸν ἐναρκτήριον λόγον, ὃν ἀπήγγειλεν ὁ πολυμαθὴς καὶ πατριωτικώτατος συνάδελφος Κύριος Η. Βασιάδης, — λόγον πλήρη ἐνδιαφέροντος καὶ πάσης μελέτης ἄξιον — ἀποδεχόμεθα τὴν δὴλωσιν τῆς ἐκ μέρους τῆς Ἑμετέρας Σεβασμιότητος ἐνθέρμου παραδοχῆς τῶν τοῦ Συλλόγου σκοπῶν, καὶ δὴ καὶ τὴν δραστηρίαν διενέργειαν τῶν πρὸς ἐπίτευξιν αὐτῶν συντελεστικῶν μέτρων, ὡς καὶ τὴν ἐπιδαψίλευσιν τῶν εὐχῶν Αὐτῆς, διατελοῦμεν, Σεβασμιώτατε, μετὰ τῆς ἐν Χριστῷ ἀγάπης καὶ μετὰ βαθέος σεβασμοῦ.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ,

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ.

Β΄.

Ἐγκύκλιος πρὸς τὰς δημογεροντίας καὶ ἐφορίας
τῶν σχολείων Ἐπάρχειας.

Ἐν Κωνσταντινουπόλει, τῇ

187

Ἀξιότιμοι Κύριοι,

Οἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει συμπατριῶται ὑμῶν Ἐπάρχες, ποθοῦντες τὴν τῆς πατρίδος διανοητικὴν ἀνάπτυξιν, ἐξ ἧς ἐξήρτηται καὶ ἡ εὐημερία αὐτῆς, συνέστησαν ἐνταῦθα, τῇ συμπράξει καὶ ἄλλων φιλομούσων ὁμογενῶν «ΘΡΑΚΙΚΟΝ ΦΙΛΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΝ ΣΥΛΛΟΓΟΝ», κύριον σκοπὸν καὶ μέλημα ἔχοντα, τὴν διάδοσιν τῆς δημοτικῆς μάλιστα ἐκπαιδεύσεως καὶ τὴν ἐκ ταύτης ἠθικὴν καὶ διανοητικὴν μόρφωσιν πάντων ἀνεξαιρέτως τῶν διχμερισμάτων τῆς Ἐπάρχειας.

Μετ' ἀγαλλιάσεως ἀναγγέλλοντες ὑμῖν ταῦτα, πεποίθαμεν ὅτι ἡ εὐφρόσυνος αὐτῆς εἰδησις καὶ ὁ κατ' ἐξοχὴν πρακτικὸς σκοπὸς ὃν προτίθεται ὁ ἡμέτερος Σύλλογος, θέλει χαροποιήσῃ ὑμᾶς μεγάλως, τοῦ Συλλόγου παρέχοντος ὑμῖν κέντρον τι ἰσχυρὸν, ἠθικῶς τε καὶ ὑλικῶς, οὗ τινος πρὸ πολλοῦ, καὶ ἰδίως κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, ἡσθάνθημεν πάντες τὴν ἀνάγκην, ὅπως, συνασπιζόμενοι περὶ αὐτὸ καὶ ἀπὸ κοινοῦ συμπράττοντες ὑπὲρ τῆς διανοητικῆς μορφώσεως τῆς πατρίδος ἡμῶν, διασκεδάσωμεν τὸ περικαλύπτον αὐτὴν σκότος τῆς ἀμαθείας καὶ οὕτω ματαιώσωμεν τὰς ἐκ τούτου δεινὰς συνεπειάς.

Οὐδόλως ἀμφιβάλλομεν, Κύριοι, ὅτι συναισθανόμενοι καὶ ὑμεῖς ζωηρῶς ὡς ἐκ τῆς Ἑμετέρας θέσεως, τοὺς κινδύνους τῶν τοιούτων συνεπειῶν, προθύμως πάνυ καὶ μετὰ τῆς ἰδιαζούσης ὑμῖν φιλογενείας θέλετε τείνει ἡμῖν χεῖρα ἀρωγὸν πρὸς εὐόδωσιν τοῦ δυσχεροῦς ἔργου, οὗ τινος ἐπελήφθημεν ἔχοντες πρὸ

ὀφθαλμῶν ὅτι, ὅσα ἄλλοτε κατορθοῦντο δι' ἀτομικῶν ἐνεργειῶν, ταῦτα ἐπιτυγχάνονται νῦν ταχύτερον καὶ ἀποτελεσματικώτερον διὰ τῆς νέας καὶ παντοδυναμοῦ ἀρχῆς τοῦ συνεταιρισμοῦ.

Πρὶν ὅμως ὁ Σύλλογος ποιήσῃται ἀρχὴν τῶν ἐργασιῶν αὐτοῦ, πρέπει νὰ ἔχῃ θετικὰς καὶ ἀκριβεῖς πληροφορίας περὶ τῆς καταστάσεως καὶ τῶν ἀναγκῶν τῆς χώρας, ἐν ἧ θὰ ἐνεργήσῃ καὶ εἰς τοῦτο ὑμεῖς, Κύριοι, δύνασθε ἀμέσως ἐξ ὑπαρχῆς νὰ φανήτε λίαν χρήσιμοι καὶ ὠφέλιμοι. Γινώσκει μὲν ὁ Σύλλογος ὅτι ἡ πνευματικὴ κατάστασις τῆς πατρίδος ἡμῶν ἐν γένει εἶναι ὠπισθοδρομημένη καὶ ἑλλειπής· δὲν γνωρίζει ὅμως ποῦ ὑπάρχουσιν αἱ πλείονες καὶ αἱ μᾶλλον κατεπείγουσαι ἀνάγκαι, καὶ ὅποιαί τινες ἀκριβῶς εἰσὶν αὐταί. Ὅθεν, ἀναλαβὼν τὴν φροντίδα νὰ θεραπεύσῃ αὐτάς καὶ προτιθέμενος νὰ πράξῃ τοῦτο τακτικῶς, συστηματικῶς, καὶ δὴ καὶ ἀποτελεσματικῶς, ἀπευθύνεται πρὸς ὑμᾶς καὶ ζητεῖ ν' ἀποστείλῃτε αὐτῷ, ὅσον τάχος καὶ ὡς οἶόν τε ἀκριβέστερον, πληροφορίας ἀφορώσας ἰδίως μὲν καὶ πρὸ πάντων τὴν περιοχὴν ἧς προέστασθε, ἀκολούθως δὲ καὶ κατὰ δεύτερον λόγον καὶ ἄλλα, εἰ δυνατόν, μέρη τῆς πέριξ χώρας, καὶ διαλαμβανούσας·—

1ον.) Περὶ τῆς διανοητικῆς ἀναπτύξεως τῶν κατοίκων καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παιδίων καὶ κορασιῶν, ἅτινα φοιτῶσιν, ἢ δύνανται νὰ φοιτῶσιν εἰς σχολεῖα.

2ον.) Περὶ τοῦ εἶδους, τοῦ διοργανισμοῦ, τῶν πόρων καὶ τῆς ἐν γένει καταστάσεως τῶν σχολείων καὶ παρθεναγωγείων, ἐὰν ὑπάρχῃσι τοιαῦτα.

3ον.) Ποῦ καὶ διατί δὲν ὑπάρχουσι τοιαῦτα, καὶ ποῦ ἢ μᾶλλον κατεπείγουσα ἀνάγκη συστάσεως τοιούτων.

4ον.) Ποία πόλις ἢ ποῖον χωρίον εἶναι ἡ κεντρικώτερα θέσις, ἐνθα δύνανται νὰ συνέρχωνται ἐν ἀνάγκῃ καὶ ἐκ τῶν περιχώρων οἱ μαθηταὶ καὶ αἱ μαθήτριά.

Ἴνα φθάσῃ ὅμως ὁ Σύλλογος εἰς τὸν σκοπὸν αὐτοῦ, ἔχει χρεῖαν καὶ ἄλλης συνδρομῆς, πολλῶν δηλονότι μελῶν καὶ γενναίων συνεισφορῶν. Καὶ στηρίζει μὲν τὰς ἐλπίδας αὐτοῦ εἰς πάντας τοὺς φιλοπάτριδας ὁμογενεῖς καὶ ἰδίως εἰς τοὺς ἐκ Θρά-

κης καταγομένους· ἀνάγκη ὅμως πᾶσα ἵνα ἕκαστος ὑμῶν πρὸ πάντων, τῶν τὴν Θράκην αὐτὴν οἰκούντων, συνεισφέρει, καθ' ὅσον δύναται, τὸν ὄβολόν αὐτοῦ, καὶ ἵνα πάντες ἀπὸ κοινοῦ συμπράξῃτε διὰ τῆς συστάσεως τοπικῶν, εἰ δυνατόν, ἐπιτροπῶν καὶ διὰ τακτικῆς μεθ' ἡμῶν συνεννοήσεως, πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ ἱεροῦ καὶ σωτηρίου ἔργου οὗτινος ὁ Σύλλογος ἐπελήφθη.

Πρὸς τοῦτο πέμπομεν ὑμῖν καταλόγους πρὸς ἐγγραφήν, κατὰ τὰ ἐν αὐτοῖς διατυπούμενα, ὅσον οἶόν τε πλείονων μελῶν, καὶ ἐπιστροφῆν αὐτῶν τῷ Γενικῷ Γραμματεῖ τοῦ ἡμετέρου Συλλόγου, ὡς καὶ ἀντίτυπά τινα τοῦ Κανονισμοῦ καὶ τὸν ἐναρκτήριον λόγον τοῦ πολυμαθοῦς καὶ πατριωτικωτάτου συναδέλφου ἡμῶν Κυρίου Η. Βασιάδου, ἵνα ἐξ αὐτοῦ πληροφορηθῶσι πάντες οἱ ἡμέτεροι ὅποια τις ἦν ἡ ἐνδοξος καὶ παναρχαία ἑλληνικὴ χώρα, ἣν κατοικοῦμεν καὶ ἧς τὴν διανοητικὴν ἀναγέννησιν ἐπιζητοῦμεν.

Βέβαιον ὄντες ὅτι θέλετε ἐπιληφθῆ τοῦ ἐθνωφελοῦς τούτου ἔργου μετὰ ζήλου καὶ δραστηριότητος, καὶ ὅτι δὲν θέλετε λείψει ἀνευδρότως ἐνεργοῦντες ὑπὲρ αὐτοῦ, ἀπονέρομεν ὑμῖν τὸν ἀδελφικὸν ἀσπασμὸν καὶ διατελοῦμεν μετὰ πλήρους πεποιθήσεως εἰς τὰ φιλογενῆ ὑμῶν αἰσθήματα.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ.

Γ.

Ἐγκύκλιος πρὸς τοὺς ἀπανταχοῦ Θρακίας.

Ἐν Κωνσταντινουπόλει, τῆ

1873.

Ἀξιότιμε Κύριε,

Ἐν καιροῖς καθ' οὓς ἡ διανοητικὴ ἀνάπτυξις καὶ ἡ ἠθικὴ μόρφωσις δικαίως λογίζονται ἡ μεγίστη ἰσχὺς καὶ ἡ ἀγκυρα τῆς σωτηρίας τῶν λαῶν, βαρέως πάνυ πρέπει πᾶς φιλόπατρις Ἕλληνα νὰ φέρῃ τὸ οἰκτρὸν θέαμα τοῦ βαθέως σκότους καὶ τῆς ἀμαθείας ἐν ἣ διατελοῦσι πολλὰ μέρη τῆς πατρίδος ἡμῶν, καὶ πρὸ πάντων τὴν λήθην καὶ αὐτῆς τῆς μητρικῆς ἡμῶν γλώσσης, εἰς ἣν περιῆλθον διαμερίσματα τινὰ τῶν ἑλληνικῶν χωρῶν, ἕνεκα τῶν καιρικῶν περιστάσεων καὶ τῶν δεινῶν περιπετειῶν τοῦ ἡμετέρου ἔθνους.

Τὰ φοβερά καὶ ἀνυπολόγιστα ἀποτελέσματα τῆς τοιαύτης καταστάσεως ἐγένοντο κατάδηλα, ἰδίως κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, ὅτε νεοφανῆς καὶ θρασεῖα αἵρεσις, ἐπωφελομένη τῆς πρὸς τὴν ἐκπαίδευσιν τῶν ἡμετέρων ἀδελφῶν ἀκηδίας ἡμῶν, ἀπεπειράθη ν' ἀρπάξῃ διὰ τοῦ δόλου καὶ ἐκφυλίσῃ διὰ τῆς βίας ἐπαρχίας δλοκλήρους, ἀνέκαθεν ὑπαρξάσας ἑλληνικὰς, καὶ ἰδίως τὴν Θρακίαν, τὴν κοιτίδα ταύτην καὶ πρωτογόνον πηγὴν τοῦ ἔθνους ἡμῶν.

Ὅθεν, πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν πρὸς τοὺς ἡμετέρους ἀδελφοὺς ἱερῶν καθηκόντων ἡμῶν, οἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει Θρακίαι, τῆ συμπράξει καὶ ἄλλων φιλομουσῶν ὁμογενῶν, συνέστησαν ἐν ταῦτα α **ΘΡΑΚΙΚΟΝ ΦΙΛΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΝ ΣΥΛΛΟΓΟΝ** » σκοπὸν κύριον καὶ μέλημα ἔχοντα τὴν διάδοσιν τῆς δημοτικῆς μάλιστα παιδεύσεως ἐν Θρακίᾳ καὶ τὴν διανοητικὴν καὶ ἠθικὴν δι' αὐτῆς ἀνάπτυξιν καὶ μόρφωσιν.

Μετὰ ψυχικῆς ἀγαλλιᾶσεως ἀναγγέλλοντες πρὸς ὑμᾶς, ἀ-

ξιότιμε συμπατριῶτα, τὴν σύστασιν τοῦ Συλλόγου ἡμῶν τοῦτου, πεπεσμεθα ὅτι οὔτε ὑμεῖς, οὔτε ἕτερός τις τῶν ἀπανταχοῦ διεσπαρμένων ὁμογενῶν δὲν θέλει κωφεύσει πρὸς τὴν ἱερευτικὴν φωνὴν τῆς κοινῆς πατρίδος, ἐπικαλουμένης τὴν ἠθικὴν καὶ ὑλικὴν ἀρωγὴν τῶν τέκνων αὐτῆς ἐν τῇ ὥρᾳ ταύτῃ τῆς κατεπειγούσης ἀνάγκης· ἀλλ' ὅτι πάντες, πῶθω φλογερῶ ὑπὲρ τῆς εὐημερίας αὐτῆς κατεχόμενοι, προθύμως θέλομεν σπεύσει πρὸς βοήθειαν, προσφέροντες ἕκαστος τὸ ἐπ' αὐτῷ, ὡς ἐλάχιστα τροφεῖα καὶ ὡς τι πρὸς ἀντιστήκωμα τοῦ βαρυτίμου καὶ κλεινοῦ ὀνόματος τοῦ Ἑλληνοσ, μεθ' οὗ αὕτη μᾶς ἐπροΐκησεν.

Διότι οὗτω μόνον δυνάμεθα νὰ ἐλπίζομεν ὅτι θὰ φθάσωμεν ἀσφαλῶς εἰς τὴν εὐδόξωσιν τοῦ ἱεροῦ ἡμῶν σκοποῦ, τῶν μὲν δηλονότι εὐπορούντων ἀναδεχομένων τὴν συντήρησιν τῆς δημοτικῆς σχολῆς τῆς γενεθλίου αὐτῶν πόλεως, ἢ ἄλλου τινὸς Θρακικοῦ χωρίου, στερουμένου ἐκπαιδευτηρίου ἢ παρθεναγωγείου, τῶν δ' ἦττον εὐπορούντων προσφερόντων κατ' ἔτος ἀνά μίαν τοῦλάχιστον ὀθωμανικὴν λίραν ὡς συνδρομὴν, οὐδενὸς δ' ἐπιλανθανομένου ὅτι, ὅσα ἄλλοτε κατώρθωσαν ὑπὲρ ἡμῶν δι' ἀγῶνων μακρῶν καὶ μόχθων πολλῶν καὶ στερήσεων δεινῶν μεγάλθυμοι καὶ φιλοπάτριδες ἄνδρες, ἰδίᾳ ἕκαστος ἐνεργοῦντες, ταῦτα ὀφείλομεν ἡμεῖς σήμερον, συνασπιζόμενοι καὶ συνεργαζόμενοι κατὰ τὴν παντοδύναμον ἀρχὴν τοῦ συνεταρισμοῦ, ν' ἀποδώσωμεν ἑκατονταπλασίονα τοῖς ἐν τῷ σκότει τῆς ζοφερᾶς ἀπαιθεύσεως διατελοῦσιν ἀδελφοῖς ἡμῶν.

Τὴν χρηστὴν ἐλπίδα, ὅτι τὰς πεποιθήσεις ἡμῶν ταύτας συμμερίζεται πᾶν ἄξιον τῆς πατρίδος τέκνον, ἰσχυροποιεῖ καὶ ἡ εὐνοϊκὴ ὑποδοχὴ, ἣν ἐπεδείξαντο τῷ νεοσυστάτῳ ἡμῶν Συλλόγῳ ἄνδρες ἐπὶ φιλομουσίᾳ καὶ φιλογενεῖᾳ διαπρέποντες, ὧν πρῶτιστος ὁ πανελλήνιον διὰ τὰς πολυπληθεῖς πατριωτικὰς αὐτοῦ πράξεις κτησάμενος φήμην καὶ ἀγάπην Γεώργιος Ζαρίφης, προσήνεγκεν, ἅμα τῇ συστάσει τοῦ Συλλόγου, 600 μὲν λίρας ἐφ' ἅπαξ, 100 δὲ ὡς ἐτησίαν συνδρομὴν.

Ἀνακοινοῦντες ὑμῖν τὰς χαρμοσύνους ταύτας εἰδήσεις, συναποστέλλομεν μετὰ τῆς ἐπιστολῆς ταύτης καὶ τὴν πρὸς τοὺς

ἐν Θράκῃ ἀδελφοὺς ἐγκύκλιον, καὶ ἀντίτυπον τοῦ Κανονισμοῦ ἡμῶν, ὅπως ἐξ αὐτῶν καταμάθῃτε τὴν ἔκτασιν τῶν ἐργασιῶν, ἀς ἀνεδέξατο ὁ Θρακικὸς Σύλλογος· πρὸς τούτοις δὲ καὶ τὸν ἐναρκτήριον λόγον τοῦ ἡμετέρου πολυμαθοῦς καὶ πατριωτικωτάτου συναδέλφου Κυρίου Η. Βασιάδου, λόγον πλήρη ἐνδιαφέροντος καὶ ἀξίον πάσης μελέτης.

Βέβαιοι δὲ ὄντες, ἀξιότιμε συμπατριῶτα, ὅτι καὶ ὑμεῖς, οὐ μόνον συντελέσετε εἰς τὸν ἱερὸν καὶ σωτήριον σκοπὸν τοῦ Θρακικοῦ Συλλόγου, χρηροῦντες κατ' ἔτος χρηματικὸν τι ποσὸν, ἀλλὰ καὶ ἄλλους εἰς τούτο προτρέψετε καὶ συμπράξετε μετ' αὐτῶν εἰς τὴν σύστασιν τοπικῆς ἐπιτροπῆς πρὸς ἐμφύχωσιν καὶ ἐνίσχυσιν τοῦ καλοῦ τούτου ἔργου, ἐκφράζομεν ὑμῖν ἐκ προοιμίων τὴν ἐπὶ τούτοις εὐγνωμοσύνην τοῦ Συλλόγου καὶ διατελοῦμεν μετὰ πλείστης τιμῆς καὶ ὑπολήψεως.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ

ΕΚΘΕΣΕΙΣ.

Α'.

ΕΚΘΕΣΙΣ

ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

περὶ τῆς ἐνεστῶτης καταστάσεως τῆς ἐν Θράκῃ
ἐλληνικῆς παιδείσεως.

(Ἀνεγνώσθη ἐν τῇ γενικῇ συνεδριάσει τῇ 4 Μαρτίου 1873

ὑπὸ τοῦ εἰσηγητοῦ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΖΩΗΡΟΥ, ἱατροῦ).

Κύριοι,

Τὸ συμβούλιον εἰς ὃ ὁ Θρακικὸς Σύλλογος ἀνέθηκε τὴν διοίκησιν τῶν κατ' αὐτὸν ἔκρινε πρώτιστον αὐτοῦ καθήκον καὶ μέλημα τὴν πρὸ παντὸς ἄλλου σπουδὴν τῆς καταστάσεως ἐν ἧ ἡ παιδεία καὶ τὰ σχολεῖα εὐρίσκονται κατὰ τὴν Θράκην. Οὐδένα λανθάνει, ὅτι ἡ σπουδὴ αὕτη εἶναι ἐκ τῶν οὐκ ἀνευ· διότι ἐξ αὐτῆς μόνης δύναται, ἵνα ὀδηγηθῇ ὁ Σύλλογος εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ἀποστολῆς αὐτοῦ καὶ εἰς τὴν καλὴν καὶ σκόπιμον διαχείρισιν τῶν κεφαλαίων ἅτινα συλλέγει πρὸς ὑποστήριξιν καὶ διάδοσιν τῆς παιδείας.

Πεποιθὸς περὶ τούτου τὸ διοικητικὸν συμβούλιον ἀπηύθυνεν, ἅμα τῇ ἐγκαταστάσει αὐτοῦ, ἐγκυκλίους πρὸς τοὺς διέποντας τὰ τῶν ἐλληνικῶν κοινοτήτων τῶν διαφόρων τῆς Θράκης ἐπαρχιῶν, ἐν αἷς ἐγκυκλίαις ἀναγγέλλον τὴν σύστασιν καὶ τὸν σκοπὸν τοῦ Συλλόγου, ζητεῖ πληροφορίας περὶ τῆς καταστάσεως τῶν σχολείων καὶ τῆς διανοητικῆς ἀναπτύξεως τῶν ἐλλήνων

κατοίκων, ὡς καὶ περὶ τῶν κατ' αὐτοὺς ἀναγκῶν τῶν ἐκπαιδευτηρίων αὐτῶν.

Ἄλλὰ μετὰ τὴν ἀποστολὴν τῶν ἐγκυκλίων τούτων τὸ συμβούλιον προβλέπον ἀφ' ἐνὸς ὅτι οὐκ ὀλίγος θέλει παρέλθει χρόνος μέχρι τῆς ἀφίξεως τῶν αἰτηθεισῶν πληροφοριῶν, ἀφ' ἑτέρου δὲ σκεφθὲν ὅτι ὑπάρχουσι βεβαίως ἐν τισὶν ἐπαρχίαις ἀνάγκαι ταχίστης χρῆζουσαι βοήθειας, ἐξητήσατο τὴν συνδρομὴν τοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου, ὅστις ἐκτείνων τὰ ὅρια τῆς μεγάλης ἐκπολιτιστικῆς αὐτοῦ ἀποστολῆς ἤρξατο ἀπὸ τινος ἐπιδιώκειν διὰ τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ αὐτοῦ τμήματος τὸν αὐτὸν ὄν καὶ ἡμεῖς σκοπὸν, πολὺ δ' ἐκτενέστερον καὶ γενικώτερον· διότι οὐχὶ περὶ μόνης τῆς Θράκης ἢ ἄλλης τινὸς ἐπαρχίας ἀλλὰ περὶ ὅλων ἐν γένει τῶν ὑφ' Ἑλληνικῶν κατοικουμένων ἐπαρχιῶν τοῦ ὀθωμανικοῦ κράτους φροντίζει, συλλέξας ἐκ πολλῶν ἤδη ἐπαρχιῶν τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας καὶ πολλὰ ἤδη σχολεῖα συνέδραμε. Τὰς ἐκ τῆς Θράκης πεμφθείσας ἤδη αὐτῷ ἐκθέσεις ἐδάειπεν ἡμῖν ὁ Φιλολογικὸς Σύλλογος λίαν προθύμως, δι' ἧς καὶ ἐκφράζομεν αὐτῷ ἐνταῦθα τὴν εὐγνωμοσύνην ἡμῶν.

Τῆς δὲ σπουδῆς τῶν ἐγγράφων τούτων πληροφοριῶν καὶ τῆς κατὰ τὸ δυνατόν συλλογῆς καὶ ἄλλων εἰς ἐμὲ ἀνατεθείσης ἐρχομαι, κύριοι, σήμερον, ἵνα ὑποβάλω ὑμῖν ἐν ὀνόματι τῆς ἐκπαιδευτικῆς τοῦ Διοικητικοῦ συμβουλίου ἐπιτροπῆς καὶ ἐν ὀλίγαις, ὅσον τὸ ἐφικτὸν, λέξεσι τὴν περίληψιν καὶ τὸ συμπέρασμα αὐτῶν, ὡς καὶ ὅ,τι κρίνομεν ἵνα ἐπὶ τοῦ παρόντος ὁ Σύλλογος πράξῃ.

Τὸ ἔργον μου τοῦτο, κύριοι, ἐν μεγάλῃ βίᾳ ἐκτελεσθὲν καὶ περὶ ὀλίγων μόνον ἢ καὶ τῶν κυριωτέρων ἐπαρχιῶν πραγματοποιούμενον μικρὸν ἔστι καὶ ἀτελές, τὸ ὁμολογῶ· ἐλπίζω ὅμως, ἵνα δεχθῆτε αὐτὸ εὐμενῶς, θεωροῦντες αὐτὸ καὶ ὑμεῖς ὡς καὶ ἐγὼ ὡς ἀτελές τι μόνον δοκίμιον.

Ἡ ἀρῆγησίς μου ἔσται λίαν ἀπλή· ἐκτίθημι τὰ πράγματα ὅποιά εἰσι, καὶ ἄνευ φράσεων τετορνευμένων οὐδὲ ῥητορικῶν σχημάτων· διότι φρονῶ, ὅτι οὐχὶ λέξεων ἀλλὰ γνώσεων ἀκριβῶν περὶ τῶν πραγμάτων καὶ ἐνεργειῶν ταχείας ἀνάγκην ἔχομεν.

Ἄρχομαι οὖν τοῦ λόγου καὶ ἐξαιτοῦμαι τὴν ὑμετέραν προσοχὴν τε καὶ ἐπιείκειαν.

Περὶ Θράκης καὶ περὶ τῶν ἐν Θράκῃ σχολείων ὄντος τοῦ λόγου ἢ πρωτίστη ἀναμφιλέκτως ἐν τῇ ἀφηγήσει ταύτῃ θέσις ἀνήκει εἰς τὴν ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΝ, τὴν πρωτεύουσαν τῆς τε Θράκης καὶ τῆς ὅλης ἐπικρατείας καὶ ἐξ ἧς ὀρμώμενοι οἱ Χαλκοκονδύλαι, οἱ Ἀργυρόπουλοι καὶ οἱ Λασκάρεις ἀπῆλθον, νέοι οὗτοι Ἀπόστολοι, ἵνα διαδώσωσι τὰ φῶτα καὶ διὰ τῆς διδασκαλίας αὐτῶν ἐλευθερώσωσιν ἐκ τῆς βαρβαρότητος τὴν ὅλην Εὐρώπην. Πρὶν δὲ περιγράψω τὰ κατὰ τὰ σχολεῖα τῶν Γανοχώρων ἢ τοῦ Μπαμπᾶ Ἐσκισί, ὧφειλον ὑποδείξαι ὑμῖν τὴν ἐνεστῶσαν κατάστασιν τῆς περιβοήτου Πατριαρχικῆς καὶ τῆς διαδόγου αὐτῆς Μεγάλης τοῦ Γένους Σχολῆς, ἐν αἷς ἐδιδάξαν Ἀλέξανδρος ὁ Μαυροκορδάτος καὶ Ἀδαμάντιος ὁ Ῥύσιος καὶ Εὐγένιος ὁ Βούλγαρις καὶ Δωρόθεος ὁ Πρώτος καὶ Κωνσταντῖνος ὁ Κούμας καὶ Σαμουήλ ὁ Κύπριος καὶ τριάκοντα ἄλλοι μεγάλοι τοῦ ἔθνους διδάσκαλοι. Ἄλλ' οὐδεὶς ἐπὶ τοῦ παρόντος ἔσεται ὁ περὶ τῆς πρωτεύουσας λόγος, ἐλλείψει ἀκριβῶν πληροφοριῶν, ἀρχομαι δὲ τῆς ἀφηγήσεως ἐκ τῆς ἐπαρχίας Δέρκων συγκεκμημένης ἐκ τῶν προαστείων αὐτῶν τῆς πρωτεύουσας.

ΕΠΑΡΧΙΑ ΔΕΡΚΩΝ.

Ἡ ἐπαρχία αὕτη ἐμπεριλαμβάνει κατὰ τὰς πληροφορίας ἃς ὁ μητροπολίτης λίαν προθύμως ἐπέμφε τῷ Φιλολογικῷ Συλλόγῳ, 41 χωρία περιέχοντα 3,793 χριστιανικὰς οἰκογενείας.

Ἐκ τῶν 41 τούτων χωρίων τὰ 4 μόνον (ὧν τὰ ὀνόματα οὐχ ὑποδεικνύονται) στεροῦνται σχολείων, τὰ δὲ λοιπὰ 37 ἔχουσιν ἕκαστον ἀνάλογον τῆς οἰκονομικῆς αὐτοῦ καταστάσεως ἐκπαιδευτήριον. Τῶν χωρίων τούτων καὶ πολιγιῶν τὰ ἐπιση-

μότερά εἰσι τὰ Θεραπεῖα, ὁ Βαθυρρύαξ, ὁ Γενὶ μαχαλὲς καὶ τὸ Μακροχωρίον· αὐτῶν δὲ τὰ σχολεῖα εἰσι καὶ τὰ κάλλιον συγκριτικῶς ὡς πρὸς τὰ τῶν ἄλλων τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας κατηρητισμένα. Συντηροῦσι δὲ, εἰ καὶ μετὰ δυσκολίας, ἀνά τρεῖς ἕκαστον ἢ καὶ πλείονας διδασκάλους· τὰ δὲ λοιπὰ 33 ἀνά ἕνα μόνις δύνανται νὰ διατηρῶσι διδάσκαλον ἐκπληροῦντα ἐν ταυτῷ καὶ χρέη ψάλτου τῆς ἐκκλησίας.

Κατοικοῦσι δὲ ἐν τοῖς προαστείοις Θεραπεῖοις, Βαθυρρύακι καὶ Μακροχωρίῳ οἰκογένειαι ἑλληνικαὶ περὶ τὰς 958 (μὴ συμπεριλαμβανόμενων, ἐννοεῖται, τῶν κατὰ τὸ θέρος μετοικούντων ἐν αὐταῖς ἐκ τῆς πύλεως πλουσίων μετοίκων). Ὁ ἀριθμὸς δὲ τῶν εἰς τὰ σχολεῖα φοιτῶντων παιδίων ἐστὶ περὶ τὰ 657. Τὰ δὲ σχολεῖα ἔχουσιν οὕτω πως:

Ἐν Θεραπεῖοις σχολεῖα τρία· μία ἑλληνικὴ σχολὴ ἀρχαία καὶ ἀνοικοδομηθεῖσα κατὰ τὸ 1841, ἔχουσα δὲ περὶ τοὺς 40 μαθητὰς καὶ 2 διδασκάλους· μία ἀλληλοδιδασκτικὴ συνδεδεμένη μετὰ τῆς ἑλληνικῆς καὶ ἔχουσα περὶ τοὺς 125 μαθητὰς καὶ 1 διδάσκαλον· καὶ τέλος ἐν παρθεναγωγεῖον συσταθὲν κατὰ τὸ 1860, ἔχον δὲ 2 διδασκαλίτσας καὶ 90 μαθητριάς. Συντηροῦνται δὲ τὰ τρία ταῦτα σχολεῖα ὑπὸ τινων κληροδοτημάτων, ὑπὸ συνεισφορῶν καὶ ὑπὸ ἐτησίου ὑπὲρ τοῦ παρθεναγωγείου ἰδίᾳ λαχείου, ἀλλὰ κατὰ τοὺς ἐφόρους οἱ πόροι οὗτοι λίαν ἀνεπαρκεῖς εἰσιν.

Ἐν Βαθυρρύακι ὑπάρχουσιν ὡσαύτως σχολεῖα τρία· ἐν ἑλληνικόν, ἰδρυθὲν κατὰ τὸ 1846 καὶ ἔχον περὶ τοὺς 38 μαθητὰς καὶ 2 διδασκάλους· ἐν ἀλληλοδιδασκτικόν συσταθὲν κατὰ τὸ 1836 καὶ ἔχον μαθητὰς 135 καὶ ἕνα διδάσκαλον· καὶ ἐν παρθεναγωγεῖον πρὸ 2 μόνις ἐτῶν συσταθὲν ἔχον δὲ περὶ τὰς 90 μαθητριάς καὶ 2 διδασκάλους. Ὁ ἀριθμὸς λοιπῶν τῶν εἰς τὰ 3 σχολεῖα φοιτῶντων παιδίων ἀρρένων τε καὶ κορασίων ἐστὶ περὶ τοὺς 253, τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν Ἑλλήνων κατοίκων ὄντος περὶ τὰς 2500 ψυχάς. Τῶν μαθητῶν τούτων τὰ $\frac{9}{10}$ εἰσιν ἄποροι, οἱ δὲ πόροι τῶν σχολείων προέρχονται ἐκ τινων ἀκινήτων κτημάτων φερόντων κατ' ἔτος 134 λίρας Τουρκίας καὶ ἐκ τῶν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ ὑπὸ τῶν ἐργαστηρίων (20 κλῆ) ἐβδό-

μῶδα παράδες) συλλεγομένων συνεισφορῶν φερουσῶν κατ' ἔτος 70 λίρας τουρκικῆς. Ἐκτὸς δὲ τούτων λαμβάνουσι καὶ 300 κατ' ἔτος χάριτικα βούβλια, ἅτινα ἡ αὐτοκρατορικὴ τῆς Ῥωσσίας οἰκογένεια πέμπει ὑπὲρ τοῦ παρθεναγωγείου.

Ἐν Γενί-μαχαλὲ ὑπάρχει ἐν μόνον σχολεῖον ἀλληλοδιδασκτικόν, ἐν ᾧ διδάσκονται περὶ τὰ 100 παιδιά ἄρρένα καὶ θήλεα. Τὸ σχολεῖον τοῦτο συνέστη κατὰ τὸ 1845 καὶ διατηρεῖται ὑπὸ μόνων τῶν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ (διὰ δίσκου) συνεισφορῶν· ἐτοιμορρόπου δ' οὔσης τῆς οἰκοδομῆς ὑπάρχει ἀνάγκη ἐπισκευῆς καὶ τινων ἄλλων ἀναγκαίων, ὡς βιβλίων, πινάκων ἀναγνωσέως τε καὶ γεωγραφίας.

Ἐν Μακροχωρίῳ, ἐν ᾧ κατοικοῦσι περὶ τοὺς 300 Ἕλληνας, ὑπάρχει ἐν μόνον ἀλληλοδιδασκτικόν σχολεῖον, φοιτῶσι δ' ἐν αὐτῷ συνήθως περὶ τὰ 80 ἄρρένα καὶ θήλεα, κατὰ δὲ τὸ θέρος πλείονα, διδάσκαλος εἷς, ὁ αὐτὸς δὲ καὶ ψάλτης τῆς ἐκκλησίας. Συντηρεῖται δὲ τὸ σχολεῖον τοῦτο ἐκ τῶν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ συνεισφορῶν καὶ τῶν εισιτηρίων εὐπορούντων τινῶν μαθητῶν, ἀλλ' οἱ εὐποροῦντες λίαν ὀλίγοι, οἱ δὲ ἄποροι μαθηταὶ πλείονες. Ἐξαιτεῖται δὲ ἡ ἐφορία βοήθειάν τινα καὶ ἰδίως λεξικῶν, πινάκων γεωγραφικῶν καὶ βιβλίων στοιχειωδῶν διὰ τοὺς ἀπόρους.

Ἐκ τῶν λοιπῶν χωρίων τῆς ἐπαρχίας ταύτης 16 μόνον κέκτηνται ἀλληλοδιδασκτικὰ σχολεῖα, ἐν οἷς φοιτῶσι περὶ τὰ 737 παιδιά ἐξ ἀμφοτέρων τῶν φύλων, τοῦ ὅλου πληθυσμοῦ τῶν 16 τούτων χωρίων ὄντος περὶ τὰς 1712 οἰκογενεῖας· 13 δὲ ἄλλα χωρία κατοικούμενα ὑπὸ 929 οἰκογενειῶν μόνον στοιχειώδη σχολεῖα ἔχουσιν, ἐν οἷς διδάσκονται 300 περίπου παῖδες· εἰς δὲ 4 ἄλλα χωρία σχολεῖα μὲν οὐχ ὑπάρχουσιν, οἱ ἱερεῖς δὲ τῶν ἐκκλησιῶν διδάσκουσιν εἰς τινὰς παιδας τὴν ἀνάγνωσιν. Εἰς 5 τέλος χωρία ὑπὸ Βουλγάρων οἰκούμενα, ἢ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐδρεύουσα βουλγαροσλαβικὴ ἐπιτροπὴ διατηρεῖ ἀπὸ τινων ἐτῶν Σλάβους διδασκάλους.

Ὁ μητροπολίτης Δέρκων ἐπικαλεῖται τὴν βοήθειαν τῶν ὁμογενῶν ὑπὲρ τοῦ χωρίου Καστανῶν, ὅπερ διὰ μεγάλων θυσιῶν ἀνήγειρε σχολὴν, ἣν ὅμως οὐ δύναται συντηρῆσαι· λίαν

δ' ἀναγκαία κατὰ τὸν μητροπολίτην ἢ σχολῇ αὐτῇ, διότι τὸ χωρίον τοῦτο κέντρον ἐστὶν ἑπτὰ ἄλλων χωρίων.

ΕΠΑΡΧΙΑ ΣΗΛΥΒΡΙΑΣ.

Ἀπὸ τῆς ἐπαρχίας ΔΕΡΚΩΝ μεταβαίνομεν εἰς τὴν πλησίον αὐτῆς κειμένην ἐπαρχίαν ΣΗΛΥΒΡΙΑΣ. Μανθάνομεν δ' ἐκ τῆς ἐκθέσεως τοῦ Μητροπολίτου καὶ τῶν ἐφόρων, ὅτι ἐκ τῶν 10 χωρίων ἐξ ὧν σύγκειται ἡ ἐπαρχία αὐτῇ τὰ 7 μόνον διατηροῦσι λόγου τινὸς ἀξία σχολεῖα, τῶν δὲ λοιπῶν τριῶν τὰ δύο (τὸ Κουρφαλῆ, καὶ τὸ Σενεκλῆ) ὑπὸ Βουλγάρων ἀποκλειστικῶς οἰκούμενα καὶ ἐξ 70 ἢ 80 οἰκογενειῶν ἐκάτερον συγκείμενα ὡς καὶ τὸ τρίτον, τὸ Καδίκοι ὑπὸ Ἑλλήνων καὶ Βουλγάρων ἀναμιξοῦ οἰκούμενον, σχολεῖα μὲν οὐκ ἔχουσιν, οἱ δὲ ψάλλται τῶν ἐκκλησιῶν διδάσκαυσι τὴν ἀνάγνωσιν εἰς τινὰς παῖδας ἀντὶ πενιχροῦ ἀντιμισθίου. Τὰ ἐπισημότερα δὲ σχολεῖα τῆς ἐπαρχίας εἰσὶ τὰ ἐξῆς:

Ἐν Σηλυβρίᾳ, ἧς οἱ Ἕλληνας κάτοικοι ἀριθμοῦνται περὶ τὰς 270 οἰκογενείας, ὑπάρχουσι: Α'. Ἑλληνικὸν σχολεῖον ἀρχαῖον ἐν ᾧ φοιτῶσι 40 περίπου παῖδες (ἐξ ὧν τὰ 8 κοράσια), διδάσκουσι δ' ἐν αὐτῷ δύο διδάσκαλοι (1), αἱ δὲ πρὸς συντήρησιν αὐτοῦ δαπάναι συμποσοῦνται εἰς 150 λίρ. τουρκ. κατ' ἔτος χορηγοῦμεναι μετ' ἀξιεπαίνου ζήλου ὑπὸ τῶν κατοίκων. Οὐδεμίαν ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀνάγκην ἔχει τὸ σχολεῖον τοῦτο ἐκτὸς βιβλιοθήκης. Β' Ἀλληλοδιδασκτικὸν συσταθὲν κατὰ τὸ 1838. Μαθηταὶ μὲν περὶ τοὺς 120, διδάσκαλος δὲ εἰς (2). Γ'. Παρθεναγωγεῖον συσταθὲν κατὰ τὸ 1863 καὶ ἔχον περὶ τὰς 100 μαθητριάς καὶ μίαν μόνην διδάσκαλον (3). Τὰ δύο ταῦτα σχο-

(1) Μισθὸς τοῦ μὲν 600 γρόσ. τοῦ δὲ 500 γρόσ. κατὰ μῆνα.

(2) Μισθὸς γρ. 600 κατὰ μῆνα.

(3) Μισθὸς γρ. 550.

λεῖα συντηροῦνται ὑπὸ ὄλων μὲν ἐν γένει τῶν πολιτῶν, ἰδίως δὲ βοηθοῦνται ὑπὸ τῆς Ἀγαθοεργοῦ Ἀδελφότητος τῆς φερουσης τὸ ἄνομα τοῦ «Ἁγίου Σπυρίδωνος» καὶ ἦτις διανέμει βιβλία τε καὶ ἐνδύματα εἰς τοὺς λίαν ἀπόρους παῖδας.

Πλησίον τῆς Σηλυβρίας κεῖται τὸ πολίχνιον Ἐπιβάται, τὴν Βυζαντινὴν ὡς ἐκείνη ἀνακαλοῦν εἰς τὴν μνήμην ἐποχὴν καὶ ὑπὸ 2 περίπου χιλιάδων ψυχῶν οἰκούμενον, Ἑλλήνων τὸ γένος καὶ εἰς τὴν ἐργατικὴν καθ' ὁλοκληρίαν ἀνηκόντων τάξιν. Τὸ πολίχνιον τοῦτο, ἀγαθὴ τύχη, πλουσιοπαρόχως ὡς πρὸς τὰ ἐκπαιδευτήρια καὶ κάλλιον πλείστον ἄλλων πολυαριθμῶν πόλεων ἐστὶ προικοδοτημένον. Καὶ πρῶτον μὲν δύο ὑπάρχουσιν ὑπὸ τῶν ὄλων κατοίκων συντηρούμενα ἐκπαιδευτήρια, ὧν τὸ ἐν ἑλληνικόν ἐστὶ σχολεῖον ἰδρυθὲν κατὰ τὸ 1796, καὶ ἔχον δύο μὲν διδασκάλους, δύο δὲ παιδονόμους καὶ 40 περίπου μαθητάς· τὸ δ' ἕτερον ἀλληλοδιδασκτικὸν ἔχον ἓνα διδάσκαλον, ἓνα παιδονόμον καὶ περὶ τοὺς 150 μαθητάς. Δαπανῶνται δὲ πρὸς συντήρησιν τῶν σχολῶν τούτων περὶ τὰς 330 λίρας τουρκικὰς κατ' ἔτος, ἃς πορίζονται ὡς ἐξῆς: 60 μὲν κατ' ἔτος λίρας ἔκ τινος κληροδοτήματος τοῦ ἀρχοντος ἀμινάρου Ἀ. Βαλλῆ· 20 λίρας ἔκ τῆς βοσκῆς τοῦ χωρίου καὶ τῶν εἰσοδημάτων τῶν τῆ σχολῆ ἀφιερωθέντων ἀγρῶν· τὰ δὲ λοιπὰ ἐξ ἐκουσίων συνεισφορῶν. Ἀλλὰ ταῦτα οὐκ εἰσὶ τὰ μόνα ἐκπαιδευτήρια τῶν Ἐπιβατῶν. Πλησίον αὐτῶν ἀνηγέρθησαν πρό τινων ἐτῶν καὶ ἄλλα ἀγλαὰ τῆς μαθήσεως καὶ τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων τεμένη, ὡς τηλαυγῆς κρηπίς δόξης τὴν ἑλληνικὴν φιλοπατρίαν τοῖς ἐν τῇ Προποντίδι πλέουσι μακρόθεν ἐπιδεικνύοντα. Ἀποκαλύψωμεν μετὰ σεβασμοῦ τὴν κεφαλὴν πρὸ τῶν μνημείων τούτων τῆς φιλοπατρίας καὶ τοῦ διακαοῦς πρὸς τὴν μάθησιν ζήλου τοῦ Ἑλλήνος, ὅστις οὐχὶ μόνον ταῖς μεγάλαις πόλεσι καὶ τοῖς πολυαριθμοῖς κέντροις, οὐχὶ μόνον εἰς τὰ Ἰωάννινα καὶ εἰς τὰς Ἀθήνας, ἀλλὰ καὶ εἰς μικρὰ πολίχνια καὶ εἰς χωρία κρήνας μαθήσεως καὶ ἐστίας πολιτισμοῦ δωρεῖται. Ἀνευφημήσωμεν δὲ τὸν γεραρὸν τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου πρόεδρον Σαράντην τὸν Ἀρχιγέννη, ὅστις διὰ μόχθων ἀτρύτων καὶ

ἐργασίας πολυετοῦς καὶ ἀνευδότητος, θεραπειῶν νοσοῦντας καὶ καθαρῶν πληγὰς σμικρὴν ἐπὶ σμικρῷ καταθεῖς, κατὰ τὸ Ἡσιόδειον ἐκεῖνο, καὶ συλλέξας ἀρκετὴν περιουσίαν, ἀφιέρωσε μέγα αὐτῆς μέρος εἰς τὴν ἀνεγερσιν παρθεναγωγείου περικαλλοῦς ἐν τῇ κώμῃ, ἐν ἣ ἐκ τιμῶν μὲν ἄλλ' ἥμιστα πλουσίων γονέων ἐγεννήθη. Κατέστη δὲ οὕτως ὁ ἀγαθὸς ἰατρός ἐφάμιλλον τῶν μεγάλων τοῦ ἔθνους εὐεργετῶν, αὐτοῦ δ' ἐφάμιλλον ἔχων τὴν ἐνάρετον συμβίαν κυρίαν Ἑλένην Ἀρχιγένοους ἀνεγείρασαν πλησίον τοῦ παρθεναγωγείου τοῦ συζύγου αὐτῆς ἐκπαιδευτήριον τῶν ἀρρένων. — Γνωρίζω, κύριοι, πόσον δυσάρεστοί εἰσιν αἱ ἀντιπαράθεσις καὶ οἱ παραλληλισμοί, οὐδ' ἄγνωθ' τὸ τοῦ Λατίνου ἐκεῖνο ἀξίωμα «*exemplum odiosa sunt*», ἀλλ' οὐδὲν ἀποτρέψει με τοῦ ἀντιτάξαι τὸ παράδειγμα τοῦ ἀγαθοῦ τούτου καὶ φιλανθρώπου ζεύγους ὡς καὶ τὸ τῶν ἄλλων εὐεργετῶν τοῦ Συλλόγου τούτου καὶ ἐν γένει τοῦ ἔθνους πρὸς τὴν ὀλιγωρίαν καὶ ἀναληγῆσιν πνευματικῶν τιῶν πατέρων καὶ θρησκευτικῶν ἡμῶν ἀρχηγῶν, οἵτινες λίαν πλούσιοι ὄντες οὐδὲν περὶ τῆς ἀναπτύξεως τῆς διανοίας τοῦ ποιμνίου αὐτῶν φροντίζουσιν, ἐνῶ ἡδύναντο καὶ ὤφειλον ἵνα διαθέσωσι μέρος τι τοῦ ἐκ τοῦ κοινοῦ προερχομένου πλούτου αὐτῶν ὑπὲρ τῶν κοινῶν καθήκοντων τῶν συντεινόντων εἰς τὸν πολιτισμὸν καὶ τὴν πρόοδον τῆς φυλῆς, εἰς ἣν ἄλλως τε καὶ αὐτοὶ ἀνήκουσιν.

Ἐκ τῶν δύο τούτων ἰδιωτικῶν ἐν Ἐπιβάταις ἐκπαιδευτηρίων τὸ μὲν Ἀρχιγένειον παρθεναγωγεῖον ἀνηγέρθη κατὰ τὸ 1857 λιθόκτιστον δὲ τοῦτο καὶ μέγα, χωρητικότητος 300 περίπου μαθητῶν φοιτῶσι δ' εἰς αὐτὸ περὶ τὰ 140 κοράσια ἐξ ὧν τινὰ ὀρφανὰ καὶ ἀνυποστήρικτα ὑπὸ τοῦ ἰδρυτοῦ αὐτοῦ διατρεφόμενα καὶ σὺν τῇ ἀνατροφῇ πατρικὴν ἀπολαμβάνοντα περιθαλψίν. Τῶν ἐν τῷ παρθεναγωγείῳ φοιτῶντων κορασίων τὰ πλεῖστα ἐξ αὐτῶν τῶν Ἐπιβατῶν εἰσιν ἔνια δὲ καὶ ἐξ ἄλλων ἐπαρχιῶν διότι κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἰδρυτοῦ γίνονται δεκτὰ καὶ τὰ πόρρωθεν πρὸς ἐκπαίδευσιν προσερχόμενα κοράσια ἀντι μικρᾶς, διὰ τὴν τροφήν, ἀντιμισθίας, τῆς διδασκαλίας παρερχομένης δωρεάν. Αἱ τῆς κατηγορίας ταύτης μαθήτριαι

δικαιμένουσι καὶ τρέφονται ἐν αὐτῷ τῷ καταστήματι. Διαιρεῖται δὲ τὸ παρθεναγωγεῖον εἰς 3 τμήματα, εἰς νηπιακὸν, ἀλληλοδιδακτικὸν καὶ ἑλληνικόν. Διδάσκουσι δ' ἐν αὐτῷ ἐκτὸς τῆς διευθυντρίας τέσσαρες ἄλλαι διδασκάλισσαι ὧν αἱ δύο διὰ τὰ ἐργόχειρα, εἰς διδάσκαλος διὰ τὰ γαλλικὰ καὶ εἰς διὰ τὰ θρησκευτικὰ οὗτος ἱερεὺς ὧν ἐκτελεῖ καὶ χρεὴ ἐφημερίου τῆς ἐν αὐτῇ τῇ αὐτῇ τοῦ καταστήματος ἀνεγερθείσης μικρᾶς ἐκκλησίας.

Πλησίον τοῦ παρθεναγωγείου κεῖται τὸ ὑπὸ τῆς ἀγαθῆς συζύγου τοῦ φίλου ἡμῶν συναδέλφου κατὰ τὸ 1868 ἀνεγερθέν καὶ ἰδίως αὐτῆς ἀναλώμασι διατηρούμενον παιδαγωγεῖον τῶν ἀπόρων ἀρρένων «Ἑλένειον Ἑλληνικὸν Ἐκπαιδευτήριον» ὀνομασθέν. Φοιτῶσι δὲ κατὰ τὸ παρὸν εἰς τὸ ἐκπαιδευτήριον τοῦτο μαθηταὶ 22, ὧν οἱ 8 ὑπὸ τῆς ἰδρυτρίας διατρεφόμενοι. Ἐκτὸς δὲ τῶν 22 τούτων ἐν τῷ καταστήματι διατρεφόμενοι μαθητῶν φοιτῶσιν ἐν αὐτῷ καὶ περὶ τοὺς 40 μαθητὰς ἐκ τῶν Ἐπιβατῶν καὶ τῶν γειτόνων χωρίων καθεκῆσθην προσερχόμενοι διδάσκουσι δ' ἐν αὐτῷ ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐκτὸς τοῦ διευθυντοῦ τοῦ καὶ ἰατροῦ τοῦ καταστήματος 3 διδάσκαλοι καὶ μεταξὺ τῶν μαθημάτων ἐστὶ καὶ ἡ τουρκικὴ γλῶσσα. Γίνονται δεκτοὶ ἐν τῷ ἐκπαιδευτηρίῳ τούτῳ καὶ ὑπότροφοι ἀντὶ 35 κατ' ἔτος ὀθωμανικῶν λιρῶν. Ἐὰν δὲ οἱ τῶν ὑποτρόφων τούτων γονεῖς ὦσιν ἰατρός τις ἢ διδάσκαλος γίνεται αὐτοῖς χάρις 10 κατ' ἔτος λιρῶν «ὡς ἐργαζομένοις (λέγει ἡ διάταξις τῆς ἀγαθῆς ἰδρυτρίας) καθ' ὅλον αὐτῶν τὸν βίον ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ ὅπερ οὐδεμίαν ὑπὲρ αὐτῶν ὡς ἀνταλλαγήν πρόνοιαν λαμβάνει».

Ἐλπίζω, κύριοι, ἵνα τύχῃ τῆς συγγνώμης ὑμῶν διὰ τὴν ἐκτενῆ ταύτην καὶ ὑπερβαίνουσαν, ὁμολογῶ, γενικῆς ἐπιτόμου ἐλθέσεως τῶν Ἀρχιγενείων ἐκπαιδευτηρίων περιγραφῆν. Μεγάλην αἰσθανθεῖς ἐγὼ αὐτὸς ἠδονὴν μαθῶν τὰ κατὰ τὰ ἰδρύματα ταῦτα, ἐνόμισα ὅτι ἡ λεπτομερὴς τοιούτων ἀγαθῶν πράξεων καὶ καταστημάτων ἀφήγησις τερπνὸν καὶ εὐφρόσυρον ἔσεται καὶ δι' ὑμᾶς ἄκουσμα, ὡς ἡ περιγραφή ὠραίας, ἀνθοστολίστου καὶ δροσερᾶς τινος ὁάσεως ἐν μέσῳ αὐχμηρᾶς ἐρήμου κειμένης.

Πλησίον τῶν Ἐπιβατῶν κείται τὸ χωρίον Αἰγιαλοὶ ὑπὸ 52 οἰκούμενον οἰκογενειῶν τὴν ἀμπελοουργίαν καὶ γεωργίαν μετερχομένων καὶ μετὰ μεγίστης δυσκολίας μεγάλων δὲ θυσιῶν διατηρούντων εὐτελές τι σχολεῖον ἐκ δύο δωματίων συγκείμενον καὶ χρησιμεῦον καὶ ὡς οἶκος τοῦ 250 κατὰ μῆνα λαμβάνοντος γροσσία πτωχοῦ διδασκάλου. Φοιτῶσι δὲ εἰς τὸ σχολεῖον τοῦτο τὸ εὐτελές 35 περίπου μαθηταὶ ἀπὸ 5 μέχρις 7 ἐτῶν, τῶν πρεσβυτέρων ἀκολουθούντων τοὺς γονεῖς εἰς τὰς γεωργικὰς αὐτῶν ἐργασίας.

Ἐτερον χωρίον τῆς αὐτῆς περιφερείας καὶ ὑπὸ Ἑλλήνων οἰκούμενον ἐστὶ τὸ καλούμενον Οἰκονομεῖον, ἐν ᾧ 80 περίπου ὑπάρχουσιν ἑλληνικαὶ οἰκογένειαι τὴν γεωργίαν ἢ τὴν ναυτικὴν μετερχόμεναι. Εἰ δὲ καὶ γενικῶς πένητες καὶ ἀμαθεῖς ἀπεφάσισαν ὅμως πρὸ δεκάδος ἐτῶν ἵνα προσλάβωσιν ἀντὶ εὐτελοῦς ἀντιμισθίου διδάσκαλόν τινα, ὅστις ἐδίδασκε μέχρι τινὸς ἐν τῷ νάρθηκι, κατὰ δὲ τὸν χειμῶνα ἐν τῷ γυναικωνίτῃ τῆς ἐκκλησίας τὴν ἀπλὴν ἀνάγκωσιν εἰς τινὰ ἐμάδα γυνῶν καὶ πειναλέων τεκνίων. Ἄλλ' ὁ κ. Σ. Ἀρχιγένης οἰκτεῖρας αὐτοὺς ὥκοδόμησε καὶ ἐνταῦθα σχολεῖον ἐν ᾧ φοιτῶσι τὴν σήμερον 40 περίπου παῖδες ἄτακτος ὅμως ἢ φοίτησις αὐτῶν καὶ διακεκομμένα ἐνεκα τῆς πενίας καὶ τῆς ἐλλείψεως βιβλίων.

ΕΠΑΡΧΙΑ ΓΑΝΟΥ ΚΑΙ ΧΩΡΑΣ.

Ἐκ δὲ τῆς γείτονος τῆς Σηλυβρίας ἐπαρχίας «Γάνου καὶ Χώρας» μαθάνομεν ὅτι ὑπάρχουσι δι' ἅπασαν τὴν ἐπαρχίαν δύο μόνον κεντρικὰ σχολεῖα ἐν Γάνῳ ἀμφοτέρω μετὰ μεγάλης δυσκολίας διατηρούμενα. Τὸ μὲν τῶν ἐκπαιδευτηρίων τούτων ἑλληνικόν ἐστι σχολεῖον, ἰδρυθὲν κατὰ τὸ 1832 ὑπὸ τοῦ Γανοχωρίτου Ματθαίου τοῦ ἀρχιμανδρίτου, ὅστις καὶ ἐδίδαξεν ἐν αὐτῷ μέχρι τοῦ θανάτου αὐτοῦ (κατὰ τὸ 1850) εἰς

δὲ μόνος διδάσκαλος διδάσκει ἐν αὐτῷ (1) 25 μαθητὰς, ὧν τὰ τρία κοράσια· προσελήφθη δ' ἐσχάτως καὶ διδάσκαλος τῆς τουρκικῆς (2). Ἐν τῇ σχολῇ ταύτῃ ὑπάρχει καὶ τις μικρὰ βιβλιοθήκη. Τὸ δ' ἕτερον τῶν σχολείων τούτων ἀλληλοδιδασκτικόν ἐστὶν ἐν ᾧ εἰς μόνος (3) διδάσκαλος· φοιτῶσι δ' ἐν αὐτῷ 150 περίπου μαθηταὶ, ὧν τὰ 50 κοράσια μετὰ τῶν ἀρρένων ἀναμιξὶ διδασκόμενα. Τῶν μαθητῶν οἱ πλείστοι πένητες· αἱ δὲ πρὸς συντήρησιν δαπάναι ὑπολογίζονται δι' ἀμφοτέρω τὰ σχολεῖα περὶ τὰς 140 λίρας Τουρκίας κατ' ἔτος· πόροι δὲ στερεοὶ καὶ βέβαιοι πρὸς τοῦτο ὑπάρχουσι μόνον 45 κατ' ἔτος λίραι (4) ἐκ κληροδοτημάτων καὶ συνεισφορῶν προερχόμεναι, τὰ δὲ λοιπὰ ἀναπληροῦ μετὰ μεγίστης δυσκολίας ἢ κοινότητος. Εἰ δὲ καὶ μέγας ὑπάρχει πρὸς σύστασιν παρθηναγωγείου πόθος ἐτοιμασθέντος πρὸς τοῦτο καὶ ἰδίου κτιρίου, ἢ ἑλλείψις ὅμως πόρων κωλύει τὴν πραγματοποίησιν τοῦ σχεδίου τούτου· τῶν δ' ὑπαρχόντων ἤδη δύο σχολείων πολλὰ μὲν αἱ ἀνάγκαι, ἰδίως δὲ βιβλίων (λεξικῶν καὶ στοιχειωδῶν διὰ τοὺς ἀπόρους) καὶ πινάκων.

Οἱ κάτοικοι δὲ μικροῦ τινος χωρίου τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας Νεοχωρὶ καλουμένου, ἐκ μόνης τῆς ἀμπελοουργίας τὰ πρὸς τὸ ζῆν ποριζόμενοι, δι' ὃ καὶ εἰς μεγίστην πενίαν ἐμπεσόντες ἐνεκα τῆς ἀπὸ τινων ἐτῶν μαστιχοῦσης τὰς ἀμπέλους νόσου, ἐπικαλοῦνται τὴν βοήθειαν τῶν ὁμογενῶν πρὸς σύστασιν καὶ συντήρησιν σχολείου, ἔστω καὶ στοιχειώδους, ὅπως μὴ τὰ τέκνα αὐτῶν ὅλως ἀμαθῆ καὶ ἀγράμματα μένωσι.

(1) Ἄντι 5,500 κατ' ἔτος γροσίων.

(2) Ἄντι 1,500 κατ' ἔτος γροσίων.

(3) Ἄντι 4,000 κατ' ἔτος γροσίων.

(4) Τοῦτων αἱ ἑνδεκά ἐκ κληροδοτημάτων, 2 ἐπιχορηγησις τοῦ μητροπολίτου, 10 ἐκ τίνος μοναστηρίου καὶ 22 ἐκ τοῦ εἰσκου τῶν 3 ἐκκλησιῶν.

ΕΠΑΡΧΙΑ ΗΡΑΚΛΕΙΑΣ.

Μία τῶν σημαντικωτέρων τῶν ὑπὸ τὸν οἰκουμηνικὸν θρόνον τοῦ Πατριάρχου τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἐν Ὁράκῃ εὐρισκομένων ἐπαρχιῶν ἐστὶ καὶ ἡ τῆς ΗΡΑΚΛΕΙΑΣ, γειτνιαζούσα καὶ αὐτὴ πρὸς τὴν πρωτεύουσαν. Ὁ μητροπολιτὴς τῆς ἐπαρχίας ταύτης, εἰς τῶν πλουσιωτέρων ἀρχιερέων τῆς ἀνατολικῆς ἐκκλησίας οὐχὶ μόνον μηδὲν, ὡς ἐκ βεβαίων πηγῶν ἐμάθημεν, ὑπὲρ τῆς παιδείας τοῦ ποιμανίου αὐτοῦ πράττει, ἀλλ' οὐδ' ἐπιστολὴν αὐτοῦ πρὸς τὸν Φιλολογικὸν Σύλλογον ἐν τοῖς ἐγγράφοις εὗρομεν, ἀπάντων σχεδὸν τῶν ἄλλων ἀρχιερέων ἀπαντησάντων πρὸς τὰς ἐγκυκλίους τοῦ Συλλόγου. Οὐκ ἐστὶ μέλημα, ὡς φαίνεται, τῇ αὐτοῦ Σεβασμιότητι περὶ τοσοῦτω μικρῶν πραγμάτων, οἷα τὰ σχολεῖα καὶ οἱ σύλλογοι καὶ ἡ μάθησις!... Εὐτυχῶς ὁμως ἔχομεν τὰς ἐκθέσεις τῶν ἐπισκόπων Μυριοφύτου καὶ Καλλιπόλεως ὡς καὶ τὴν τοῦ ἐν Ῥαιδεστῷ Συλλόγου.

Τῆς ἐπαρχίας Ἡρακλείας ἡ ἐπισημωτέρα πόλις ἐστὶν ὁμολογουμένως ἡ Ῥαιδεστός, ἡ ἀρχαία αὐτὴ Βισάνθη πολλὰκις καὶ παρὰ τῶν ἀρχαίων ἀναφερομένη ἰδίως δὲ σημαντικὸν λαβοῦσα μέρος εἰς τὰ κατὰ τὴν Βυζαντινὴν ἐποχὴν καὶ τὴν ὑπὸ τῶν Φράγκων ἀρπαγὴν τῆς Κωνσταντινουπόλεως διαδραματισθέντα. Κατὰ τοὺς τελευταίους τούτους χρόνους ἡ Ῥαιδεστός ἀρκοῦσα ἐμπορικὴν σημασίαν προσεκτήσατο καὶ κατοικεῖται ὑπὸ 5 περίπου χιλιάδων Ἑλλήνων. Ἐκ τῶν πρὸς τὸν Φιλολογικὸν Σύλλογον ἀποσταλείσων πληροφοριῶν μαθηθάνομεν, ὅτι ἡ ἑλληνικὴ τῆς πόλεως ἐκείνης κοινότης τέσσαρα κέκτηται σχολεῖα, ἐν ἑλληνικὸν πρὸ 120 ἐτῶν συσθεθὲν, 2 ἀλληλοδιδασκτικὰ ἀπὸ τριακοντάδος ἐτῶν ὑπάρχοντα καὶ ἐν παρθεναγωγεῖον, διηρημένον καὶ τοῦτο εἰς 2 τμήματα (ἀλληλοδιδασκτικὸν καὶ ἑλληνικὸν) καὶ ἰδρυθὲν κατὰ τὸ 1855. Φοιτῶσι δὲ εἰς μὲν τὴν ἑλληνικὴν σχολὴν 45 μαθηταί, εἰς δὲ τὰ ἀλληλοδιδασκτικὰ 325 (215 εἰς τὸ ἐν καὶ 110 εἰς τὸ ἕτερον). Εἰς δὲ τὸ παρθεναγωγεῖον φοιτῶσι 215 περίπου νεάνιδες. Διδάσκαλοι διδάσκουσιν ἐν μὲν τῷ ἑλληνικῷ

εἰς μόνος, εἰς δὲ εἰς ἕκαστον ἀλληλοδιδασκτικὸν μετὰ βοηθοῦ, καὶ μία διδασκάλισσα μετὰ μίαν βοηθοῦ ἐν τῷ παρθεναγωγεῖω. Δαπανῶνται δὲ πρὸς συντήρησιν τῶν σχολῶν κατ' ἔτος ὑπὲρ τὰς 300 ὀθωμανικὰς λίρας' οἱ δὲ πόροι οὐχὶ ἀσφαλεῖς ἀλλ' ἀβέβαιοι καὶ δυσκόλως εὐρισκόμενοι. Τὸ πλεῖστον τῶν μαθητῶν ἄποροι, καὶ ὡς ἐκ τῆς πενίας ἀτάκτως καὶ ἀνεπαρκῶς σπουδάζοντες. Ἐλλείψεις πολλαπλαῖ ἐν ταῖς σχολαῖς ταύταις καὶ ἡ συντήρησις αὐτῶν δύσκολος, εἰ καὶ ὁ ἀπὸ τινος ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ συσταθεὶς Φιλεκπαιδευτικὸς Σύλλογος πολλοὺς καὶ ἀξιεπαίνους ἀγῶνας ὑπὲρ ὑποστηρίξεως αὐτῶν ἀγωνίζεται. Ἄλλ' αἱ προσπάθειαι αὐτοῦ εἰσιν, ὡς φαίνεται, ἀνεπαρκεῖς' διὸ καὶ ἡ μὲν ἑλληνικὴ σχολὴ στερεῖται δευτέρου διδασκάλου, ἡ δὲ ἀλληλοδιδασκτικὴ ἐτοιμὸς ἄλλος' οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ μόνος τῆς ἑλληνικῆς σχολῆς διδάσκαλος, ὁ φιλόπονος καὶ πολλοῦ ἐπαίνου ἄξιος, ἤθελε παραιτηθῆναι μέχρι τοῦδε, μὴ ἐξαρκοῦντων εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ τῶν 700 γρ. ἄτινα κατὰ μῆνα λαμβάνει παρὰ τῆς κοινότητος, ἐὰν μὴ ὁ φιλογενέστατος καὶ μεγαλόδωρος καὶ τῶν ἀρχαίων ἀρετῶν ζῆλωτής, ὁ ἐκ τῶν ἀντιπροσέδρων τοῦ Συλλόγου ἡμῶν κύριος Βλαστός αὐθορμητῶς προσέφερε 40 κατ' ἔτος λίρας πρὸς διατήρησιν ἐν Ῥαιδεστῷ τοῦ διδασκάλου τούτου. Τὸ νέον τοῦτο πρὸς τὸν Σύλλογον ἡμῶν δῶρον τοῦ κ. Βλαστοῦ πολλοῦ τοῦ ἐπαίνου καὶ πολλῆς τῆς εὐχαριστίας ἄξιόν ἐστιν' ἀλλὰ μείζονος ἐπαίνου καὶ θαυμασμοῦ ἄξιος ὁ ἀφελὴς καὶ πρόθυμος καὶ ἄντως ἱποποτικὸς τρόπος καθ' ὃν τὸ δῶρον ἐγένετο!

Ἐκ τινων δὲ περὶ Ῥαιδεστοῦ ἐσχάτως ληφθεισῶν πληροφοριῶν μαθηθάνομεν ὅτι ἡ μὲν φιλομάθεια αὐξάνει ὀσημέραι οὐχὶ μόνον ἐν τῇ πόλει αὐτῇ τῆς Ῥαιδεστοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς εἰς αὐτὴν ὑπαγομένοις χωρίοις Μαλγάροις, Τεσλήμ, Πισμάν, Δογαντσῆ, Πανίδω, Κούμ βαγῆ, Ναῖπ-κιοῖ, Νεοχωρίω, Ἰμπρικ-τεπέ, Γουνακτῆ, Ἀχμέτ Βέη, κλπ. ἀλλ' ὅτι ἀφ' ἐνός ἡ πενία καὶ ἡ ἑλλείψις ἐκπαιδευτῶν τε καὶ πόρων πρὸς ὑποστήριξιν αὐτῶν, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ ἀβελτηρία θρησκευτικῶν τινων ἀρχηγῶν μέγαλον κατὰ τὴν ἐπαρχίαν τὴν τε ἑλληνικὴν παιδείαν καὶ τὸν

ἐλληνισμὸν ἐν γένει ἐπαπειλοῦσι κίνδυνον, ἐὰν μὴ ἐξώθεν φιλογενῶν καὶ φιλομουσῶν ἐπέλθῃ ταχέια ἀρωγὴ καὶ ὑποστήριξις.

Ἐτέρα ἐπισκοπὴ τῆς ἐπαρχίας ΗΡΑΚΛΕΙΑΣ ἐστὶ τὸ Μυριοφύτου ἐκ πολλῶν χωρίων συγκείμενον. Αἱ περὶ αὐτῶν πληροφοραὶ ἡμῶν εἰσιν ὡσαύτως θλιβεραὶ, διότι οἱ δυστυχεῖς κάτοικοι ἐκ τῆς ἀμπελοφυλακίας καὶ μόνῃς τὰ πρὸς τὸ ζῆν πορίζουσαι ζημίαι μεγίστας ὑπέστησαν ἐκ τῆς ἀπὸ δεκαπενταετίας καταμαστιζούσης τὰς ἀμπέλους νόσου ἢ νόσου αὐτῆ, ὡς εἶδομεν καὶ ἄλλας ἐπαρχίας τῶν μερῶν ἡμῶν ἐζημίωσεν, ἀλλὰ καὶ εἰς πολλὰς τῆς μεσημβρινῆς Εὐρώπης τὴν ἀμπελον καλλιεργούσας χώρας μεγάλας ζημίας ἐπήνεγκεν (1).

Αἱ εἰς τῆς καταστροφῆς τῶν ἀμπέλων ἐπελθούσαι λοιπὸν εἰς τοὺς κατοίκους τῆς τοῦ Μυριοφύτου ἐπισκοπῆς ζημίαι καταστρεπτικὴν ἔσχον ἐπιρροὴν φυσικῶς καὶ ἐπὶ τῶν ἐκπαιδευτηρίων αὐτῶν, εἰ καὶ μέγας ὁ πρὸς τὴν μάθησιν τῶν κατοίκων ζῆλος καὶ ἀνεπτυγμένοι αὐτῶν αἱ ἰδέαι, ὡς πλησίον τῆς Κωνσταντινουπόλεως οἰκούντων καὶ συνεχεῖς πρὸς τὴν πρωτεύουσαν ἐχόντων σχέσεις. Ὑπάρχουσι δὲ σχολεῖα ἐν τοῖς ἐξῆς χωρίοις.

Α'. Ἐν Μυριοφύτῳ ἔδρα τοῦ ἐπισκόπου σχολεῖα 3, ἑλληνικόν, δις ἐντὸς δεκαετίας ἀποτεφρώθην καὶ ἀνοικοδομηθῆν κατὰ τὸ 1859.—Ἐν ἀλληλοδιδασκτικόν ἐν τῷ αὐτῷ καταστάματι μετὰ τοῦ ἑλληνικοῦ διδάσκαλος εἰς μετὰ βοήθου δι' ἀμφοτέρω (ἀντὶ 80 κατ' ἔτος λιβρῶν). Μαθηταὶ ἀπὸ 6—14 ἐτῶν περὶ

(1) Προέρχεται ἡ νόσος αὐτῆ τῶν ἀμπέλων τῆς Γαλλίας, πιθανῶς ἐκ καὶ τῶν ἡμετέρων, κατὰ τὰς ἐπὶ τούτῳ γενομένας ἐρευνας τῶν ἐπιστημόνων τῆς Γαλλίας, ἐκ τινος μικροσκοπίου ἐντόμου *Phylloxera vastatrix* ὑπὸ τῶν φυσιοδιδασκτικῶν ὄν μαζομέου καὶ πρὸς τὰς τῆς βότῆς φθίρας πολὺ ὄμοιον. Ἡ ὑπὸ τῶν ἐντόμων τούτων γενομένη φθορὰ ἐς τρομερὰ, διὸ καὶ τὸ τῶν φυσικομαθηματικῶν τμηματῶν τοῦ Γαλλικοῦ Πνευματικοῦ (Institut) ὄμασεν ἰδίαν ἐπιτροπὴν, ἣν ἀπὸ τινος ἐργάζεται πρὸς σπουδὴν τῶν μέσων τῆς θεραπείας τοῦ κακοῦ καὶ τῆς προφυλάξεως τῶν ἀμπέλων. Τὸ δὲ περίεργον ἐστίν, ὅτι μέχρι τοῦδε μόνον τὰ θηλυκὰ τοῦ ἐντόμου τούτου εὗρον οἱ σπουδάζοντες αὐτά. Φαντάσθητε τὴν φθορὰν, ἐὰν ἐπέρχοντο καὶ τ' ἀρσενικά!

τοὺς 180.—Ἐν παρθηναγωγείῳ ὑπὸ μιᾶς μόνον διδασκαλίας διευθυνόμενον (ἀντὶ 60 λιβρῶν) καὶ νεωστὶ (κατὰ τὸ 1871) συστάθην ἑλλείψει δὲ ἰδίου οἰκοδομήματος ἐν τινὶ οἰκίᾳ κοινῇ ἐπ' αὐτῷ μισθουμένη τοποθετηθῆν ὑπὸ 120 περίπου κορασιδῶν (ἀπὸ 14—16 ἐτῶν) φοιτᾶται. Τὰ 3/4 τῶν μαθητευόντων μειρακίων καὶ κορασιῶν πτωχὰ, οἱ δὲ πόροι τῶν σχολῶν ἐπισφαλεῖς καὶ δύσκολοι.

Β'. Ἐν Περιστασίῳ, (ἀρχ. Τεριστάσει) οἰκουμένη νῦν ὑπὸ 800 οἰκογενειῶν, σχολεῖον ἐν, χρησιμεῖον ὡς ἑλληνικόν τε καὶ ἀλληλοδιδασκτικόν, καὶ ἐν αὐτῷ περὶ τὰ 300 παιδία ἀρρένα τε καὶ θήλεα (περὶ τὰ 90) συμμαθητεύουσι. Διδάσκαλος εἰς (ἀντὶ 6 χιλ. γρ.) βοηθούμενος ὑπὸ τοῦ ἱερέως τοῦ χωρίου (ἀντὶ γρ. 1500) δαπάναι ἐτησίως περὶ τὰς 100 λιβρ. τουρ.—Ἐκτὸς 7 λιβρ. ἐτησίως προερχομένων ἐκ τινος κληροδοτήματος τὰ λοιπὰ προέρχονται ἐκ συνεισφορῶν τῶν πολιτῶν κατὰ τὴν περιουσίαν ἐκάστου ὠρισμένων. Τῶν μαθητευόντων πολλὰ ἄπορα ἐν γένει δ' εὐφρεῖς.

Γ'. Ἐν Ἡρακλήτσα, ἐκ 250 οἰκογενειῶν οἰκούμενον. Ἐν ἀλληλοδιδασκτικόν σχολεῖον ἀπὸ 20 ἐτῶν ὑπάρχει ὑπ' ἐνὸς διδασκάλου (ἀντὶ 4000 γρ.) διευθυνόμενον μαθηταὶ 130 ἀπὸ 6—14 ἐτῶν. Δαπάναι περὶ τὰς 5000 γρ. κατ' ἔτος. Πόρος κληροδοτήματι τοῦ ἁγ. Μαρωνείας (οὗ τὸ ὄνομα εὐχὴ ὑποδεικνύται) ἀνεπαρκῆς καταστάς ἑλλειψίς πινάκων καὶ βιβλίων.

Δ'. Πλάτανος, ὑπὸ 200 περίπου οἰκογενειῶν οἰκούμενον. Σχολεῖον ἐν ἀλληλοδιδασκτικόν μεθ' ἐνὸς διδασκάλου (ἀντὶ 2000 γρ.) μαθηταὶ περὶ τοὺς 50· δαπάναι πρὸς συντήρησιν περὶ τὰς 25 λίρας, ἐκ τοῦ ποσοῦ τῶν φόρων κατ' ἀναλογίαν ἐξαγόμεναι. Ἀνάγκη μείστη οἰκοδομήματος, τοῦ παρόντος σαθροῦ ὄντος καὶ καταρρέοντος.

Ε'. Στέρνη, κάτοικοι περὶ τοὺς 200· σχολεῖον ἐν, ἀλληλοδιδασκτικόν διδάσκαλος εἰς (ἀντὶ 3500 γρ.) μαθηταὶ ἀπὸ 80—100 καὶ ἀπὸ 6—14 ἐτῶν· οἱ πολλοὶ πένητες, διὸ καὶ ἡ μαθητεία αὐτῶν ἀτακτος λίαν κληροδοτήμα οὐδὲν, πόροι δυσκόλως εὐρισκόμενοι. Ἀνάγκη πινάκων καὶ βιβλίων διὰ τοὺς πένητας μαθητάς.

Σ'. Καλαμίτσι. Οικογένειαι 130' σχολείον ἐν ἀλληλοδιδασκτικόν, διδάσκαλος εἰς (ἀντί 1700 γρ.), μαθηταὶ περὶ τοὺς 40' δαπάναι περὶ τὰς 20 λίρας· κληροδότημα οὐδὲν, πόροι ἐκ τῶν φόρων· ἀνάγκαι οὐχ ὑποδεικνύμεναι.

Ζ'. Λούπουδα. Οικογένειαι περὶ τὰς 180' σχολείον ἐν μετὰ κτιρίου ἰδίου νεοκτίστου, ἀλληλοδιδασκτικόν, διδάσκαλος εἰς (ἀντί 2500 γρ.), μαθηταὶ περὶ τοὺς 60 (6—12 ἐτῶν), δαπάναι περὶ τὰς 30 λίρ.· κληροδότημα οὐδὲν· πόροι ἐκ τῶν φόρων· ἔλλειψις βιβλίων.

Η'. Γενί-κιοῖ. Οικογένειαι 80, σχολείον δὲ ἐν στοιχειῶδες, μαθηταὶ περὶ τοὺς 30, διδάσκαλος εἰς, (ἀντί 1000 γρ.)· τόπος διδασκαλίας ὁ νάρθηξ τῆς ἐκκλησίας, μὴ δυναμένων τῶν κατόικων ἕνεκα τῆς μεγάλης αὐτῶν πενίας ἵνα οἰκοδομήσωσιν ἴδιον διδασκτήριον· δαπάναι 10 λίρ. ἐκ τῶν φόρων.

Θ'. Γιολτζίκι. Οικογένειαι περὶ τὰς 60' εἰς διδάσκαλος διδάσκει ἀντί 8 λιρῶν ἐτησίως καὶ τῆς τροφῆς αὐτοῦ περὶ τοὺς 30 παῖδας (6—13 ἐτῶν) τὴν ἀνάγνωσιν καὶ γραφὴν ἐν τινι ἡμιτελεῖ καλίσθῃ.

Τοιαύτη ἡ κατάστασις τῶν ἐκπαιδευτηρίων τῆς ἐπαρχίας Μυριοφύτου. Ὡς βλέπετε, τὸ μὲν πνεῦμα τῶν δυστυχῶν κατοίκων πρόθυμόν ἐστιν, οἱ πόροι ὅμως αὐτῶν λίαν ἀσθενεῖς. Ὁ ἐπίσκοπος συνιστᾷ ἰδίως τὰ χωρία Πλάτανον, Γενί κιοῖ, Γιολτζίκι καὶ Γαγάτζ, λέγει δὲ ὅτι 120 λίραι ἀρκοῦσιν ὅπως ἀνεγερῶσιν εἰς τὰ 4 χωρία τὰ ἐλλείποντα σχολεῖα.

Ἐκ δὲ ΚΑΛΛΙΟΥΠΟΛΕΩΣ ὑπαγομένης ὡσαύτως εἰς τὸν Μητροπολίτην Ἡρακλείας, μνησάνομεν ὅτι σχολεῖα συστηματικὰ καὶ λόγου ἄξια ὑπάρχουσι τὰ ἑξῆς:

Α'. Ἐν Καλλιουπόλει. Ἡ ἑλληνικὴ κοινότης τῆς Καλλιουπόλεως ἀριθμεῖ περὶ τὰς 600 οἰκογενείας, διατηρεῖ δὲ δύο ἀλληλοδιδασκτικὰς σχολὰς, μίαν ἑλληνικὴν καὶ ἐν παρθεναγωγεῖον. Τὰ ἀλληλοδιδασκτικὰ σχολεῖα πρὸ δύο περίπου ἐτῶν συσταθέντα, κέκτηνται δύο διδασκάλους καὶ ἓνα βοηθόν, μαθητὰς δ' ἔχουσι περὶ τοὺς 265 ὧν πολλοὶ ἄποροι. Ἡ ἑλληνικὴ σχολὴ πρὸ 15

περίπου ἐτῶν συσταθεῖσα, ἔχει 3 διδασκάλους (1), φοιτῶσι δ' ἐν αὐτῇ 50 περίπου μαθηταί. Εἰς δὲ τὸ παρθεναγωγεῖον πρὸ 2 ἐτῶν καταρτισθὲν φοιτῶσιν 100 κοράσια διδασκόμενα ὑπὸ μιᾶς διδασκαλίσσης, μαθητριάς τοῦ ἐν Ἀθήναις Ἀρσακείου. Αἱ πρὸς συντήρησιν τῶν τριῶν τούτων ἐκπαιδευτηρίων δαπάναι εἰσὶ περὶ τὰς 450 λίρας. Οἱ δὲ πόροι εἰσὶ ἅ) κληροδοτήματά τινα, ὧν αἱ πρόσδοοι εἰσι κατ' ἔτος περὶ τὰς 20 λίρας καὶ ἐν οἷς διακρίνεται τὸ ὑπὲρ τοῦ παρθεναγωγεῖου ὑπὸ τοῦ ἁγίου Καλλιουπόλεως ὑποσχεθὲν δῶρον ἐκ τεσσαράκοντα χιλιάδων γροσίων (2) β) συνεισφοραὶ τῶν ἐκκλησιῶν καὶ τινῶν εὐαριθμῶν πλουσίων πολιτῶν, μετὰ μεγίστης δυσκολίας συμπληροῦσαι τὸ ἐπιλοιπον τῆς ἀναγκαιούσης δαπάνης· ἄποροι μαθηταὶ εἰσι πολλοὶ καὶ κατὰ τὴν ἔκθεσιν τῆς τὰ σχολεῖα ταῦτα ἐφορευούσης τετραμελοῦς ἐπιτροπῆς, πολλοὺς μὲν δ' ὑπὲρ τῆς μαθήσεως ζῆλος, ἔλλειψις ὅμως πόρων καὶ τῆς ἀναγκαίας πρὸς συντήρησιν δαπάνης, οἱ δὲ πλείστοι τῶν παιδῶν πρῶτῶς διακόπτουσι τὰς σπουδὰς αὐτῶν. Ἡ προμνημονευθεῖσα ἐπιτροπὴ εὐχεται ἵνα φιλελεήμονες καὶ φιλογενεῖς ψυχαὶ συνδράμωσι τὰ ἐκπαιδευτήρια τῆς πατρίδος αὐτῶν.

Β'. Ἐν Μαδύτῳ. Σχολεῖα δύο· ἑλληνικὸν ἀνεγερθὲν κατὰ τὸ 1784 καὶ προικισθὲν διὰ 10 χιλ. γροσίων ὑπὸ τινος Ἀνδρέου Κάλφα καὶ ἀλληλοδιδασκτικόν· τὰ δύο ταῦτα ἐκπαιδευτήρια ἐν τῷ αὐτῷ περιέχονται οἰκοδομήματι ἀνεγερθέντι τῷ 1857 ὑπὸ τοῦ Σ. Γαϊτανάκη ἀρχιτέκτονος. Διδάσκαλοι 2, εἰς δι' ἕκαστον τμήμα (3) καὶ εἰς παιδονόμος. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐν τοῖς

(1) Ὁ μισθὸς τοῦ μὲν α καὶ ἀρχηγῶ γρ. 585 κατὰ μῆνα, τοῦ β 450 καὶ τοῦ γ' τοῦ διὰ τὴν τουρκικὴν γρ. 300.

(2) Ἐκ μεταγενεστέρων πληροφοριῶν μνησάνομεν ὅτι τὸ ὑπὸ τοῦ ἀρχιερέως ὑποσχεθὲν τοῦτο δῶρον ἔμεινεν ἀπλή ὅπως εἰς μὴν ἐκτελεσθεῖσα. Τοιαύτας ὑποσχέσεις βλέπομεν πολλὰς ἐν ταῖς ἐπισήμοις ἐκθέσεσιν· ἐμάθομεν δὲ ἐκ πείρας ἵνα ὦμεν ὀλιγόπιστοι ὡς πρὸς τὰ δῶρα ταῦτα τῶν ἀρχηγῶν τῶν κοινοτήτων.

(3) Διὰ τοῦ ὑπὸ Χ. Ἀνδρέου Κάλφα ἀφιερωθέντος πισσοῦ εἶχον ἀγοράσει οἱ Μαδυτινοὶ ἔπαυλιν τινα Ἐρμπεντὲν ὀνομαζομένην,

σχολείois τούτοις φοιτώντων μαθητῶν ἐστὶν ὑπὲρ τοὺς 100 ἐν οἷς καὶ τινα κοράσια ἀναμίξ, ἑλλείψει παρθεναγωγείου μετὰ τῶν ἀρρένων διδασκόμενα. Αἱ γινόμεναι κατ' ἔτος δαπάναι εἰσὶ περὶ τὰς 150 ὄθωμ. λίρας, ἃς πορίζονται: α) ἐκ τῶν εἰσοδημάτων κληροδοτημάτων τινῶν, ὡς π. χ. τοῦ ἀρχιεπίσκοπος Γαϊτανάκη (γρ. 28,800), τοῦ ἁγίου Καλλιουπόλεως (γρ. 10,000) κτλ. τοῦ πρώτου ἰδρυτοῦ Χ. Ἀνδρέου Κάλφα καὶ τοῦ ἁγίου Προύσης Χρυσάνθου· β) ἐκ τῶν ἐτησίων συνδρομῶν τῶν ἐκκλησιῶν (γρ. 3,800), τοῦ ἁγίου Καλλιουπόλεως (1100 γρ.), τοῦ ἁγίου Βελεγράδων (5 χιλ. γρ. καθυστερουμένων ἀπὸ 3 ἐτῶν), τοῦ ἐν Σμύρνη Χ. Ἀναστασιάδου (2 λιρῶν), τοῦ ἱατροῦ κ. Σ. Ἀρχιγενέους (6 λιρῶν) κλπ. καὶ γ) τέλος ἐκ τυχηρῶν.

Ἐκτὸς δὲ τῆς Καλλιουπόλεως καὶ τῆς Μαδύτου ἡ ἐπαρχία αὕτη περιέχει 7 χωρία: Πλαγιέρι, Γενίκοι, Ἀγγελοχωρι, Περγάκι, Ταϊφάριον, Παγίρι καὶ Γαλατᾶ, κατοικούμενα ὑπὸ 1500 περίπου οἰκογενειῶν Ἑλλήνων καὶ διατηροῦντα στοιχειώδη τινὰ σχολεῖα δι' ἑτησίου δαπάνης 2,000 γρ. ἕκαστον. Διδάσκονται δ' ἐν τοῖς σχολείοις τούτοις τὴν ἀνάγνωσιν περὶ τοὺς 380 παῖδας ἀπὸ 6—12 ἐτῶν, ἀλλ' ἡ μαθητεία αὐτῶν λίαν ἄτακτος καὶ ἀτελής· ἀνάγκη μεγάλη ὑποστηρίξεως· ἑλλείψεις πολλάι.

ΕΠΑΡΧΙΑ ΑΔΡΙΑΝΟΥΠΟΛΕΩΣ.

Πολλὸ τὸ ἐνδιαφέρον βεβαίως παρέχουσιν ἡμῖν, κύριοι, αἱ ἐπαρχίαι, ἃς μέχρι τοῦδε ἐσπουδάσαμεν, ἐπαρχίαι ὧν οἱ χριστιανοὶ κάτοικοι ἅπαντες σχεδὸν ἢ κατὰ τὸ πλεῖστον μέρους Ἑλληνεῖς εἰσι. Μείζονος ὅμως προσοχῆς καὶ ἐνδιαφέροντος ἀξίαι

ἡς τὰς προσόδους ἑκαμποῦτο ἡ σχολή, ἀπολεσθέντος ὅμως πρὸ τινος καιροῦ τοῦ πωλητηρίου, ἡ κυβέρνησις κατέσχε τὸ κτήμα. Τὸ δὲ κληροδοτήμα τοῦ Προύσης Χρυσάνθου συνίσταται ἐκ τινος ὁμολογίας χρέους 5,000 γρ. τοῦ ἁγίου Μηθύμνης, ὁ τόκος ὅμως αὐτῶν καθυστερεῖται ἀπὸ δεκαετίας ἤδη.

εἰσὶν ἀναμφιλέκτως ἐκείνη ἐν αἰσινικοῦσι μετὰ τῶν χριστιανοῦ ἀπὸ τινος ἐχθροῦ κηρυχθέντες. Τοιαύτη ἡ ἐπαρχία Ἀδριανουπόλεως, ἧς πολλὴ καὶ πολλῶν ἔνεκεν ἡ ἐπισιμότης.

Τινὲς τῶν ἐκ τῆς ἐπαρχίας ταύτης διὰ τοῦ ἀρχιερέως ὑπὸ τῶν ἐφόρων καὶ προσεστώτων τῶν διαφορῶν αὐτῆς συνοικιῶν καὶ περιχώρων πεμφθεῖσαι ἐκθέσεις φαίνονται μοι ἑλλειπεῖς κατὰ τινὰς καὶ ἄλλας μὲν ἀναγκαῖας πληροφορίας· καὶ διότι εἰς τινὰς οὐχ ὑποδείκνυται ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐλλήνων κατοίκων. Γινώσκω λίαν καλῶς πόσον δύσκολός ἐστὶν ἡ κατ' ἐκεῖνα τὰ μέρη χαρακτηρίσαι πολίτου τινός, τοῦ σήμερον Ἑλληνονομισμένου τὴν δ' αὖριον Σλάβου κηρυττομένου· ἠδύνατο ὅμως, νομίζω, ἵνα ὑπολογίσωσι τὸν ὡς ἐγγίστα ἀριθμὸν τῶν τὴν ἐλληνικὴν κοινότητα ἀπαρτιζόντων ἀτόμων. Δευτέρα δ' ἑλλειψὶς σπουδαιότατη ἐστὶν, ὅτι οὐδόλως καθίστανται ἡμῖν γνωστὰ τὰ δόγματα τῶν χωρίων ἅτινα στεροῦνται παντελῶς ἐκπαιδευτηρίων ἢ καὶ μεγάλην αὐτῶν ἔχουσιν ἀνάγκην. Τὸ εἶδος τοῦτο τῶν πληροφοριῶν λίαν ἀναγκαῖων λείπει καὶ ἐκ τῶν ἐκθέσεων πολλῶν ἄλλων ἐπαρχιῶν.

Ἰδόμεν τώρα ὁποῖα ἡ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Ἀδριανουπόλεως κατὰστασις τῆς ἐκπαιδεύσεως.

Α'. Ἀδριανούπολις (πόλις). Ἡ μετὰ τὴν Προῦσαν καὶ π. ὁ τῆς Κωνσταντινουπόλεως πρωτεύουσα τοῦ τουρκικοῦ κράτους ἐν μέσῳ εὐφοροτάτης πεδιάδος κειμένη, ὑπὸ κήπων καὶ παραδείσων καὶ ἀμπελώνων περικυκλοῦται, καὶ ὑπὸ 2 ποταμῶν διαβρέχεται. Ἐνταῦθα, εἰς τι κισίον παρὰ τὸν Ἑβρον κείμενον καὶ ὑπὸ τῶν συκομωρεῶν καὶ τῶν πλατάνων τὴν σκιάν καθήμενος ὁ μεγαλοφυῆς καὶ μεγαλεπήβολος Μεχμέτ ὁ Β' ἐσχεδιάσε τὴν τῆς Νέας Ῥώμης κατάκτησιν.—Κατὰ τὴν γενικὴν ἐκθεσιν τῆς κεντρικῆς ἐφορίας τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως ὑπάρχουσιν, ἑλληνικὴ μὲν κεντρικὴ σχολὴ μία, ἀλληλοδιδασκτικὰ δ' ἕξ, παρθεναγωγεῖα 3, ὧν τὸ ἐν κεντρικόν. Ὁ ἀριθμὸς τῶν εἰς τὰ σχολεῖα ταῦτα φοιτώντων παιδιῶν ὑπολογίζεται εἰς 1800 μα-

θλάς, τοῦ ὅλου πληθυσμοῦ τῶν ἐλλήνων κατοίκων ὄντος περι-
τάς 20 χιλιάδας

1ον Ἡ ἐλληνικὴ σχολὴ ἀνηγέρθη περὶ τὰ τέλη τοῦ 12^{ου} αἰῶνος, ὡς τοῦτο ὑποκρίνεται ἐν ταῖς χειρογράφοις σημειώσεσιν Ἰγνατίου ἐπισκόπου Ναζιανζοῦ, ὑπάρχοντος ἐπιτρόπου τῶν μητροπολιτῶν Δωροθέου τοῦ Πρωτοῦ καὶ Κυρίλλου τοῦ μετέπειτα οἰκουμενικοῦ πατριάρχου, μετεφύθη δὲ τὸ πρῶτον ἐπὶ τῶν μνημονευθέντων ἀρχιερέων, συνδραμουσῶν πρὸς κατάρτησιν στερεῶν προσόδων τῶν διαφόρων ἐκκλησιῶν, ἀνεκινίσθη κατὰ τὸ 1844 καὶ μετεφύθη καὶ πάλιν τῷ 1848. Διδάσκαλοι 4 (1) μαθηταὶ περὶ τοὺς 100 (12—18 ἐτῶν). 2ον κεντρικὴ ἀλληλοδιδασκτικὴ τῆς ἐνορίας «Χριστοῦ» συσταθεῖσα τῷ 1848 δαπάνη τοῦ κεντρικοῦ ταμείου τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως. Διδάσκαλοι 2 (2), μαθηταὶ περὶ τοὺς 155. 3ον ἀλληλοδιδασκτικὴ σχολὴ τῆς συνοικίας «Ἁγίου Νικολάου» ἀνεγερθεῖσα τῷ 1839 δαπάνη τοῦ ταμείου τῆς ἐν τῇ εἰρημένῃ ἐνορίᾳ ἐκκλησίας. Διδάσκαλος εἷς, μαθηταὶ περὶ τοὺς 60 (6—12 ἐτῶν). 4ον ἀλληλοδιδασκτικὴ τῆς ἐκκλησίας τοῦ «Ἁγίου Γεωργίου» συσταθεῖσα κατὰ τὸ 1865. Διδάσκαλος εἷς (3), μαθηταὶ περὶ τοὺς 50 (14—17 ἐτῶν). 5ον κεντρικὸν παρθεναγωγεῖον ἱδρυθὲν κατὰ τὸ 1852 διὰ κληροδοτήματος τοῦ ἐξ Ἀβραδάων Φιλιππουπόλεως πλουσίου προβατεμπόρου Νάιδεν διαρεῖται εἰς 2 τμήματα, ἐλληνικὸν καὶ ἀλληλοδιδασκτικόν. Ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητριῶν συμποσοῦται εἰς 140 ἀπὸ 6—15 ἐτῶν (διδασκάλισσαι; . . .) 6ον προπαρασκευαστικὸν παρθεναγωγεῖον τῆς συνοικίας τοῦ «Προδρόμου» ἔχον μίαν διδασκάλισσαν καὶ περίπου 80 μαθητριάς. 7ον ἀλληλοδιδασκτικὴ σχολὴ τοῦ προαστείου «Γιλδιρίμ» ἀνεγερθεῖσα τῷ 1832. Διδάσκαλοι δύο (4) μαθηταὶ περὶ τοὺς 250, τῆς συνοικίας κατοικουμένης ὑπὸ 2

(1) Μισθοὶ τοῦ Α' λίρ. 404, τοῦ Β' 60 τοῦ Γ' 36 καὶ τοῦ Δ' 25.

(2) Μισθοὶ τοῦ ἐνὸς 60 λίρ. τοῦ ἑτέρου 28 καὶ ἔτος.

(3) Μισθὸς 25 λίραι κατ' ἔτος.

(4) Μισθὸς τοῦ Α' 50 κατ' ἔτος λίραι, τοῦ δὲ Β' 25.

χιλιάδων περίπου Ἑλλήνων. 8ον παρθεναγωγεῖον τῆς αὐτῆς συνοικίας διατηρούμενον ἀπὸ τοῦ 1868 ἐξ ἰδιαίτερων συνδρομῶν, κυρίως τοῦ φιλομούσου Δημητρίου Δημήτρογλου, ὅστις καὶ ἔφορος αὐτοῦ ἐστὶ. Διδασκάλισσα μία (1), μαθήτρια περὶ τὰς 130. 9ον ἀλληλοδιδασκτικὴ σχολὴ τοῦ προαστείου Κιρισχανὲ συσταθεῖσα περὶ τὸ 1840. Διδάσκαλοι δύο, οἱ καὶ ψάλται τῆς ἐκκλησίας, μαθηταὶ περὶ τοὺς 130, τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν χριστιανῶν (Ἑλλήνων, Βουλγάρων καὶ Οὐνιτῶν) ὄντος περὶ τὰς 700 οἰκογενείας, ἄποροι δὲ πολλοί. 10ον τέλος ἀλληλοδιδασκτικὴ σχολὴ ἐν προαστείῳ «Κίτικι» ἱδρυθεῖσα (δαπάνη τῶν ἐνοριτῶν) κατὰ τὸ 1852. Διδάσκαλοι δύο, μαθηταὶ 190, ὧν 160 ἄρρένες καὶ 30 κοράσια ἀναμιξ ἑκπαιδευόμενα, οἱ πλείστοι ἄποροι.

Τῶν 10 τούτων ἐκπαιδευτηρίων τὰ μὲν ἐξ πρῶτα ἐφορεύοντα καὶ συντηροῦνται ὑπὸ τῆς κεντρικῆς ἐκπαιδευτικῆς ἐπιτροπῆς, τὰ δὲ τῶν προαστείων Γιλδιρίμ, Κίτικι καὶ Κιρισχανὲ συντηροῦνται ἕνεκα κομματικῶν, ὡς μὴ ὦφιλε, διενέξεων ἕκαστον ὑπὸ τῆς ἰδίας ἐκάστου προαστείου δημογεροντίας.

Περὶ τῶν ἀναγκῶν καὶ τῶν πόρων τῶν σχολείων ἰδοὺ τί γράφει ἡ ῥηθεῖσα κεντρικὴ ἐφορία «Τὸ πάλαι καὶ κατὰ τὴν πρῶτην αὐτῶν σύστασιν ἡ συντήρησις τῶν σχολείων ἐγένετο ὑπὸ τῆς δημογεροντίας, ἥτις ἐνεργοῦσα τὴν εἰσπράξιν τῶν φόρων τῆς κυβερνήσεως, ἐπέβαλλε συγγρόνας καὶ μικρὸν τι τέλος πρὸς ὄφελος τοῦ ταμείου τῆς ἐκπαιδεύσεως, τὸ ὁποῖον ὑποστηρίζόμενον ἐν μέρει καὶ ὑπὸ ἰδιωτικῶν κατὰ καιροὺς συνεισφορῶν καὶ κληροδοτημάτων, οὐ μόνον τὰς ὑπαρχούσας ἀνάγκας ἐθεράπευεν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐξοικονόμησιν στερεῶν κεφαλαίων κατώρθωσε. Τὰ κεφάλαια ταῦτα ἐδαπανήθησαν ἐν μέρει πρὸς ἀνεγερσιν σχολείων καὶ ἐκπαίδευσιν δύο ὑποτρόφων. Συνεπεῖα δὲ τῆς κατὰ τὸ 1862 διαλύσεως τῆς δημογεροντίας καὶ τῆς ἐκτοτε κατ' εὐθείαν ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως εἰσπράξεως τῶν φόρων, ἐξέλιπε καὶ τὸ μετ' αὐτῶν ἀπὸ τῶν σχολείων εἰσπραττόμενον

(1) Λίραι 36.

δικαιώμα. Οὕτω δὲ ἐλαττωθέντων τῶν πόρων πρὸς συντήρησιν τῶν σχολείων, ἐγένετο ἀνάγκη καταναλώσεως καὶ τῶν ὑπολειπομένων στερεῶν κεφαλαίων, ὥστε ἕκτοτε τὰ μέσα τῆς συντηρήσεως τῶν ἐκπαιδευτηρίων περιορίσθησαν ἀποκλειστικῶς εἰς μικρὰ παρά τῶν ταμείων τῶν ἐκκλησιῶν βοηθήματα καὶ ἰδιωτικὰ συνεισφορὰς τακτικὰς καὶ ἐκτάκτους, αἱ ὁποῖαι ὅμως ἀπὸ τινων ἤδη ἐτῶν ἐπίσης ὑπέστησαν ἐπαισθητὴν ἐλάττωσιν ἕνεκα τῆς τὸν τόπον καταμαστιζούσης ἀνεχείας. . . . Κατὰ συνέπειαν ὁ ὑπολογισμὸς τοῦ ταμείου τῆς ἐκπαιδεύσεως παρουσιάζει κατ' ἔτος νέον ἔλλειμμα τὸ ὁποῖον ἡμέραν παρ' ἡμέραν καθιστᾷ δυσχερεστέραν τὴν συντήρησιν αὐτῶν πολλῶν δὲ μᾶλλον τὴν βελτιώσιν». Τὰ ἔσοδα τῶν ὑπὸ τῆς κεντρικῆς ταύτης ἐφορίας διευθυνομένων ἐκπαιδευτηρίων ἀναβαίνουν κατ' ἔτος εἰς 610 λίρας (1). Τὰ ἔσοδά εἰσι 370 μὲν λίραι ἐξ ἐτησίων συνδρομῶν, ὑποθεμιμένης ἀνελλιποῦς τῆς εἰσπράξεως ἀπασῶν τῶν ἐγγράφως ὑποσχεθεισῶν, 60 ἐκ βοηθημάτων τῶν ἐκκλησιῶν, 25 ἐκ τόκων στερεῶν κεφαλαίων καὶ 50 κατὰ μέσον ὄρον ἐξ ἐκτάκτων συνεισφορῶν τὸ ὅλον 505 ὥστε ὑπάρχει κατ' ἔτος ἔλλειμμα ἐξ 100 λιρῶν καὶ περιπλέον.

Καὶ ταῦτα περὶ τῆς πόλεως αὐτῆς τοῦ Ἀδριανού. Ἐκ δὲ τῶν περὶ αὐτὴν καὶ εἰς αὐτὴν διοικητικῶς τε καὶ ἐκκλησιαστικῶς ὑπαγομένων πόλεων καὶ πολιχνίων ἐλάβομεν τὰς ἐξῆς πληροφορίας:

Ἐν Καρὰ-Ἀγάτζ, πολιχνίῳ μικρὸν ἀπέχοντι τῆς πόλεως καὶ ἐν ᾧ πολλοὶ τῶν τῆς πόλεως πλουσίων θερινοὶ οἴκοι καὶ μεγαλοπρεπεῖς ἐπαύλεις ὑπάρχουσιν, ἀνηγέρθη πρὸ εἰκοσάδος ἐτῶν προτροπῇ καὶ συνεισφορᾷ τοῦ καὶ τὴν Ἀδριανούπολιν ἀδρῶς εὐεργετήσαντος Ἀβραδαλιώτου Νάιδεν ἀλληλοδιδασκτικῆ σχολῆ, ἐν ᾗ ἐκπαιδεύονται περὶ τοὺς 80 παῖδας ἀπὸ 6—13 ἐτῶν (τῶν ὄλων κατοίκων ὄντων περὶ τὰς 200 οἰκογενείας,

(1) Ὡς αἱ 485 εἰς μισθοὺς διδασκάλων, καὶ 46 εἰς μισθοὺς ὑπηρετῶν καὶ τὰ λοιπὰ εἰς ἐπισκευὰς, θέρμανσιν καὶ τὰ ὅμοια.

μὴ συμπεριλαμβανομένων τῶν κατὰ τὸ θέρος μεταναστευόντων εὐπόρων Ἀδριανουπολιτῶν). Διδάσκαλος ὑπάρχει εἰς (1). Οἱ πλεῖστοι τῶν κατοίκων πένητες καὶ ἡ συντήρησις τοῦ σχολείου λίαν δύσκολος. Ὁ Ἑλληνικὸς Φιλολογικὸς Σύλλογος τῆς πόλεως ἡμῶν λαβῶν γινῶσιν τῆς πενίας ταύτης τῶν κατοίκων τοῦ Καρὰ-Ἀγάτζ ἐδωρήσατο τῇ σχολῇ ταύτῃ λίρας ὀθωμανικὰς δέκα.

Ἐν τῷ Σκεπαστῶ, ἐτέρα κώμη παρά τὴν Ἀδριανούπολιν κειμένη, ὑπάρχουσι σχολεῖα δύο, ἀλληλοδιδασκτικὸν πρὸ 20 ἐτῶν ἰδρυθὲν καὶ ἑλληνικὸν ἀπὸ 3 μόνον ἐτῶν ὑφιστάμενον ἑκάτερον τῶν σχολείων τούτων ἔχει ἀνὰ ἓνα διδάσκαλον (2), ὁ δὲ ἀριθμὸς τῶν εἰς ἀμφοτέρα φοιτῶντων παιδῶν ἐστὶ περὶ τοὺς 140 (5—15 ἐτῶν), τοῦ ὅλου πληθυσμοῦ ὄντος 2,000 ψυχῶν. Ἡ φοίτησις τῶν μαθητῶν ἀτακτος ἕνεκα τῆς πενίας· αἱ δὲ δαπάναι περὶ τὰς 100 λίρας κατ' ἔτος, ὧν αἱ 60 προέρχονται ἐκ τῆς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ συνεισφορᾷ (τοῦ δίσκου) τὰ δὲ λοιπὰ . . . χρεός. Αἱ σχολαὶ αὗται στεροῦνται πολλῶν ἀναγκαιῶν.

Μέγα Καβακλή, χωρίον ὑπὸ πτωχῶν κατὰ μέγα μέρος γεωργῶν οἰκούμενον ἔχει ἀλληλοδιδασκτικὴν σχολὴν, ἐν ᾗ καὶ γραμματικὴ καὶ σοιγεία ἀρχαίας ἑλληνικῆς διδάσκονται ὑφ' ἐνὸς μόνου διδασκάλου αὐτόχθονος καὶ σπουδάσαντος ἐπὶ 5 ἔτη ἐν τῇ τῆς Χάλκης Θεολογικῆ Σχολῇ καὶ ἐν Ἀθήναις. Φοιτῶσι δὲ εἰς τὴν σχολὴν ταύτην περὶ τοὺς 60 μαθητάς. Ἡ σχολὴ αὕτη ἰδρύθη κατὰ τὸ 1867, συντηρεῖται δὲ μετὰ μεγίστης δυσκολίας· διότι ἐξ ἐνὸς μὲν στερεῖται κληροδοτημάτων καὶ ἀσφαλῶν πόρων, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὑπάρχει ἑλλειψις ζήλου τῶν κατοίκων πρὸς τὴν παιδείαν, ὄντων ἄλλως τε λίαν πτωχῶν. Ἀνάγκη μεγίστη βιβλίων, τῶν πατέρων μὴ δυναμένων ν' ἀγοράσωσιν αὐτά.

(1) Διμῆτων 30 λίρας κατ' ἔτος.

(2) Τοῦ διδασκάλου τοῦ ἑλληνικοῦ σχολείου ὁ μισθὸς Γρ. 4,800 κατ' ἔτος, τοῦ δ' ἑτέρου 4,300.

Ἐν τῇ κώμῃ Γένα ὑπάρχει σχολὴ ἰδρυθεῖσα πρὸ 15 ἐτῶν συνεισφορᾶ τῶν κατοίκων ἀναλόγως τῆς περιουσίας ἐκάστου· διαίρεται δὲ ἡ σχολὴ εἰς δύο τμήματα, ἑλληνικὸν καὶ ἀλληλοδιδασκτικόν· διδάσκαλοι δύο· εἰς διὰ τὸ ἑλληνικὸν καὶ εἰς διὰ τὸ ἀλληλοδιδασκτικόν. Οἱ κάτοικοι συμποσοῦνται εἰς 1800 ψυχὰς, ὧν τὸ ἓν τρίτον τὰ βουλγαρικὰ ἀπὸ τινος καιροῦ προσθεύει δόγματα. Ὁ ἀριθμὸς τῶν εἰς τὴν σχολὴν διδασκομένων παιδῶν ἐστὶ 17 μὲν εἰς τὸ ἑλληνικὸν τμήμα (ὧν 3 ἐξ ἄλλων χωρίων), 87 δὲ εἰς τὸ ἀλληλοδιδασκτικόν, μεταξὺ δ' αὐτῶν ὑπάρχουσι 4 ἢ 5 μόνον βουλγαροπαιδα. Ἡ φοίτησις τῶν μαθητῶν λίαν τακτικὴ καὶ ὁ πρὸς τὴν παιδείαν ἔρως σφοδρὸς μάλιστα τῶν εὐπορούντων. Αἱ πρὸς συντήρησιν δαπάναι καταβάλλονται ὑπὸ τῶν κατοίκων, ἀλλὰ μετὰ δυσκολίας. Ἀνάγκη ὑποστηρίζεως καὶ ἐνθαρρύνσεως. Ἀνάγκη δὲ βιβλίων τινῶν, πινάκων ἀναγνώσεως, ἀριθμητικῆς καὶ γεωγραφίας, λεξικῶν ἑλληνικῶν κτλ. Ὁ Φιλολογικὸς Σύλλογος καὶ εἰς ταύτην τὴν σχολὴν ἐδωρήσατο κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος λίρας Τουρκίας 10.

Ἐν τῇ κώμῃ Σκοπῶ, κειμένη ἐν τῷ κέντρῳ τοῦ δήμου Πουναρ Χισάρ, καὶ οἰκουμένη ὑπὸ 800 οἰκογενειῶν ἑλληνικῶν ὑπάρχουσι σχολεῖα δύο ἑλληνικὸν καὶ ἀλληλοδιδασκτικόν, τὸ πρῶτον μεθ' ἐνός, καὶ τὸ δεύτερον μετὰ δύο διδασκάλων. Ἡ ἑλληνικὴ σχολὴ τοῦ Σκοποῦ, ἀρχαία συγκριτικῶς ἐστίν, ἰδρυθεῖσα ἐπὶ Κυρίλλου, τοῦ μετέπειτα οἰκουμενικοῦ πατριάρχου, καὶ λίαν ὑποστηριχθεῖσα ὑπὸ Δωροθέου τοῦ Πρωτοῦ· πολλοὶ διακεκριμένοι ἐν αὐτῇ ἐδίδαξαν διδάσκαλοι καὶ πληθὺς μαθητῶν ἐν αὐτῇ ἐξεπαιδεύθη. Μαθηταὶ φοιτῶσιν εἰς μὲν τὸ ἑλληνικὸν 36, εἰς δὲ τὸ ἀλληλοδιδασκτικόν 182. Τὰ δύο ταῦτα ἐκπαιδευτήρια διατηροῦνται μετ' ἀξιεπαίνου προθυμίας ὑπὸ τῶν κατοίκων, δαπανῶνται ἑτησίως πρὸς συντήρησιν αὐτῶν περὶ τὰς 120 λίρας, ὑπάρχουσιν ὅμως καὶ ἐνδεεῖς μαθηταὶ οἵτινες ἔχουσιν ἀνάγκην βιβλίων.

Ἐκ Μπαμπᾶ-Ἐσκισί, μικρᾶς μὲν ἀλλ' ἀρκούντως ἐπισήμου πρὸ τινῶν αἰῶνων πόλεως, νῦν δὲ ἀσήμου πολίχνιου, γράφουσιν ὅτι ὑπάρχει μία μόνη δημοτικὴ σχολὴ ἐν τῷ περιβάλλῳ τῆς ἐκ-

κλησίας κειμένη, ἐν ἣ εἰς διδάσκαλος αὐτόχθων διδάσκει περὶ τὰ 70 παιδία μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ 10—12 μικρὰ κοράσια. Ἡ σχολὴ αὕτη πρὸ 15 ἐτῶν ἰδρυθεῖσα μετὰ μεγάλης δυσκολίας διατηρεῖται εἰ καὶ ἡ ἑτησία δαπάνη ἐλαχίστη, (2,500 γρ.) Καὶ ὅμως ἀνάγκη οὐχὶ μόνον ὑποστηρίξεως, ἀλλὰ καὶ βελτιώσεως καὶ εἰς ἑλληνικὴν μεταβολῆς τῆς σχολῆς ταύτης. Διότι τὸ πολίχνιον περικυκλοῦται ὑπὸ χωρίων στερουμένων σημαντικῶν σχολῶν καὶ μόλις διδασκάλων τῆς ἀναγνώσεως ἔχόντων. Εἰς δὲ τὸ Λουλέ-Βουργάζ, κείμενον ὡς τὸ Μπαμπᾶ-Ἐσκι ἐπὶ τῆς λεωφόρου τῆς ἀπὸ τῆς πρωτευούσης εἰς Ἀδριανούπολιν ἀγούσης, ὑπάρχουσι 2 σχολεῖα, ἑλληνικὸν ἔχον ἓνα διδάσκαλον Ἕλληνα καὶ ἓνα Ὀθωμανόν, καὶ ἀλληλοδιδασκτικόν ἔχον ἓνα καὶ μόνον διδάσκαλον. Μαθηταὶ τοῦ μὲν ἑλληνικοῦ εἰσὶν 25 (10—18 ἐτῶν), τοῦ δὲ ἀλληλοδιδασκτικοῦ περὶ τοὺς 180. Οἱ μαθηταὶ ἐν γένει εἰσὶν ἐπιμελεῖς καὶ φοιτῶσι τακτικῶς εἰς τὰ μαθήματα. Αἱ πρὸς συντήρησιν δαπάναι περὶ τὰς 120 λίρας κατ' ἔτος, ἃς πορίζονται ἐκ τοῦ ταμείου τῆς ἐκκλησίας (ἐκτὸς 20 λιρῶν ὀθωμανικῶν, ἃς κατ' ἔτος στέλλουσιν οἱ ἐν Ὀδησσῶ ἐκ Λουλέ-Βουργάζ ὁρμώμενοι υἱοὶ Κριωνᾶ παπα Νικολάου). Τὰ σχολεῖα ταῦτα στεροῦνται βιβλίων διὰ τοὺς ἐνδεεῖς μαθητὰς, καὶ πινάκων γεωγραφικῶν.

Τὰ σχολεῖα ταῦτα ἔχουσιν ἀνάγκην ὑποστηρίξεως, διότι τὸ Λουλέ-Βουργάζ περιστοιχίζεται ἐκ τῶν ἐξῆς εἰς αὐτὸ διοικητικῶς ὑπαγομένων ἑλληνικῶν χωρίων Τσιφλίκισι ἐξ 150 οἰκογενειῶν συγκεκμημένου Σοφίδας, ἐκ 250 οἰκογενειῶν Ἀχμετ βέη, ἐξ 150· Μεσινή, ἐξ 80 οἰκογενειῶν Σατήκισι, ἐξ 180 οἰκογενειῶν (ἐκκλησιαστικῶς τῷ μητροπολίτῃ Βιζύης ὑποκειμένων) Ἀληπλῆ, ἐκ 300 οἰκογενειῶν Ἀϊβαλῆ ἐξ 150 οἰκογενειῶν (τῆς ἐπαρχίας τοῦ Ἀδριανουπόλεως), οὐδενός τῶν χωρίων τούτων κεκτημένου συστηματικῶν σχολείων. Ἡ τελειοποίησις τῶν σχολείων τοῦ Λουλέ-Βουργάζ ἀφ' ἐνός, καὶ ἡ πρὸς τοῦτο παρότρυνσις τῶν ἀρχιερέων δύναται, ἵνα πείσῃ τοὺς κατοίκους τῶν μνησθέντων χωρίων νὰ πέμπωσι τὰ τέκνα αὐτῶν πρὸς ἐκπαίδευσιν εἰς Λουλέ-Βουργάζ. Ὁ Ἑλληνικὸς Φιλολογικὸς Σύλλογος

ἐνεθάρρυνε κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος καὶ τὰς τοῦ Λουλέ-Βουργάζ σχολὰς δωρούμενος 10 ὀθωμανικὰς λίρας.

Τέλος αἱ ἐκ τῆς πόλεως Σαράντα Ἐκκλησιῶν, τῆς ὑπὸ τῶν ἀρχαίων Ἡρακλείας καλουμένης, ληφθεῖσαι πληροφορίαὶ οὐχ ἤτον θλιβεραὶ εἰσι, διότι καὶ ἐκεῖ ἡ παιδεία χωλαίνει, καὶ ἐκεῖ ὁ διωγμὸς μέγας καὶ θρασύς. Σχολεῖα ὑπάρχουσι μὲν 5 ὑπὸ 500 περίπου μαθητῶν φοιτώμενα, ἀλλὰ μὴ ὑπαρχούσης κοινῆς συνειδητικῆς καὶ κεντρικῆς ἀρχῆς ἀντ' αὐτῶν δὲ τῆς λαοφθόρου, ὡς φαίνεται, διχονοίας βασιλευούσης, ἡ παιδεία τὸν ἔσχατον κινδυνεύει κίνδυνον εἶ καὶ ἀξιεπαίνους καταβάλλει προσπαθείας ὑπὲρ τῆς ὑποστηρίξεως τῶν εκπαιδευτηρίων ὁ πρὸ 7 ἔτων συσταθεὶς ἐκεῖσε Φιλεκπαιδευτικὸς Σύλλογος. Μεγάλῃς λοιπὸν προσοχῆς ἀξίαν κρίνομεν τὴν τῆς ἑλληνικῆς κοινότητος τῶν Σαράντα Ἐκκλησιῶν κατάστασιν καὶ ἔχουσαν μεγίστην ἀνάγκην θεραπείας ταχειᾶς καὶ βοηθείας ἰσχυρᾶς.

Αὗται μόναι εἰσὶν αἱ περὶ τῆς ἐκτενοῦς ἐπαρχίας Ἀδριανουπόλεως πληροφορίαὶ ἡμῶν, λίαν δὲ σοβαραὶ, ὡς βλέπετε, καὶ πολὺ παρέχουσαι τὸ ἐνδιαφέρον.

ΕΠΑΡΧΙΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥΠΟΛΕΩΣ.

Ὁμορος τῆς ἐπαρχίας Ἀδριανουπόλεως ἔστιν ἄλλη τις, μέγα κατὰ τὰ σύγχρονα ἡμῶν σκάνδαλα λαβοῦσα μέρος ἡ ἐπαρχία αὕτη ἔστιν ἡ ἐπαρχία Φιλίππουπόλεως, ἐξ 950 χωρίων συγκειμένη καὶ ὑπὸ 280,144 ἀρρένων, κατὰ τὰ ἐπίσημα τῆς κυβερνήσεως ἔγγραφα οἰκουμένη. Τῶν κατοίκων τούτων οἱ 108,794 εἰσὶ (κατὰ τὰ ἐπίσημα πάντοτε ἔγγραφα) Μωαμεθανοί, οἱ δὲ λοιποὶ 171,350 μὴ Μωαμεθανοὶ — Γάρι-Μισλὲμ. — Χριστιανοὶ τουτέστιν (Ἕλληνες, Βούλγαροι, Ἀρμένιοι, Δυτικοί), Ἰουδαῖοι καὶ Γύφτοι. Ἡ ἐπαρχία αὕτη μία τῶν εὐφροτέρων καὶ ὠραιότερων τῆς Εὐρωπαϊκῆς Τουρκίας ἔστι, διαβρεχομένη ὑπὸ πολλῶν ποταμῶν καὶ ρυάκων, ἰδίως δὲ τοῦ Ἐβρου (Μα-

ρίτσα), περιέχουσα ὄρη τε ὑψηλὰ καὶ σκιόεντα, πεδιάδας τε ἐκτενεῖς καὶ εὐφόρους. Μέγα δὲ καὶ ἐπίσημον ἀπὸ πολλῶν ἤδη ἔτων τὸ ἐμπόριον αὐτῆς, πολλῶν ἐξαγομένων καὶ εἰσαγομένων. Οἱ κάτοικοι αὐτῆς ἐπιχειρηματικοὶ καὶ νοήμονες πολὺν πλοῦτον κατὰ καιροὺς ἐκτήσαντο, πολὺ δὲ πρότερον τῶν ἄλλων τῆς Μεσογείου Θράκης καὶ Μακεδονίας καὶ Θεσσαλίας καὶ Βουλγαρίας διανοητικῶς ἀνεπτύχθησαν. Πολλοὶ δὲ ἐξ αὐτῶν, ἰδίως ἡ τῶν λεγομένων Βεΐλικτζιδῶν πολυάριθμος οἰκογένεια μεγίστην ἰσχὺν παρὰ τοῖς ἄρχουσιν ἐκτήσαντο. Πολλὰ ἦσαν τὰ κατὰ τὴν ἐπαρχίαν ταύτην εκπαιδευτήρια, πλείονα πολλῶν ἄλλων ἐπαρχιῶν καὶ ἐν ἅπασιν σχεδὸν τὴν ἑλληνικὴν οἱ παῖδες ἐξεμάθησαν διδασκόμενοι ὑπὸ τῶν διδασκάλων ὧν τῶν τῆς γῆς ἔθνῶν τοῦ Ὁμήρου τουτέστι καὶ Εὐριπίδου καὶ Σοφοκλέους καὶ Πλάτωνος καὶ Ξενοφῶντος καὶ Θουκυδίδου, μήπω γεννηθείσης τότε τῆς Πομακίδος Μούσης. Ἀλλ' οὐχ οὕτως ἤδη τὰ πράγματα ἔχουσι ἑλληνικὰ εκπαιδευτήρια εἰς τινὰ μόνον μέρη τῆς μεγάλης ταύτης ἐπαρχίας ὑπάρχουσι καὶ περὶ αὐτῶν ἔσεται ἡδη ὁ λόγος:

Φιλίππουπόλις, πόλις ἐκ τῶν ἀρχαιοτέρων τῆς Θράκης, κτισθεῖσα, καθ' ὅλας τὰς πιθανότητας, ὑπὸ Φιλίππου τοῦ Ἀμύντου ἐν τῷ μέσῳ εὐρυχώρου καὶ λίαν εὐφόρου πεδιάδος κειμένη καὶ ἐπὶ 5 λόφων μακρόθεν φαινομένων ἐκτισμένη, διαβρέχεται ὑπὸ τοῦ Ἐβρου, καὶ ἔχει ἔνθεν μὲν τὸν γραφικώτατον καὶ ὑψαύχενον Αἶμον, ἔνθεν δὲ τὴν Ῥοδόπην οἱ Ἕλληνες κάτοικοι αὐτῆς συμποσοῦνται εἰς 10 χιλιάδας. Σχολεῖα ἐν αὐτῇ ἑλληνόφωνα ὑπάρχουσι πέντε· ἃ ἑλληνικὴ σχολή, μία τῶν ἀρχαιοτέρων τοῦ γένους σχολῶν, ἔχουσα πέντε διδασκάλους, ὧν ὁ εἰς διὰ τὰ τουρκικὰ, καὶ ἄλλος διὰ τὴν γαλλικὴν γλῶσσαν (1). Οἱ κατὰ τὸ 1870 ἐν τῇ σχολῇ ταύτῃ φοιτῶντες μαθηταὶ ἦσαν

(1) Μισθοὶ ἐτήσιοι τοῦ μὲν σχολάρχου 15,000 γρ., τοῦ β' 6,000, τοῦ τῆς γαλλικῆς 3,000, τοῦ τῆς τουρκικῆς 3,740 καὶ τοῦ βοηθοῦ 4,200.

100 ὧν οἱ 28 ἐκ τῶν περιχώρων καὶ 3 Ἰουδαῖοι. Οἱ πλείστοι τῶν μαθητῶν τούτων κατὰ τὰς πληροφορίες τοῦ σχολάρχου εἰσὶν ἐπιμελεῖς, πολλοὶ οἱ εὐφυεῖς, πλείστοι ὅμως οἱ ἄποροι. Συντηρεῖται ἡ σχολὴ ὑπὸ μόνον τῶν ἐλλήνων πολιτῶν· οἱ δὲ ἐκ κληροδοτημάτων στερεοὶ πόροι λίαν εὐτελεῖς· κέκτῃται δὲ καὶ βιβλιοθήκην ἐκ 1200 τόμων συγκειμένην, καὶ ὀργανοθήκην πρὸς πειράματα φυσικῆς (λίαν ἀτελῆ) καὶ συλλογὴν ἀρχαίων ἀναγλύφων (περὶ τὰ 23) ἐπιμελεία τοῦ εὐπαιδευτοῦ σχολάρχου συναθροισθέντων. Αἱ ἀνάγκαι τῆς σχολῆς ταύτης εἰσὶν οὐκ ὀλίγαι· ἰδίως δὲ ἑλλειψὶς ὑπάρχει βιβλίων διὰ τοὺς ἀπόρους, καὶ νεωτέρων συγγραμμάτων διὰ τὴν βιβλιοθήκην. Ἡ σχολὴ αὕτη ὑποστηριζομένη σπουδαίως δύναται νὰ χρησιμεύσῃ πρὸς μόρφωσιν διδασκάλων διὰ τὰ περίχωρα· β') ἀλληλοδιδασκτικὸν «τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς» συσταθὲν κατὰ τὸ 1840 καὶ τεθὲν ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου, ὅστις καὶ ἐπικυροῖ τὴν ἐκλογὴν τῶν ἐφόρων· διδασκαλοὶ διδάσκουσι δύο (1), μαθηταὶ δὲ φοιτῶσι περὶ τοὺς 150, οἱ πλείστοι ἐνδεεῖς· δαπανῶνται δὲ πρὸς συντήρησιν αὐτῆς περὶ τὰς 14 χιλ. γροσίων κατ' ἔτος, ἅς πορίζονται ἐκ τῶν ἐσόδων ἀκινήτων τινῶν κληροδοτημάτων λίαν δυσκόλως εἰσπραττομένων. Ἡ σχολὴ αὕτη μεγάλης χρῆζει ὑποστηρίξεως. γ') Ἀλληλοδιδασκτικὸν ἰδιωτικὸν τῆς οἰκογενείας Γκιουμιουσγκερδάνη, ὑπὸ τῶν Ἀδελφῶν Μ. καὶ Δ. Γκιουμιουσγκερδάνη κατὰ τὸ 1856 ἰδρυθὲν καὶ δίοις αὐτῶν ἀναλώμασι συντηρούμενον· δύο ἐν αὐτῷ διδάσκαλοι καὶ 150 μαθηταί, ὧν οἱ λίαν πένητες λαμβάνουσιν ἀπὸ τοῦ ἀγαθοεργοῦ καὶ φιλοπάτριδος κ. Μ. Γκιουμιουσγκερδάνη καὶ βιβλία καὶ ἐνδύματα (δὶς τοῦ ἔτους)· δ') ἰδιωτικὸν ἀλληλοδιδασκτικὸν τοῦ Νικοδήμου ἰδρυθὲν καὶ συντηρούμενον διὰ κληροδοτήματος τοῦ κατὰ τὸ 1861 ἀποβιώσαντος ἱερομονάχου Νικοδήμου καὶ ἐφορευόμενον ὑπὸ τοῦ κ. Μ. Γκιουμιουσγκερδάνη· ἔχει ἓνα διδάσκαλον καὶ ἓνα βοηθὸν (2) μαθη-

(1) Μισθὸς τοῦ ἀ ἐτησίως γρ. 8,500 τοῦ δὲ β' 2.000.

(2) Τοῦ ἀ ἐτήσιος μισθὸς 40 λιρ. Τουρ. τοῦ β' 12.

ταὶ δὲ φοιτῶσιν ἐν αὐτῷ περὶ τοὺς 100. ε) Παρθεναγωγεῖον ἰδρυθὲν κατὰ τὸ 1854 ἐνεργεία καὶ προτροπῇ τοῦ αἰδίου Χρυσάνθου τότε μητροπολίτου Φιλιππουπόλεως καὶ εἶτα Σμύρνης διατηρεῖται διὰ συνεισφορῶν. Ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἴδιον πρὸς τοῦτο κτίριον δὲν ὑπῆρχεν, ἀλλὰ φιλογενῆς τις ἔμπορος τῆς Φιλιππουπόλεως, ὁ Σαρὶ Σταύρος, ἐδωρήσατο θνήσκων τὴν μεγάλην καὶ ὠραίαν αὐτοῦ οἰκίαν, ὅπως ἐγκατασταθῇ ἐν αὐτῇ τὸ παρθεναγωγεῖον. Διδασκάλισσαι διδάσκουσιν ἐν αὐτῇ δύο, εἰς δὲ ἱερεὺς διὰ τὰ ἱερά μαθήματα, ὡς καὶ εἰς διδάσκαλος διὰ τὰ ἀνώτερα τῆς ἐλληνικῆς μαθήματα· φοιτῶσι δ' ἐν αὐτῷ περὶ τὰ 80 κοράσια.

Ταῦτά εἰσι τὰ ἐν Φιλιππουπόλει ὑπάρχοντα ἐλληνικὰ σχολεῖα, ὑπῆρχον δὲ πρό τινας καὶ ἄλλα, τὴν σήμερον ὅμως εἰς σλαβικὰ αὐτὰ μετετρέπησαν.

Πλησίον δὲ τῆς Φιλιππουπόλεως καὶ 3 ἀπ' αὐτῆς ἀπέχουσα ὥρας κεῖται ἡ μικρὰ πόλις Στενημάχου· σύγκεται αὕτη ἐκ τριῶν διακεκρίμενων ἀπ' ἀλλήλων συνοικιῶν (Στενημάχου, Ἀμπελίνου, καὶ Σηπροχωρίου) καὶ οἰκεῖται ὑπὸ 8 περίπου χιλιάδων τὸ πλεῖστον Ἑλλήνων. Τέσσαρα ἐν τῇ μικρᾷ ταύτῃ πόλει ὑπάρχουσι σχολεῖα· Α' Ἑλληνικὴ κεντρικὴ ὑπὸ 30 μαθητῶν 12—17 ἐτῶν φοιτωμένη καὶ δύο ἔχουσα διδασκάλους. Μέγα δι' αὐτὴν ἤρξατο πρὸ 2 ἐτῶν οἰκοδομούμενον κτίριον, ἀλλ' οὐκ ἐπερατώθη δι' ἑλλειψιν πόρων· Β'. Ἀλληλοδιδασκτικὰ δύο, εἰς ἃ φοιτῶσι περὶ τοὺς 220 μαθητὰς καὶ ἅτινα ἔχουσιν ἀνὰ 2 ἕκαστον διδασκάλους· καὶ Γ'. Παρθεναγωγεῖον ἰδρυθὲν κατὰ τὸ 1855 καὶ εἰς ὃ φοιτῶσιν 100 περίπου μαθήτραι. Δύο δ' ἔχει διδασκαλίσας. Τὰ πρὸς συντήρησιν τῶν 4 τούτων ἐκπαιδευτηρίων κατ' ἔτος εἰσὶ περὶ τὰς 31,500· ἔσοδα δ' ἀσφαλῆ μόνον 21,000.

Πλησίον τῆς Στενημάχου καὶ ἐπὶ τῶν ποδῶν ὡσαύτως τῆς Ῥοδόπης κεῖται τὸ χωρίον Βοδινὰ ἐκ 300 μόνον ἐλληνικῶν οἰκογενειῶν οἰκούμενον· διατηρεῖ δὲ τοῦτο 2 σχολεῖα· ἀλληλοδιδασκτικὸν τῶν ἀρρένων ἰδρυθὲν κατὰ τὸ 1858· καὶ παρθεναγωγεῖον ἰδρυθὲν κατὰ τὸ 1870 συνδρομῇ τοῦ κ. Μ.

Γκιουμισγκερδάνη' φοιτῶσι δὲ εἰς μὲν τὸ Α'. 70 περίπου μαθηταί, εἰς δὲ τὸ Β'. 30 μαθήτριά· διδάσκουσι δὲ εἰς διδασκαλος εἰς τὸ σχολεῖον καὶ μία διδασκάλισσα εἰς τὸ παρθεναγωγεῖον, ἀμφότεροι τελειόφοιτοι τῶν ἐν Φιλιππουπόλει ἀνωτέρων ἐκπαιδευτηρίων.

Περὶ τῶν ἄλλων κατὰ τοὺς πρόποδας τῆς Ῥοδόπης κειμένων χωρίων καὶ κομπούλεων οὐκ ἔχομεν ἀκριβεῖς πληροφορίας ὡς οὐδὲ περὶ Παζαρτζηκίου, μιᾶς τῶν δευτερευουσῶν τῆς ἐπαρχίας πόλεως, ἀλλὰ περὶ τῆς γείτονος αὐτῆς Περιστερᾶς, μικρᾶς κώμης ἐν τινὶ φάραγγι τῆς Ῥοδόπης κειμένης καὶ ὑπὸ 600 οἰκογενειῶν οἰκουμένης (1) μανθάνομεν ὅτι ἡ ἑλληνικὴ αὐτῆς κοινότης διατηρεῖ ἐν σχολεῖον ἑλληνο-ἀλληλοδιδασκτικὸν ἔχον ἓνα διδάσκαλον καὶ 65 περίπου μαθητὰς, ὧν οἱ πλεῖστοι πένητες. Τὸ σχολεῖον τοῦτο εἰς πολλοὺς ἀπό τινας ὑπόκειται καταδιωγμούς καὶ χρεῖζει ταχείας καὶ διαρκούς ὑποστηρίξεως.

Τὸ Χάσκιο τέλος οἰκεῖται ὑπὸ 1000 οἰκογενειῶν χριστιανῶν (ἐκτὸς τῶν θωμανῶν), 120 δὲ μόνον οἰκογένεια σχηματίζουσι τὴν ἑλληνικὴν κοινότητα. Ἡ κοινότης αὕτη διατηρεῖ ἐν σχολεῖον τῶν ἀρρένων διηρημένον εἰς 2 τμήματα, τὸ μὲν ἑλληνικὸν τὸ δὲ Βουλγαρικόν· κτίτορες δὲ τῆς σχολῆς καὶ εὐεργέται εἰσὶν ὁ Χ. Σταύρος καὶ ὁ Χ. Θεοδόσιος. Φοιτῶσι δὲ εἰς τὸ ἑλληνικὸν τμήμα περὶ τοὺς 100 μαθητὰς· οἱ ὑπὸ τῶν ἰδρυτῶν ὅμως κληροδοτηθέντες πόροι ἀνεπαρκεῖς εἰσι, δι' ὃ καὶ τὸ σχολεῖον τοῦτο μεγάλην ἔχει συνδρομῆς ἀνάγκην, ὡς καὶ τὸ κατὰ τὸ 1870 ἰδρυθὲν παρθεναγωγεῖον, ὅπερ ἐκρίθη πρὸ ἐνός ἔτους καὶ ὑπὸ τοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου ἄξιον τοῦ Νεγροποντείου βραβείου (2).

Ἐνταῦθα λήγουσιν αἱ περὶ τῆς ἐπαρχίας Φιλιππουπόλεως πληροφορίαι ἡμῶν· ἡ ἐπαρχία αὕτη παρουσιάζει πολὺ καὶ διὰ

(1) Ὡ. 200 οἰκογ. Τούρκ. 100 Ἑλλήν. καὶ 300 Βουλγάρων.

(2) Ἐλαβεν ἐκτὸς τούτου τοῦ ἐξ 25 λιτρῶν βραβεῖου καὶ ἐτέρας 40 λίρας συνδρομὴν παρὰ τοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου.

πολλὰ τὸ ἐνδιαφέρον καὶ οὐδεὶς νομίζω δύναται ἀντιλέξει. Οὐδένα λοιπὸν ἐκπλήξω λέγων, ὅτι πρὸς αὐτὴν δεόν νὰ προσηλωθῇ ἰδιαίτερος ἢ προσοχὴ καὶ μέριμνα, μηδεμιάς ἄλλως τε τῶν ἄλλων ἐπαρχιῶν παραμελουμένης.

Ἰδοῦ, κύριοι, ἅπασαι αἱ πληροφορίαι, ἃς ἐπὶ τοῦ παρόντος ἠδυνήθημεν ἵνα συλλέξωμεν περὶ τῶν σχολείων τῆς Θράκης. Ὅλίγαι αὗται, ὡς βλέπετε, καὶ ἑλλιπεῖς, διότι οὐδεὶς γίνεται λόγος περὶ Βάρνης, περὶ Μεσημβρίας, περὶ Ἀγγιάλου, περὶ Βιζύης, περὶ Διδυμοτείχου, περὶ Μαρωνείας, Αἴνου, Ξάνθης, Ἰμβρου, Λήμνου· ἐπαρχιῶν μὲν καὶ τούτων τῆς Θράκης, περὶ ὧν ὅμως οὐδαμῶς οὐδεμίαν ἠδυνήθημεν νὰ εὑρωμεν ἀκριβῆ καὶ λεπτομερῆ πληροφορίαν. Ἐλπίζομεν δὲ ἵνα προσεχῶς ὁ Σύλλογος ἡμῶν λάβῃ καὶ ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν τούτων τὰς ἀναγκαίας πρὸς ὀδηγίαν αὐτοῦ ἐκθέσεις καὶ συμπληρώση οὕτω διὰ δευτέρας πρὸς ἡμᾶς ἀφηγήσεως τὰς τοῦ παρόντος δοκιμίου ἐλλείψεις. Ὁμοιωτέον ὅμως ὅτι αἱ ἐπαρχίαι περὶ ὧν ἐν τῷ παρόντι ἐγένετο λόγος εἰσὶ καὶ οἱ ἐπισημότεροι τῆς Θράκης νομοί.

Τί δὲ τὸ ἐκ τῆς σπουδῆς ταύτης καὶ τῆς μελέτης ἐξαγόμενον;—Πολλαπλῶν τοῦτο, κύριοι, καὶ διάφορον.

Καὶ πρῶτον μὲν χαρὰν μεγάλην καὶ ἀγαλλίασιν ἠσθάνθημεν ἐπὶ τῷ μεγίστῳ καὶ ἀκαθέκτῳ πρὸς τὰ γράμματα καὶ τὴν ἐκπαίδευσιν ζήλῳ, οὐτινος ἀποδείξεις ἀνεύρομεν ἐν ὅλαις ταῖς ἐπαρχίαις. Πλὴν φεῦ! ἡ χαρὰ αὕτη ὀλίγον διήρκεσε· τὴν ἀγαλλίασιν διεδέχθη λύπη βαθεῖα καὶ θλίψις ὅτε ἀνελογίσθημεν ὅτι πρὸς μὴδὲν ὁ ζῆλος μόνος, ὅτε τὰ ἐκτελεστικά μέσα λείπουσιν. Ὁ πρὸς τὴν μάθησιν πόθος ἐστὶν εἰς τῶν κυριωτέρων χαρακτῆρων τοῦ Ἑλληνος καὶ περὶ τούτου μαρτυροῦσι καὶ αὐτοὶ οἱ ξένοι οἱ περιηγούμενοι τὰς χώρας ἡμῶν. Ἀλλ' ἡ ἑλλειψὶς τῶν ἀναγκαίων πόρων καὶ τῆς ἀπαιτουμένης δαπάνης πλεῖστα μὲν μέρη στερεῖ δλοτελῶς ἐκπαιδευτηρίων, ἔστω καὶ στοιχειωδῶν, τῶν δὲ ὑπαρχόντων ἤδη σχολείων πολλὰ ἔνεκεν αὐτῆς τῆς ἐλλείψεως κινδυνεύουσι. Πρὸς ἀπόδειξιν τούτων ἀνακεφαλαιούμεν τὰ προσεκτεθέντα· οὕτως ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Δέρκων 4 μὲν χωρία

στερούνται ὀλοτελῶς σχολείων εἰ καὶ μεγάλην αὐτῶν τὴν ἀνάγκην αἰσθάνονται οἱ κάτοικοι· τὰ δὲ τῶν 16 χωρίων σχολεῖα ἀτελεῖ.—Ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Σηλυβρίας τρία χωρία καὶ ἰδίως τὸ Καδίκιο στερούνται ὀλοτελῶς σχολείων.—Δι' ἄλλην τὴν ἐπαρχίαν Γάνου καὶ Χώρας δύο μόνον σχολεῖα καὶ ταῦτα λίαν ἑλλιπῆ.—Ἐν δὲ τῇ ἐπαρχίᾳ τῆς Αὐτοῦ Σεβασμιότητος τοῦ ἁγίου Ἡρακλείας εἰκοσὰς τοῦλάχιστον χωρίων καὶ κωμοπόλεων στερούνται καθ' ὀλοκληρίαν ἐκπαιδευτηρίων ἰδίως ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ Μυριοφύτου καὶ Ῥαιδεστοῦ τῶν δὲ τῆς ἐπισκοπῆς Καλλιουπόλεως οὐδὲν ἐκτὸς τῶν τῆς πόλεως αὐτῆς ἄξιον τοῦ ὀνόματος σχολείων. Μέγα ὠσαύτως τὸ κακὸν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Ἀδριανουπόλεως· πλεῖστα τῶν χωρίων τοῦ νομοῦ τούτου στεροῦνται σχολείων. Τὸ αὐτὸ δὲ καὶ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Φίλιππουπόλεως. Ἡ δὲ ἐπαρχία ἥτις ὡς πρὸς τὸ εἶδος τοῦτο τοῦ κακοῦ ὑπερτερεῖ τὴν τοῦ ἁγίου Ἡρακλείας ἐστὶν ἡ τῆς Βιζύης, καὶ τοῦτο ἕνεκα τοῦ ἀρχιερέως αὐτῆς, ὅστις λυμεὼν ἀντὶ πνευματικοῦ ποιμένος ἀνεδείχθη.

Τῶν δὲ ὑπαρχόντων καὶ ἐν τῇ ἀφηγήσει ἡμῶν περιγραφέντων σχολείων τὰ πλεῖστα μεγάλας καὶ οὐσιώδεις ἔχουσιν ἑλλείψεις, πολλὰ δὲ καὶ κινδυνεύουσιν ἵνα καταστραφῶσιν ἐὰν μὴ ταχεῖα ἐπέλθῃ βοήθεια!

Ναί, κύριοι, αἱ ἀνάγκαι καὶ ἑλλείψεις τοσοῦτον πολλαὶ καὶ καταπίγουσαι, ὥστε ἡ ἐπιτροπὴ καὶ τὸ συμβούλιον ἐτρόμαξαν μὴ οὐ δυνηθῶμεν ἵνα θεραπεύσωμεν ἐγκαίρως τὸ κακόν. Ἀλλ' εὐθὺς ἀνελάβομεν τὸ θάρρος ἡμῶν ἀναλογισθέντες τὴν πρὸς κατάρτισιν τοῦ Συλλόγου τούτου προθυμίαν ὅλων ὑμῶν καὶ τὴν μεγαλοδωρίαν τῶν πλουσίων ὁμογενῶν. Ἡ μεγαλοδωρία αὕτη τῶν πλουσίων Ἑλλήνων δὲν ἔχει τὸ ἴσον αὐτῆς εἰμὴ τῇ φιλοπατρίᾳ αὐτῶν. Θαυμάσιον ὄντως, κύριοι, τὸ ὑπὸ τοῦ Ἑλληνος ἐμπόρου παρουσιαζόμενον θέαμα καὶ σπανιώτατον παρὰ τοῖς ἄλλοις λαοῖς· τουτέστιν ἡ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἀτόμου ταυτοχρόνως λατρεία τοῦ τε Κερδῶου Ἑρμοῦ καὶ τοῦ Ἀπόλλωνος! Ὁ τοσοῦτον ἄσκητος καὶ ἀκατάσχετος καὶ πολυμήχανος εἰς τὸ κερδίζειν καὶ ἀκατάπειστος φαινόμενος προκειμένου περὶ κέρ-

δους, ἔστω καὶ ἐλαχίστου, Ἑλλήν ἔμπορος, εὐθὺς ἅμα πρόκειται περὶ ἐθνικοῦ τινος καθιδρύματος ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ καὶ διὰ μιᾶς μόνης ταχείας κινήσεως τῆς γραφίδος ἀποξενούται μιᾶς μερίδος, ἐνίοτε σημαντικῆς, τῆς διὰ πόνου καὶ μόχθου νοεροῦ τε καὶ σωματικοῦ προσκτηθείσης περιουσίας αὐτοῦ, δωρούμενος αὐτὴν εἰς τὸ ὅλον ἔθνος! Ἀπόδειξις τῶν λόγων μου τούτων ἐστὶν ὁ ἀγλαὸς τῆς Θράκης γόνος, ὁ γενναῖοδωρος καὶ φιλόμουσος καὶ φιλοεθνῆς κ. Γ. Ζαρίφης, ὁ ἐπίτιμος πρόεδρος καὶ εὐεργέτης τοῦ Συλλόγου ἡμῶν. Ἀπόδειξις τῶν λόγων μου εἰσὶν οἱ παρ' αὐτὸν ἐδρεύοντες κκ. Ἀρχιγένης καὶ Βλαστός· ἀπόδειξις ζῶσα εἴσθε, κύριοι, ὑμεῖς ἅπαντες! Διὸ ἡ ἐκπαιδευτικὴ ἐπιτροπὴ τοῦ συμβουλίου ἡμῶν ὑποδεικνύουσα ὑμῖν τὸ μέγεθος τῶν ἀναγκῶν καὶ τῶν ἐλλείψεων, τὴν θεραπείαν τῶν ὁποίων αὐτοπροαιρέτως ἀνελάβετε, οὐδόλω, νομίζει, θέλει τρομάξει ὑμᾶς, διότι ὅσῳ τὸ ἔργον μεγαλείτερον τοσοῦτω μᾶλλον ἄξιον ὑμῶν.

Ζητεῖ λοιπὸν ἡ ἐπιτροπὴ παρὰ τοῦ Συλλόγου πίστωσιν ποσοῦ τινος ἐκ τῶν ἤδη εἰσπραχθέντων εἰς τὸ ταμεῖον χρημάτων ὅπως χρησιμεύσῃ τοῦτο ὡς ἀπαρχὴ βοηθείας εἰς διάφορα ἐκπαιδευτήρια καὶ ὡς συνδρομὴ πρὸς τὰ ταχείας ὑποστηρίξεως ἀνάγκην ἔχοντα. Τὴν δὲ βοήθειαν ὑμῶν προτείνει ἡ ἐπιτροπὴ ἵνα διαιρέσῃτε εἰς δύο εἰς χρηματικὴν καὶ εἰς βιβλία. Ἐκ τῶν ἐν τῇ ἐκθέσει ταύτῃ μνημονευθέντων χωρίων ἡ ἐπιτροπὴ κρίνει ὡς ἔχοντα ἀνάγκην χρηματικῆς συνδρομῆς τὰ ἑξῆς.

Τὸ χωρίον Καστανεῖα (ἐπαρχία Δέρκων). Τὸ χωρίον Νεοχώριον (ἐπαρχία Γάνου καὶ Χώρας) πρὸς σύστασιν σχολείων ἐν ἀμφοτέροις.

Τινὰ χωρία τῆς ἐπισκοπῆς Ῥαιδεστοῦ καὶ Μυριοφύτου, ἅτινα τὸ διοικητικὸν συμβούλιον προσδιορίσει.

Τὸ Μπαμπᾶ-Ἐσκισί καὶ Λουλε-Βουργᾶς (τῆς ἐπαρχίας Ἀδριανουπόλεως).

Τὰ χωρία Βοδινά, Περιστερὰ καὶ Χάσκιοι τῆς Φιλιππουπόλεως.

Τὸ Καδίκιο τῆς Σηλυβρίας. Χωρία τινὰ τῆς Βιζύης.

Καὶ τινὰ ἄλλα, ἅτινα τὸ διοικητικὸν συμβούλιον θέλει

ἐκλέξει καὶ περὶ ὧν δώσει ὑμῖν λόγον ἐν τῇ προσεχεῖ γενικῇ συνεδριάσει.

Μεγάλη δὲ καὶ λίαν ὠφέλιμος βοήθεια ἔσται καὶ ἡ τῶν βιβλίων εἰς τοὺς ἀπόρους διανομή. Τὸ αἶδος τοῦτο τῆς βοηθείας θεωροῦμεν ἐκ τῶν οὐκ ἄνευ· διότι ἡ ἐκ τῶν ἀναγκαίων βιβλίων ἔλλειψις ἐστὶ μία τῶν κυριωτέρων αἰτιῶν τῆς κακῆς καταστάσεως τῶν πλείστων χωρίων τῶν ἐπαρχιῶν· διὸ προτείνει ἡ ἐπιτροπὴ τὴν διανομὴν βιβλίων μὲν εἰς τὰ ἐξῆς σχολεῖα:

Οἰκονομείου (Σηλυβρίας).

Ἡρακλίτσας, Περιστάσεως, Στέρνης (Μυριοφύτου).

Τῆς Ἀδριανουπόλεως (ἄστου καὶ προάστειά)· Καρὰ Ἀγάτς, Σκοποῦ, Καβακλή, Γένης, Λουλέ Βουργάζ (Ἐπαρχία Ἀδριανουπόλεως).

Ἀλληλοδιδασκτικὴ σχολὴ Ἀγίας Παρασκευῆς (ἄστου Φιλιππουπόλεως), Βοδιῶν, Στενημάχου, Περιστερᾶς καὶ Χάσ-κιοῖ (ἐπαρχία Φιλιππουπόλεως).

Πίνακας δὲ ἀναγνώσεως ἢ γεωγραφικούς καὶ ἀριθμητικούς εἰς τὰ σχολεῖα τῶν:

Γενί μαχαλὲ (Βαθυρρύακος).

Μακρυχωρίου.

Μυριοφύτου.

Γένης

Σκοποῦ

Λουλέ Βουργάζ

Περιστερᾶς

Χάσ-κιοῖ

Ἀδριανουπόλεως.

Φιλιπούπολις.

Καὶ ταῦτα μὲν εἰσι τὰ ὑλικά βοηθήματα ἅτινα προτείνω ὑμῖν ἐν ὀνόματι τῆς ἐκπαιδευτικῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ παρόντος. Ὁφείλομεν ὅμως νὰ μὴ περιορισθῶμεν μόνον εἰς ταῦτα. Ἡ ἠθικὴ ἡμῶν συνδρομὴ καὶ ὑποστήριξις, ὁ ὕψ' ἡμῶν πεμπόμενος ἔπαινος καὶ ἡ ἐνθάρρυνσις καὶ αἱ νοουθεσίαι πρὸς τὰς ἀξίας τούτων ἐκπαιδευτικᾶς ἐπιτροπᾶς τῶν ἐπαρχιῶν μέγα δύνανται νὰ ἔχωσιν ἀποτέλεσμα καὶ κατὰ μέγα μέρος πολλὰς δύνανται νὰ ἀναπληρῶσιν ὑλικὰς βοηθείας. Διὸ προτείνωμεν ἵνα στα-

λῶσιν ἐν ὀνόματι τοῦ Συλλόγου ἐπιστολαὶ ἐνθάρρυντικαὶ καὶ ἔπαινοι πρὸς τὰς ἐφορίας τῶν σχολείων Μυριοφύτου, Γάνου, Ἀδριανουπόλεως καὶ τῶν προαστείων αὐτῆς, Κεῖκι, Γιλδερὶμ καὶ Κιρισχανέ—Λουλέ Βουργάζ καὶ Χάσ-κιοῖ Φιλιππουπόλεως καὶ εἰς τοὺς Φιλεκπαιδευτικούς Συλλόγους Ἐραϊδεστοῦ, Σηλυβρίας, τὸν ἐπιλεγόμενον «Ἁγίον Σπυριδῶνα», τὸν τῆς Φιλιππουπόλεως τοῦνομα «Τὰ Καλὰ Ἔργα» καὶ τὸν τῶν Σαράντα Ἐκκλησιῶν.

Ἐτερον δέ τι τέλος ἐξαγόμενον τῆς μελέτης ἡμῶν ἐστὶ τὸ, ὡς μὴ ὠφελεν, ἄτακτον καὶ ἀνομοιόμορφον τῆς διδασκαλίας καὶ τῶν μαθημάτων. Πᾶς ὅστις σπουδάζῃ ὡς ἐγὼ τὰ τῶν διαφόρων παρ' ἡμῖν ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων προγράμματα τὸ αὐτὸ ὡς καὶ ἐγὼ δυσάρεστον θέλει αἰσθανθῆ, εἰμὶ βέβαιος, αἰσθημα, βλέπων τὸ πολυποικίλον καὶ ἀλλοιότροπον τῆς διδασκαλίας ἐν τῇ αὐτῇ ἐπαρχίᾳ πολλάκις δὲ καὶ ἐν τῇ αὐτῇ πόλει (ὡς π. χ. ἐν Ἀδριανουπόλει). Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἀταξίας ταύτης ἀδύνατον νὰ ἦ εὐχάριστον οὐδ' ὠφέλιμον. Τὸ ὁμοιόμορφον τῆς διδασκαλίας καὶ τῶν μαθημάτων ἐστ' ὅτε δὲ καὶ τῶν βιβλίων αὐτῶν ἐν τοῖς ἰσοβάθεμοις ἐκπαιδευτηρίοις τοῦ κράτους ὁλοκλήρῳ ἐθεσπίσθη ὑπὸ τῶν μάλλον πεπολιτισμένων ἔθνῶν μετὰ πολυχρόνιον σκέψιν καὶ πείραν. Ἐμφραζόμεν λοιπὸν ἐνταῦθα τὴν εὐχὴν ἵνα τὸ τοιοῦτον ἐφαρμοσθῇ καὶ παρ' ἡμῖν καὶ νομίζομεν ὅτι ὁ Σύλλογος δύναται ἵνα συντελέσῃ πολὺ εἰς τοῦτο. Τὸ τοιοῦτον δὲ δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ, κύριοι, καὶ διὰ τῆς ἀπ' εὐθείας μεσολαβήσεως ὅπου δεῖ τοῦ Συλλόγου ἡμῶν· ἰδίως δὲ καὶ κάλλιον διὰ τῆς ὁμοιομόρφου ἐκπαιδεύσεως αὐτῶν τούτων τῶν μελλόντων νὰ διδάξωσιν ἄλλους διδασκάλων. Ἐννοεῖτε βεβαίως, κύριοι, ὅτι περὶ ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟΥ ὁ λόγος. Κρίνω δὲ περιττὸν ἵνα καταδείξω ἐνταῦθα τὴν ἀνάγκην καὶ τὴν ὠφέλειαν τοιοῦτου καθιδρύματος ἀποστολῆν ἔχοντος τὴν μόρφωσιν διδασκάλων ἀμφοτέρων τῶν φύλων. Τὰ διδασκαλεῖα τὰ παρὰ τοῖς Γάλλοις «Écoles Normales» καλούμενα θεωροῦνται δικαίως ὑπὸ πάντων τῶν περὶ ἐκπαιδεύσεως διαπραγματευθέντων ὡς ἡ βῆσις τῆς καλῆς τοῦ λαοῦ ἐκπαιδεύσεως.

Διότι πῶς ἡ καλὴ ἀγωγή καὶ αἱ ὑγιεῖς ἰδέαι θὰ ἐξαπλωθῶσι παρ' ἡμῖν καὶ θὰ γενικευθῶσιν, ἐὰν μὴ ὑπάρχουσιν ἱκανοὶ πρὸς τοῦτο διδάσκαλοι; Ἡ σύστασις λοιπὸν διδασκαλείου δεόν ἵνα καταστή τὸ κύριον τοῦ Συλλόγου ἡμῶν μέλημα καὶ πρὸς τὴν ὅσῳ τῷ δυνατῷ ταχύτεραν αὐτοῦ καθίδρυσιν δεόν ἵνα τείνωσιν ὅλα ἡμῶν αἱ προσπάθειαι.

Ταῦτά εἰσι, κύριοι, τὰ ὑπὸ τῆς ἐκπαιδευτικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ συμβουλίου κατὰ τὸ παρὸν προτεινόμενα. Τὰ μέτρα ἅτινα προτεινόμεν ὑμῖν οὐχ ὑπερβαίνουσι τὰ μέσα, ὧν ἤδη κάτοχοι ἐσμέν. Αἱ βοηθίαι, ὧν ἐπὶ τοῦ παρόντος ὡς προτεινόμεν ὑμῖν τὴν ἐπιψήφισιν, φαίνονται ἴσως μικραὶ, ἀλλ' ἀπαρχὴ τις μόνον αὐταὶ εἰσιν, ἀργότερον δ' ὁ Σύλλογος σκεφθήσεται καὶ περὶ ἄλλων μεγαλειτέρων.

Εἰπόμεν δὲ, κύριοι, πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν πρὸς οὓς θέλομεν πέμψει τὰς βοηθείας ἡμῶν ὅ,τι καὶ ὁ Φιλολογικὸς ἡμῶν Σύλλογος εἶπεν ἀρχόμενος τῶν ἐργασιῶν αὐτοῦ καὶ ὅ,τι λέγω καὶ ἐγὼ ἤδη παρόμενος τοῦ λόγου·

«Θαρτεῖν χερὶ τάχ' αὐριον ἔσσετ' ἄμεινον».

Ἐν Κωνσταντινουπόλει, τῆ 4 μαρτίου 1873.

Κ. ΚΑΛΛΙΑΔΗΣ, πρόεδρος
 Η. ΒΑΣΙΑΔΗΣ
 Σ. Ι. ΒΟΥΤΥΡΑΣ
 Κ. ΤΣΕΡΩΝΗΣ
 ΑΔ. ΖΩΗΡΟΣ, εἰσηγητής.

Β'.

ΕΚΘΕΣΙΣ

ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

περὶ τῆς χρηματικῆς καταστάσεως τοῦ Συλλόγου.

(Ἀνεγνώσθη ἐν τῇ γενικῇ συνεδριάσει τῆς 4 μαρτίου 1873

ὑπὸ τοῦ κ. Ζ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΔΟΥ, ταμίου).

Τῆ 15 ὀκτωβρίου 1872 ἡ Γενικὴ Συνέλευσις τῶν ἰδρυτῶν ἐκήρυξε τὸν Ὁρακικὸν Φιλεκπαιδευτικὸν Σύλλογον δριστικῶς συγκεκροτημένον. Τιμηθεὶς διὰ τῆς ἐμπιστοσύνης τῆς Ταμίας τοῦ Συλλόγου τούτου καὶ ἐκτελῶν τὴν ἐντολὴν τοῦ τε προεδρίου καὶ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Συλλόγου τούτου, ἐρχομαι κατὰ καθήκον ἵνα ἐν περιλήψει σὰς διακοινώσω τὰ τῆς καταστάσεως τοῦ κοινωφελοῦς τούτου καθιδρύματος ὑπὸ οἰκονομικὴν ἔποψιν.

Ὁ Σύλλογος κατηρτίσθη διὰ χρημάτων προελθόντων ἐκ δωρεῶν καὶ τακτικῶν συνδρομῶν ἐτησίων· καὶ αἱ μὲν δωρεαὶ ἦσαν τὴν 15 ὀκτωβρίου 1872 Ἀ. Ὁθ. 936 αἱ δὲ τακτικαὶ ἐτήσια συνδρομαὶ » 204

Ἀ. Ὁθ. 1140

τὰς ὁποίας ὑπεσχέθησαν νὰ συνεισφέρωσιν οἱ φιλογενέστατοι κκ. Γεώρ. Ζαρίφης, Χρ. ἐφένδης Ζωγράφος, Γεώρ. Κορωνιός, Α. Βλαστός, Α. Συγγρός, Στεφ. Ῥάλλης, Χ. Γ. Κωνσταντινίδης, Θ. Μαυροκορδάτος, Κ. Καλλιᾶδης, Δ. Ἀριστάρχης, Μ. Γκιουμουσεργιάνης. Χρ. Κουϊμτζόγλους, Ἀδελφοὶ Ἀντωνιάδαι, Ε. Εὐγενίδης, Ἡρ. Βασιᾶδης, Α. Ψυχάρης καὶ λοιποὶ, κηρυχθέντες Μεγάλου Εὐεργέται, Εὐεργέται καὶ Δωρηταί, καὶ 94 τακτικὰ μέλη ὑποσχθέντα νὰ συνεισφέρωσι 204 λίρας κατ' ἔτος.

Ἐκτοτε ἐκ τῶν τακτικῶν Μελῶν ἐνεγράφη εἰς τοὺς Δωρητὰς ὁ κ. Κωνστ. Καραθεοδωρῆ, προσετέθησαν δὲ πρὸς τούτοις ἡ κυρία Εὐφροσύνη Μαύρου καὶ ὁ κ. Λεωνίδα Χρυσοβελώνης.

Ὅστε σήμερον ἡ θέσις τοῦ Συλλόγου εἶναι αὕτη

Τακτικά Μέλη 92 ὑποσχεθέντα ἐτησίως	Λ. ὄθ.	202
Εὐεργέται καὶ Δωρηταὶ ὑποσχεθέντες ἐφάπαξ	»	1009.50
	Λ. ὄθ.	1211.50

Ἐκ τούτων ἐσυναχθησαν

Ἐκ μὲν τῶν δωρεῶν

Λ. ὄθ. 876.50

Ἐκ δὲ τῶν τακτ. συνδρομ.

» 176

Λ. ὄθ. 1052.50

ὑπολείπονται πρὸς εἰσπραξιν εἰσέτι

Λ. ὄθ. 159

ἐξ ὧν ἀσύνακτοι δωρεαὶ

» 133

ἀσύνακτοι δὲ τακτικαὶ συνδρομαὶ

Λ. ὄθ. 26

Ἐξωδεύσαμεν κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο εἰς τακτικά ἐξοδα Γρόσια 5939.

Λεπτομερέστερον τὰ ἐξοδα ταῦτα ἐγένοντο διὰ τὰς ἀκολούθους ἀνάγκας ἦτοι

Διὰ 2 σφραγίδας τοῦ Συλλόγου	Γρ.	380
» Διάφορα τυπογραφικὰ ἔργα τοῖς κ.κ. Ἀδελφοῖς Πληθωνίδου καὶ I. A. Βρετῶ	»	2975
» Διάφορα λιθογραφικὰ ἔργα τοῦ Loeffler	»	1025
» Μισθὸν 4 μηνῶν ὑπαλλήλου ἀπὸ 20 ὀκτωβρίου—20 φεβρουαρίου	»	1200
» Ταχυδρομικὰ διάφορα	»	247
» Γραφικὴν ὕλην	»	112
	Γρ.	5939

Ἐκτακτὰ ἐξοδα ἐπληρώσαμεν τὸ ἀνάλογόν μας ἐκ τῶν ἐξοδευθέντων διὰ τὸ μνημόσυνον τοῦ μακαρίτου Κ. Ἀσωπίου

» 662

Τέλος τὸ Ταμεῖον, τὸ ὁποῖον εἰσέπραξεν ὡς ἀνωτέρω εἶπον

Λ. ὄθ. 1052.50

Ἐπλήρωσε διὰ τακτικὰ ἐξοδα Λ. ὄθ. 59.39

» ἕκτακτα » » 6.62

» μέλλοντα »

ἐκ προκαταβολῆς εἰς τὸν ὑπάλλ. » 5

Λ. ὄθ. 71.01

Λ. ὄθ. 981.49

Ἐτόκισεν ἐπὶ ἐνεχύρω δι' ἓνα μῆνα Λ. ὄθ. 737

πρὸς 10% καὶ προσεκτέησατο » 6.14%

Τὸ ὅλον τοῦ ταμείου

Λ. ὄθ. 987.63%

Ἐξ ὧν διαθέσιμοι ἐν αὐτῷ Λ. ὄθ. 250.63%, πλὴν Λ. ὄθ. 199.45% ἃς διέθεσα κατὰ τὴν τελευταίαν ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου διὰ τὴν ἀγορὰν 25 Μετοχῶν Σιδηροδρόμων Ῥωμυλίας ὑπ' ἀριθμοὺς 1,770.289, μέχρι 1.770.313.

Α. ΒΛΑΣΤΟΣ, πρόεδρος

Ξ. ΖΩΓΡΑΦΟΣ

Μ. ΧΟΥΡΜΟΥΖΗΣ

Ζ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΑΔΗΣ, εἰσηγητής.

Γ'.

ΕΚΘΕΣΙΣ

ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

περὶ τῶν ἐργασιῶν τοῦ πρώτου συλλογικοῦ ἔτους

(Ἀνεγνώσθη ἐν τῇ ἐπετειῷ ἑορτῇ τὴν 22 ἀπριλίου 1873

ὑπὸ Σ. Ι. ΒΟΥΤΥΡΑ).

Κύριοι,

Ὁ πολυμαθὴς καὶ εἰπὲρ τις καὶ ἄλλος τῶν πατρῶων ζηλωτὴς κ. Ἡροκλῆς Βασιλάδης, ἐκ τῶν ἰδρυτῶν καὶ ἐταίρων τοῦ Ὀρακικοῦ φιλεκπαιδευτικοῦ Συλλόγου, ἀπεδείκνυε δι' ἀναντιρρήτων μαρτυριῶν καὶ τεκμηρίων ἐν τῇ πρώτῃ τῶν ἰδρυτῶν συνεδριάσει, γενομένη πρὸ ἐξ μῶλις μηνῶν, ὅτι ὁ περιλάλητος ἑλληνικὸς πολιτισμὸς κοιτίδα ἔσχε τὴν ἐριβόλακα Ὀράκη, ἐξ ἧς ἀνέβλαστον οἱ πρῶτοι ἱεροφάνται τῆς ἑλληνικῆς ποιήσεως, τῆς μόνης ποιήσεως ἣτις δύναται νὰ καυχήθῃ δικαίως ὅτι οὐδέποτε νηπιακὰς ἡμέρας διήλθεν, ἀλλ' εὐθύς ἀμέσως ἐξέθορον ἐκ τῆς ἑλληνικῆς διανοίας σφριγῶσα, ἐρρωμένη καὶ ὠπλισμένη ὧς ποτε ἡ Ἀθηνᾶ ἐκ τῆς κεφαλῆς τοῦ Διός. Ἐνταῦθα ἐγεννήθησαν καὶ κατεκλήον διὰ τῆς ποιήσεως καὶ τῆς μουσικῆς καὶ αὐτὰ τὰ ἄλογα ζῶα καὶ αὐτὰ τὰ ἄψυχα ὄντα ὁ Εὐμόλπος, ὁ Ὀρφεύς, ὁ Μουσαῖος, ὁ Θάμυρις, ὧν ἡ μνήμη καὶ τὸ ὄνομα διεσώθησαν διὰ τοῦ χάους τῶν μυθολογικῶν χρόνων· ἐνταῦθα ἔκειντο αἱ δύο μεγάλαι κοιτίδες τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ, ἡ Πιερίαι, ἐν ἧ' α ποθ' ἀγνάς λέγουσι Μούσας ξανθὰν Ἀρμονίαν φυτεύσαι», ἵνα κατὰ τὸν ἀπὸ σκηνῆς φιλόσοφον εἶπω, καὶ ἐξ ἧς ἐπωνομάσθησαν τὰ Μνημοσύνης καὶ Ζηνὸς ἀγλαὰ τέκνα,

καὶ τὸ Πάγγαιον ἐξ οὗ ἡ λατρεία τοῦ Διονύσου τὰ μάλιστα συντελέσασα εἰς τὴν ἐν Ἑλλάδι ἀνάπτυξιν τῆς μουσικῆς τε καὶ τῆς λυρικῆς καὶ δραματικῆς ποιήσεως καὶ τῶν εἰκαστικῶν τεχνῶν.

Ἄλλ' ἡ Ὀράκη κεκμένη παρὰ τὸν ἐξ Ἀσίας εἰς Εὐρώπην πόνρον ταχέως ἐγένετο τὸ πρῶτον ὀρηκτόριον τῶν ἐξ ἐκείνης δίκην χειμάρρου εἰσρεόντων βαρβάρων ἐπιδρομικῶν φύλων καὶ οἱ πελασγικοὶ αὐτῆς λαοὶ ἐξηναγκασμένοι ἀμύνεσθαι καθ' ἐκάστην κατὰ τῶν ἐπιδρομῶν ἐκείνων ἐβαρβαρώθησαν πῶς τὴν γλῶσσαν καὶ τὰς ἔξεις καὶ ἀπώλεσαν βαθμηδὸν τὰ τοῦ πολιτισμοῦ σπέρματα, ἃ πρῶτοι αὐτοὶ μετέδωκαν τοῖς πρὸς δυσμὰς καὶ νότον δμαίμοσιν αὐτῶν· τούτου δὲ ἔνεκα καὶ βάρβαροι ἔχαρκτηρίζοντο ὑπὸ τῶν ἐκπολιτισθέντων ἀδελφῶν αὐτῶν, οἱ περ ἄλλως μεγάλας ὄφειλον αὐτοῖς χάριτας οὐ μόνον διότι, ὡς εἴρηται, παρ' αὐτῶν τὰ πρῶτα παρέλαβον τοῦ πολιτισμοῦ στοιχεῖα, ἀλλὰ καὶ διότι εἰς τὰς ἐξ Ἐῶ καὶ Ἀρκτου ἐπιδρομὰς γενναίως ἀμυνόμενοι φύλακες ἄγρυπνοι ἐγένοντο τῆς ἑλληνικῆς διπλάσεως καὶ φυσικῆς τῆς ἐπαλξίς τοῦ ἑλληνισμοῦ κατὰ τῶν φοβερῶν ἐκείνων κλυδῶνων.

Οὕτως ἀναπτυχθεὶς ἀκωλύτως ὁ ἑλληνισμὸς ἤρξατο ἀπὸ τοῦ Η' ἤδη πρὸ Χριστοῦ αἰῶνος προσέχειν τὸν νοῦν εἰς τὰς ὀμαίμονας μὲν ἀλλὰ τληπαθεῖς χώρας, τὴν Ὀράκην τε καὶ Μακεδονίαν, καὶ διὰ τῶν ἀκαταμαχίτων αὐτοῦ ὄπλων, διὰ τῶν ὄπλων, λέγω, οὐχὶ τῶν ἐπιδρομῶν, τῶν δρώσεων καὶ τῶν καταστροφῶν, οἷς χρῆται ὁ ἄλογος ἀριθμὸς καὶ ἡ κτηνώδης βία, ἀλλὰ τῆς ἐμπορίας, τῆς τέχνης καὶ τῆς ἐπιστήμης ἐξέλληνιζει, ταῦτόν εἶπεν, ἐξημεροῦν καὶ ἐξανθρωπίζειν τοὺς τῆς Ὀράκης λαοὺς, τοὺς καὶ αὐτὸ τὸ συναίσθημα τῆς πελασγικῆς αὐτῶν καταγωγῆς μονοноὺ ἀπολωλεκότας, ἀποικίας πέμπων οὐ μόνον εἰς τὴν παράλιον ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν μεσόγειον Ὀράκην, δι' ὧν κατὰ μικρὸν τοσοῦτον ἐξενίκησαν, ὥστε ἐπὶ τῆς Ῥωμαϊκῆς κυριαρχίας καὶ πολιτισμοῦ καὶ ἦθη καὶ ἔθιμα καὶ πολιτικὴ ὀργάνωσις ἑλληνικὰ ὅλως ὑπῆρχον ἐν Ὀράκῃ.

Εἶχεν ἀπολέσει τότε ὁ ἑλληνισμὸς τὴν πολιτικὴν αὐτοῦ ἐ-

λευθερίαν και συν ταύτη τὸ παραγωγικὸν ἐκεῖνο πνεῦμα, ὅπερ ἀδυνατεῖ ὑπάρχει ἀνευ τῆς μεγαλοουργοῦ ἐλευθερίας. Εἶχε λήξει ἡ πρώτη φάσις τοῦ ἑλληνικοῦ πνεύματος καὶ διεδέξατο αὐτὴν δευτέρα φάσις, ἡ διαδοτικὴ, οὕτως εἰπεῖν, φάσις οὐδὲν μὲν προστιθεῖσα εἰς τὴν αἰγλὴν τοῦ ἑλληνισμοῦ, ἀλλὰ λυσιτελεστάτη εἰς τὴν ἀνθρωπότητα. Οἱ μηδικοὶ πόλεμοι, ἡ τῶν μυρῖων κάθοδος, μάλιστα δὲ πάντων αἱ κατακτήσεις τοῦ μεγαλοουργοῦ Μακεδόνος ἔθηκαν εἰς ἐπαφὴν τὸ ἑλληνικὸν πνεῦμα μετὰ τοῦ ἀσιατικοῦ ἄφ' ἑτέρου δὲ ἡ ῥωμαϊκὴ κατάκτησις προσήγγισε τὸν ἑλληνισμὸν πρὸς τὸν λατινισμὸν. Ἐκ τούτου προέκυψαν τρία σπουδαιότατα γεγονότα ἐξ ὧν κατάγεται ἡ βυζαντινὴ αὐτοκρατορία, ἡ τοσοῦτον κατηγορηθεῖσα ἐπὶ ταῖς ἀναντιρρήτοις αὐτῆς κακίαις, ἀλλὰ σπανιώτατα μελετηθεῖσα διὰ τῆς ἀμεροληψίας ἧτις στηλιτεύει μὲν τὴν κακίαν, ἀλλὰ δὲν κλείει τὰ ὅμματα καὶ εἰς τὰς ἀρετάς.

Καὶ πρῶτον μὲν τὸ ἑλληνικὸν πνεῦμα μεγάλῃν ἔπαθε μεταβολὴν ἐκ τῆς ἐπαφῆς αὐτοῦ μετὰ τοῦ ἀσιατικοῦ καὶ τοῦ ῥωμαϊκοῦ κόσμου. Αἱ μεγάλαι ἐμπνεύσεις τῆς ἐλευθερίας ἐξ ὧν ἐγεννᾶτο ἡ μεγαλοφυΐα ἐστείρευσαν ταύτας δὲ διεδέξατο ἐπιτετηδευμένη τις λεπτότης ἀσιατικὴν ἔχουσα τὴν καταγωγὴν καὶ τὸ ἀποκεντρωτικὸν πνεῦμα κατέπνιξε ἡ μεγάλη ῥωμαϊκὴ ἰδέα, ἡ ἰδέα τῆς ἐνότητος, ἡ καταπλήττουσα τὸν κόσμον διὰ τῶν φράσεων: orbis romanus, majestas romana, pax romana κτλ.

Δεύτερον, ὁ ἑλληνικὸς πολιτισμὸς ἐπέδρασε τοσοῦτον ἐπὶ πᾶσαν τὴν ῥωμαϊκὴν οἰκουμένην, ὥστε οὐ μόνον ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα ἀπέβη γλῶσσα τῶν ἐπιστημῶν, τῆς φιλοσοφίας καὶ αὐτῆς τῆς πολιτικῆς, τέλεον ἐκπεσοῦσης τῆς λατινικῆς, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἡ τοσοῦτον ζήλοτυπος τοῦ ὀνόματος καὶ τῆς δυνάμεως αὐτῆς Ῥώμη ἐγένετο ὅλως ἑλληνικὴ. Odi grecam urbem! ἀνακράζει ὁ δριμύς Ἰουβενάλιος, ἐν ἐξάψει φιλοπάτριδος ὀργῆς, ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν ἐπέζησεν ἀρκούντως ὅπως πεισθῆ ὅτι ἐὰν ὁ ἑλληνισμὸς ἐπροίκισε τὴν Ῥώμην διὰ ῥητόρων, ἱατρῶν, καλλιτεχνῶν, ἱστορικῶν καὶ πολιτικῶν ἀνδρῶν, ἐὰν ἡ

ἐπιστήμη τοῦ δικαίου ἐφ' ἡ ἐγκαυχᾶται ὁ λατινισμὸς πλεῖστα ὀφείλῃ εἰς τὰς ἑλληνικὰς ἰδέας, ἐὰν ἡ Ῥώμη ὀφείλῃ εἰς τὴν ἑλληνικὴν σχολὴν τῆς Βηρυτοῦ τὸν μέγαν Παπινιανόν, ὅστις ἔγραψε τὸ περίφημον διάταγμα, τὸ ὑπογραφὸν παρὰ τοῦ Ἀντωνίου Καρακάλλα, δι' οὗ ἀπενέμετο πᾶσι τοῖς ἐλευθέροις πολίταις τῆς αὐτοκρατορίας ὁ τίτλος πολίτου, ἐὰν, τέλος, ὁ ἑλληνισμὸς τῆς Ῥώμης παρήγαγε τὰς βασιλείας τοῦ Ἀδριανοῦ, τοῦ Μάρκου Αὐρηλίου καὶ τοῦ Ἀλεξάνδρου Σεβήρου, ἄφ' ἑτέρου ἡ δέσποινα τῆς οἰκουμένης, εἴ πέρ ποτε ἀπηλλάσσετο τῆς ἑλληνικῆς ἐπιδράσεως, ἀπέβαινε ἡ Ῥώμη τῶν σύρων αὐτοκρατόρων, ἡ Ῥώμη τοῦ Ἡλιογαλάου, καὶ παρέιχεν εἰς τὸν κόσμον τὸ ἀποτρόπαιον θέαμα ἀκατανομήστου διαφθορᾶς τῶν ἡθῶν καὶ παραφροσύνης τῆς ἐξουσίας.

Τρίτον δὲ καὶ τελευταῖον, ἐπῆλθεν ἡ μεγάλη θρησκευτικὴ μεταβολὴ ἧτις ἐπιβλήθεισα βαθμιαίως εἰς τοὺς σοφοὺς, εἰς τοὺς πατρικίους, εἰς αὐτοὺς τοὺς αὐτοκράτορας ἔδωκεν ὑπόστασιν εἰς τὸν γεννιῶμενον βυζαντινισμὸν.

Τότε ἐκτίσθη ἐν τῇ Θράκῃ ἐπὶ θαυμασίας θέσεως ἡ Κωνσταντινούπολις, ἡ καρδιά καὶ ἡ κεφαλὴ τῆς νέας αὐτοκρατορίας. Ὡς ἐκ τῆς συστάσεως αὐτῆς, ἡ αὐτοκρατορία αὐτὴ δὲν δύναται βεβαίως νὰ θεωρηθῆ ὡς ἡ κληρονόμος τοῦ ἀρχαίου ἑλληνικοῦ πνεύματος, ὅπερ ἐνοθεύθη, ὡς ἐν ὀλίγοις προείπομεν ἀλλὰ τοῦλάχιστον ἐν μέσῳ τῆς συγκρούσεως τῶν διαφόρων κόσμων μετὰ τοῦ ἑλληνικοῦ διέσωσεν οὕτως τὸ συζητητικὸν αὐτοῦ πνεῦμα, ἐξ οὗ ἐγεννήθη ἡ θεολογία καὶ ἐπομένως ἡ διπλωματικὴ ἐπιστήμη.

« Ἡ ἀντικατάστασις, λέγει σοφὸς τις Γαλάτης, ὁ κ. Ludovic Drapéyron, ἐγκύψας λίαν εἰς τὰς βυζαντινὰς μελέτας, τοῦ ποιητικοῦ καὶ κριτικοῦ ἑλληνισμοῦ ὑπὸ τοῦ θεολογικοῦ καὶ διπλωματικοῦ βυζαντινισμοῦ ἐστὶν ἐκ τῶν περιεργωτάτων τῆς ἱστορίας φαινομένων. Ἀφίετο ἐλευθέρα ἡ ἀνάπτυξις τῆς λεπτῆς ἐκείνης θεολογίας, εἰς τὴν συνεκφυλακισθῆ ἡ διανοητικὴ ὑπαρξίς τοῦ ἔθνους αὐτοβιοῦσα ἐπομένως ἡ θεολογία αὕτη καὶ ἀποτελοῦσα πράγματι συστατικὸν μέρος τοῦ κράτους συνετή-

ρησε τὴν φυσικὴν τῶν Ἑλλήνων ζωρότητα ». (Revue des deux mondes 15 9bre 1872 p. 445).

Ὁ χαρακτὴρ οὗτος τοῦ βυζαντινισμοῦ, οὗ τὰ αἷτια μετὰ πολλῆς ἐμβριθείας ἀνέπτυξεν ὁ κ. Ἡροκλῆς Βασιάδης, ὀφείλεται ἴσως οὐχὶ κατὰ μικρὸν μέρος εἰς τοὺς τῆς Θράκης Πελαγούς, οἵτινες ἀπῆρτιζον τὴν πλειονοψηφίαν τῶν κατοίκων τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ παρέσχον εἰς τὴν αὐτοκρατορίαν πολλοὺς αὐτοκράτορας. Εἰς τὴν ἐπίδρασιν τούτων ἀποδοτέον ἴσως τὸν μυστικισμὸν τῆς βυζαντινῆς ἐποχῆς, μυστικισμὸν, ἐξ οὗ ἐγενήθησαν κατὰ τὴν παναρχαίαν ἐποχὴν οἱ μῦθοι, τὰ διονύσια, τὰ ὄργια, αἱ θάγκαι κλπ. Βεβαίως ὁ μυστικισμὸς οὗτος ὀλεθρίως ἐπενήργησεν εἰς τὰς τύχας τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους· ἀλλ' ἡ ἐνόησις τοῦ κράτους καὶ τῆς θρησκείας, ἥτις ἐγένετο ἡ θάσις τῆς βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας, ἔσωσε τὴν Εὐρώπην καὶ τὸν πολιτισμὸν.

« Ἡ βυζαντινὴ αὐτοκρατορία, λέγει ὁ αὐτὸς συγγραφεὺς, οὗ ἐπεκαλεσάμεθα τὴν μαρτυρίαν, διεῖλεν, ἀνεχαιτίσεν ἢ περιώρισε τὴν γερμανικὴν, τὴν ἀραβικὴν καὶ τὴν ταρταρικὴν ἐπιδρομὴν. Τέσσαρας αἰῶνας πρὶν ἢ ἡ Δύσις, βεβυθισμένη εἰς τὸ χάος τῶν ἐπιδρομῶν τούτων, ἐπιλάθεται τῶν φυλετικῶν παθῶν, ἅπερ κατεσπάρασσον αὐτὴν, ἡ Ἀνατολή, ἡ Κἀτω αὐτοκρατορία, εἶχεν ὀργανώσει διηνεκῆ σταυροφορίαν καθ' ἣν τὸ ἑλληνικὸν πῦρ καὶ ἡ διπλωματία, τεχνιέντως συνδυαζόμενα, ἐτέλουν θαύματα. Μέχρι τοῦ Μωάμεθ (632) ἡ Κωνσταντινούπολις ἦν καθέδρα τῆς εὐρυτάτης ἐπικρατείας ἐν τῷ κόσμῳ· μέχρι Καρόλου τοῦ Μεγάλου (800) τὸ κέντρον τοῦ πολιτισμοῦ· μέχρι τοῦ σχίσματος (1057) διημιφισθῆτησε πρὸς τὴν Ῥώμην τὴν θρησκευτικὴν ὑπεροχὴν· μέχρι τῆς ἐνετικῆς σταυροφορίας (1204) διετέλεσεν οὕσα ἡ γενικὴ τοῦ κόσμου ἀποθήκη. Εἶχε τότε τὰ πάντα ὑπὲρ ἑαυτῆς, τὰς τέχνας, τὴν βιομηχανίαν, τὸ ναυτικόν, τὰ χρήματα, καὶ ταῦτα πάντα ἀποκλειστικῶς. Ἀδιαφιλονίκητος δ' ἐστὶν ἡ ὑψηλὴ βαθμὶς ἣν κατέσχεν ἐν τῇ διανοητικῇ τάξει. Κατὰ τὸν ΣΤ' αἰῶνα τὸ Βυζάντιον συμπληροῖ, καθιεροῖ καὶ δημοσιεύει τὸ Ῥωμαϊκὸν δίκαιον· κατὰ τὸν Η'

ἀποπειρᾶται σπουδαιοτάτην θρησκευτικὴν μεταρρύθμισιν διὰ τῶν Ἰσαύρων καὶ τῶν Κοπρωνύμων, οἵτινες δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν οἱ Λούθηροι καὶ Καλθεῖνοι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης· κατὰ τὸν ΙΓ' προκαλεῖ τὴν ἐν Ἰταλίᾳ παλιγγενεσίαν τῶν τεχνῶν καὶ γραμμάτων. Καθ' ὅλον δὲ τούτον τὸν χρόνον ἡ νέα αὕτη Ῥώμη ἐπαγίωσε, προσηλύτισεν, ἐξεπολίτισεν, ὠργάνωσε τὸν σλαβικὸν κόσμον καὶ ἡ Ῥωσικὴ αὐτοκρατορία ἐστὶ τὸ μέγιστον, ἀλλ' οὐχὶ καὶ τὸ μόνον δημιούργημα αὐτῆς. Καὶ περ τυφθεῖσα ὑπὸ τῆς βαρείας τῶν δυτικῶν χειρῶν καὶ ἄγαν ἐξασθενήσασα, οὐχ ἤττον ἀναχαιτίζει τὸν ἀναπόδραστον τῶν Ὀθωμανῶν θρίαμβον, χάρις δ' εἰς τὴν ἀπροσδόκητον αὐτῆς ἀντίστασιν, ἡ Πολωνία, ἡ Βοημία, ἡ Οὐγγαρία, ἡ Αὐστρία παρεσκευάσθησαν ὅπως διαδραματίσωσι τὸ περίδοξον πρόσωπον ὑπερασπιστῶν τῆς θρησκείας καὶ τοῦ πολιτισμοῦ» (Revue, ἐνθ. ἀνωτ. p. 434—35).

Καὶ ἐν τῇ ἠθικῇ δὲ τάξει ἐν τῷ τοσοῦτον συκοφαντηθέντι βυζαντινισμῷ οὐχὶ σπανίως ἀνευρίσκει τις παρὰ τὰς αἰσχίστας κακίας ἀρετὰς μεγίστην περιποιούσας τιμὴν εἰς τὴν ἀνθρωπότητα. Οὕτω, λέγει ὁ κ. Ludovic Drapéyron, αἱ λέξεις, ἐνθουσιασμός, συμπάθεια, φιλανθρωπία, κοσμοπολιτισμός εἰσὶν οὐσιωδῶς βυζαντιναί· μάτην ἤθελε τις ἐκζητήσει αὐτὰς ἐν τῇ διαλέκτῳ τῆς Ῥώμης, τοσοῦτον ὠμῆς πρὸς τε ἑαυτὴν καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους.

Ἄλλ' εἰς τὴν πάλιν ταύτην, ἣν ἐξηναγμάζετο νὰ διατηρῇ αἰωνίως ὁ ἑλληνισμὸς, πολλὰ ὑπέστη δεινὰ καὶ ἰδίχ ἐν Θράκῃ εἰς ἣν ἀπὸ τοῦ πέμπτου ἤδη αἰῶνος οὐ διέλιπον γιγνώμεναι ἐπιδρομαὶ παντοίων ἔθνων, ἐν οἷς καὶ οἱ Σλαῦοι καὶ οἱ ἐκ τοῦ Βόλγα τὸ ὄνομα λαβόντες Βούλγαροι. Καὶ ὅσα μὲν διεπράχθησαν παρὰ τῶν βαρβάρων ἐκείνων ἐπιδρομῶν, ὅσα δ' εὐεργεταὶ παρεσχέθησαν αὐτοῖς ὑπὸ τοῦ βυζαντινοῦ ἑλληνισμοῦ ἢ ἀμερόληπτος καὶ κριτικὴ ἱστορία ἐπιμαρτυρεῖ ἡμῖν δ' ἀρκείσθω εἰπεῖν ὅτι αἱ ἑλληνίδες χῶραι καὶ μάλιστα ἡ Θράκη, ἡ πρόσκοπος, οὕτως εἰπεῖν, αὐτῶν ἀπέναντι τῶν τῆς Ἀρκτου καὶ Ἐω ἐπιδρομῶν, ὡς ἐκ τῆς διηνεκοῦς ταύτης πάλης ἐξαντληθεῖσαι

μὲν ὕλικῶς, ἐκπεσοῦσαι δὲ διανοητικῶς, ἀπώλεσαν τελευταῖον τὴν πολιτικὴν αὐτῶν ζωὴν.

Ἄλλ' οὐκ ἀπέθανεν ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ Ἑλλήνος τὸ συναίσθημα τῆς εὐγενούς αὐτοῦ καταγωγῆς· τὸναντίον μάλιστα ἡ ἐσχάτη ἐκείνη συμφορὰ ἀνῆλθεν ἐν αὐτῷ τὸν τέως ὑπνώττοντα πόθον τοῦ ἀνακύψαι ἀπὸ τῆς ἀδοξίας ἐκείνης καὶ ἀνυψῶσαι τὸ γένος, τὸ ἔθνος δὴλον ὅτι οὐ τὰ μέλη τοσοῦτον σφιγκτικῶς συνέδεσεν ἡ δυστυχία, ὥστε τοῦ λοιποῦ ἔθεωρεῖτο μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἀποτελοῦν οἰκογένειαν, εἰς τὴν προγονικὴν εὐκλειαν. Τὴν ἀνύψωσιν δὲ ταύτην ἐν μόνον ἠδύνατο κατορθῶσαι, ἡ μελέτη τοῦ πολιτισμοῦ δι' οὗ ἔθαυμαστώθη τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος. Ἡ μελέτη αὕτη ὑπισχεῖτο τὴν παλιγενεσίαν οὐ μόνον τοῦ ἡμετέρου γένους, ἀλλὰ καὶ τῶν λοιπῶν συνδυστηχθέντων χριστιανικῶν ἔθνων, ἅπερ πρὸ τῆς ἀπωλείας τοῦ πολιτικοῦ αὐτῶν βίου οὐδεμίαν ἄλλην ἐγνώρισαν ἀκμὴν εἰμὴ τὴν τῆς ὠμότητος καὶ τῆς βίας. Τὴν διάδοσιν τῆς μελέτης ταύτης ἀνέλαβεν ἡ τοσοῦτον ὑπὸ ἀγνωμόνων τέκνων ἐσχάτως συκοφαντηθεῖσα ὀρθόδοξος Ἐκκλησία, ἣτις ἐγένετο διὰ τοῦ τρόπου τούτου οὐ μόνον θρησκευτικὸν ἀλλὰ καὶ ἔθνικόν καὶ διανοητικὸν κέντρον πάντων τῶν ἐν Τουρκίᾳ ὀρθοδόξων λαῶν, οἵπερ ἄνευ τοῦ κέντρου τούτου ἦθελον πάντως ἀπολέσει ἐν τοῖς χαλεποῖς ἐκείνοις χρόνοις καὶ θρησκείαν καὶ συναίσθημα ἔθνισμοῦ. Διὰ δὲ τῆς διαδόσεως τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων τὸ ἔθνος ὅπερ ἐλογίζετο νεκρὸν ἐν τρισὶ μόνις αἰῶσιν ἀνέστη ἐκ τοῦ τάφου καὶ ἐδήλωσε τὸ πρῶτον τὴν ὑπαρξίν αὐτοῦ εἰς τοὺς εὐρωπαϊκοὺς λαοὺς διὰ τῆς πολλαπλασιάσεως τῶν σχολείων, ἐν οἷς ἀποπλυθέντος τοῦ ἔθνους ἀπὸ τῶν ῥύπων τοῦ βυζαντινισμοῦ ἀνεγεννᾶτο ἡ νεωτέρα ἡμῶν φιλολογία διὰ τοῦ Βουλγάρωφ καὶ Θεοτόκη, διὰ τοῦ Χριστοπούλου καὶ τοῦ Βηλλερά, διὰ τοῦ Κοραῆ καὶ ἄλλων. Ἐν τῇ ἠθικῇ ταύτῃ καὶ διανοητικῇ ἀναπλάσει τοῦ ἡμετέρου ἔθνους πρωτηγωνίστησε καὶ αὖθις ἡ Ὀράκη καὶ ἰδίᾳ ἡ πρωτεύουσα αὐτῆς Κωνσταντινούπολις· ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ἴδρυτο ἡ ἀνωτάτη ἐκείνη Σχολή, ἣτις δικαίως ἐπωνομάσθη Μεγάλῃ τοῦ Γένους Σχολή, ἡ Σχολή ἐκείνη ἣν ἡ μὲν αὐταπαρνησία καὶ ὁ ζῆλος τῶν πατέρων ἡμῶν

κατέστησεν ἐν τοῖς ζοφώδεσιν ἐκείνοις χρόνοις ἄξιαν ἐπονομασθῆναι ἀκαδημίαν ὑπὸ τοῦ Βολταίρου, ἡ δ' ἡμετέρα ἀναληγσία περιορᾷ ἀγνωμόνως μαραιομένην καὶ φθισιδῶσαν ἐκ λιμοῦ· ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ἐγεννήθη τὸ πρῶτον ἡ ποίησις τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος, ὡς ἐπιμαρτυρεῖ ὁ πολυβρήνητος ἔθνικὸς ποιητὴς Ἀλέξανδρος ὁ Σοῦτσος λέγων:

Εἰς τὴν ὥραϊον Βόσπορον εἰς τῆς τρυφῆς τὰ στήθη
Ἡ πόησις τῆς νέας μας Ἑλλάδος ἐγεννήθη.

Ἄλλὰ καὶ πλείστα ἄλλαι πόλεις τῆς Ὀράκης ἤμαζον κατὰ τὰ γράμματα, οἷα Ἀδριανούπολις καὶ Φιλιππούπολις, Διδυμότειχον, Αἴνος, Καλλιπόλις καὶ λοιπαί.

Ἄλλὰ τίνος ἕνεκα ἄρα γε αἱ πόλεις αὗται αἱ τοσοῦτον ἀκμάσασαι κατὰ τοὺς χαλεποὺς ἐκείνους χρόνους, οὐ μόνον οὐδεμίαν ἐποίησαντο πρόοδον, ἀλλὰ καὶ ἐξέπεσαν, δύναται τις εἰπεῖν, καίπερ οὐδενὸς κωλύματος νῦν πρὸς τὴν πρόοδον ὑπάρχοντος, τῆς φιλομούσου δὲ κυβερνήσεως ἐνθαῤῥυνούσης τὴν πρὸς τὴν ἀνάπτυξιν τάσιν; Ἐνταῦθα, κύριοι, ὁμολογητέον πικρὰν τινα ἀλήθειαν. Εὐήμερήσαντες σχετικῶς εἰχομεν ἀπολέσει πρὸς καιρὸν τὸν ζῆλον καὶ τὴν αὐταπαρνησίαν, δι' ὧν οἱ πατέρες ἡμῶν κατώρθωσαν θαύματα καὶ ἐκοιμήθημεν ἐν σφαλερᾷ ἀσφαλείᾳ ἐπὶ τῶν ἀγαθῶν ἃ προσεκτήσαντο ἡμῖν ἐκεῖνοι.

Τὸν ὕπνον τοῦτον ἐπωφεληθεῖσα δυσμενῆς κατὰ τοῦ ἔθνους καὶ τῆς γλώσσης ἡμῶν τάσις προσεπάθησεν ἵνα ἐκμηδενίσῃ τὴν ὑπαρξίν ἡμῶν διὰ τῆς ἐξοντώσεως τῆς ἡμετέρας γλώσσης. Τὸ πάθημα ὑπῆρξε δεινόν, ἀλλὰ καὶ σωτήριον δι' ἡμᾶς, διότι συνεισθέντες κατενόησαμεν ὅτι οὐκέτι ἐπιτρέπεται ἡμῖν ὑπνώτειν, ὅτι ἀνάγκη ὑποδύσασθαι κατὰ τὸ παράδειγμα τῶν πατέρων ἡμῶν μόχθους τε καὶ πόνους καὶ αὐταπαρνησίαν καὶ ζῆλον ὅπως διασώσωμεν τὰ ἑλληνικὰ γράμματα, τὸν ἑλληνικὸν πολιτισμὸν, δι' οὗ ἐσώσαμεν ἄχρι τοῦδε τὴν ἔθνικὴν ἡμῶν ὑπαρξίν, δι' οὗ θὰ διασώσωμεν καὶ θὰ κραταιώσωμεν αὐτὴν εἰς τὸ μέλλον, ἐὰν σωφρονῶμεν καὶ ἐργαζώμεθα.

Ἄλλ' ἡ διάδοσις τῆς παιδείας εἰς τὸ ἔθνος καὶ πρὸ πάντων εἰς τὸν λαὸν οὐκ ἔστιν ἔργον μονομεροῦς ἐνεργείας ἀτόμου.

τουναντιόν ανάγκη συγκεντρώσεως πασῶν τῶν μεμονωμένων ἐνεργειῶν ὅπως ἐπιτευχθῆ σκοπίμως καὶ ταχέως τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο. Τὴν ἀλήθειαν ταύτην κατανοήσαντες φιλογενεῖς καὶ φιλόμουσοι ἄνδρες συνέλαβον τὴν ἰδέαν τοῦ νὰ ἐφαρμοσώσι καὶ εἰς τὴν διάδοσιν τῆς παιδείας τὸ πνεῦμα τοῦ συνεταιρισμοῦ, ὅπερ τοσαῦτα θαυμάσια διεπράξατο ἐφαρμοσθὲν ἐν Εὐρώπῃ εἰς τὴν βιομηχανίαν καὶ εἰς τὸ ἐμπόριον. Ἐγχεῖ δὲ ἡ μητρόπολις τῆς Θράκης τὸ κλέος ὅτι ἐν αὐτῇ πρώτη ἡ ἀτομικὴ πρωτοβουλία τοῦ Ἑλληνος ἐφῆρμωσε τὸ σωτήριον τοῦτο σύστημα διὰ τῆς ἰδρύσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου, ὅστις, τολμῶμεν εἰπεῖν, ἐνεκαίνισε νέαν ἐποχὴν εἰς τὴν δημοτικὴν παιδείαν τοῦ ἡμετέρου ἔθνους. Τοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου ἀγλαὰ ἐγένοντο τέκνα οἱ κεντρικοὶ ἐπαρχιακοὶ Σύλλογοι, ὧν σκοπὸς ἐστὶν ἡ διὰ τῆς ἰδιαιτέρας μερίμνης περὶ τῆς διαδόσεως καὶ ἀναπτύξεως τῆς δημοτικῆς παιδείας εἰς ἐκάστην ἐπαρχίαν συντέλειαι εἰς τὸν μέγαν καὶ γενικώτερον ἐκείνου σκοπὸν, εἰς τὴν διάδοσιν τῆς δημοτικῆς παιδείας καθ' ἅπαν τὸ ἔθνος. Οἱ Σύλλογοι οὗτοί εἰσι κατὰ χρονολογικὴν τάξιν ὁ Φιλεκπαιδευτικὸς Σύλλογος Μικρᾶ Ἀσίας, ἡ Μακεδονικὴ Φιλεκπαιδευτικὴ Ἀδελφότης, ὁ Ἡπειρωτικὸς Φιλεκπαιδευτικὸς Σύλλογος καὶ νεώτατος πάντων ὁ ἡμέτερος οὗτος, ὁ Θρακικὸς, οὗ ἡ πρώτη τῶν ἰδρυτῶν συνεδριάσις ἐγένετο τὴν 15 ὀκτωβρίου τοῦ παρελθόντος ἔτους.

Καὶ ἐν μὲν τῇ πρώτῃ ἐκείνῃ συνεδριάσει ἠκούσατε, κύριοι, μετὰ σκιρτώσεως καρδίας παρὰ τοῦ κ. Ἡρ. Βασιάδου τὰς γενναίας ὑπερ τοῦ Συλλόγου συνδρομὰς διαφόρων φιλομούσων ἰδρυτῶν, ἐν αἷς διαπρέπουσιν ὁ μέγας τοῦ Συλλόγου εὐεργέτης καὶ ἀνεξάντλητος τὴν γενναϊότητα κ. Γ. Ζαρίφης ἐξακοσίας μὲν λίρας ἀμέσως δωρησάμενος τῷ Συλλόγῳ, ἑκατὸν δ' ὀρίσας δι' ἐτησίαν αὐτοῦ συνδρομὴν, καὶ ὁ εὐεργέτης Ἐξ. Χρηστάκη ἐφένδης Ζωγράφος ὀρίσας ἑκατὸν λίρας δι' ἐτήσιαν αὐτοῦ συνδρομὴν. Διακρίνονται δὲ διὰ τὰς μεγάλας αὐτῶν δωρεὰς οἱ κκ. Γ. Κορωνιὸς προσνεγκῶν λίρας 50, Α. Βλαστός λίρ. 20, Α. Συγγρός λίρ. 25, Στ. Πάλλης λίρ. 20, Θ. Μαυροκορδάτος λίρ. 20,

Κ. Καλλιᾶδης λίρ. 10, Δημ. Ἀριστάρχης λίρ. 10, Μιχ. Γκιουμουσγκερδάνης λίρ. 10, Χρ. Κουϊμτζόγλους λίρ. 10, Ἀδ. Ἀντωνιάδαι λίρ. 10, Χ. Γ. Κωνσταντινίδης λίρ. 10 ἐτησίως, Α. Εὐγενίδης λίρ. 10 ἐφ' ἅπαξ καὶ 2 ἐτησίως, Α. Σγούτας λίρ. 5, Α. Νομικὸς λίρ. 5 καὶ 1 ἐτήσιον συνδρομὴν, Α. Ε. Πάλλης λίρ. 3 καὶ 1 ἐτήσιον συνδρομὴν, Α. Ψυχάρης λίρ. 10 καὶ 1 ἐτήσιον συνδρομὴν, Α. Ζωηρὸς λίρ. 5 καὶ 1 ἐτήσιον συνδρομὴν, Ἡρ. Βασιάδης λίρ. 10, Δ. Πασπαλῆς λίρ. 3 καὶ 1 ἐτήσιον συνδρομὴν.

Ἐκτοτε ἐξάμηνον παρήλθε διάστημα καθ' ὃ ὁ Σύλλογος διήνυσε τὴν ὀργανωτικὴν αὐτοῦ ἐποχὴν. Τὸ δὲ διοικητικὸν συμβούλιον παρίσταται σήμερον, κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ κανονισμοῦ ὀριζομένην ἐπέτειον ταύτην ἑορτὴν, ἐνώπιον τῶν μελῶν τοῦ Συλλόγου καὶ πάντων τῶν φιλομούσων ὅσοι ἐτίμησαν τὴν ἑορτὴν ταύτην, ὅπως δῶ ἐν βραχεῖ λόγον τῶν πεπραγμένων ἐντὸς τοῦ μικροῦ τούτου διαστήματος, ἅπερ διὰ τὰς δυσχερεῖαις ἃς συνεπάγεται ἡ ἀρχὴ ἐκάστου ἔργου ἐλάχιστα πάντως ἤθελον εἶσθαι, εἰμὴ ἡ πατροπαράδοτος φιλοτιμία τοῦ Ἑλληνος ὅστις οὐκ ἐπελάθετο ὅτι σύνθημα αὐτοῦ ἐστὶ τό:

Αἰὲν ἀριστεύειν καὶ ὑπέροχον ἔμμεναι ἄλλω,
μηρὲ γένος πατέρω, αἰσχυνέμεν ἕπερ ἀριστοί.

καὶ ἡ ὀλυμπιακὴ (ἐξέστω μοι ἡ λέξις) γενναϊότης μεγαθύμων εὐεργετῶν ἔσπευδον « ἀρχομένου ἔργου πρόσωπον θέμεναι τηλαυγές ».

Τὸ διοικητικὸν συμβούλιον ἅμα συγκροτηθὲν κατεπείγοντα ἰδίως θεώρησε τὴν μελέτην τῶν διανοητικῶν ἀναγκῶν τῶν διαφόρων τῆς Θράκης ἐπαρχιῶν, τὴν περὶ τούτου καὶ περὶ ἄλλων ἀντικειμένων συνεννόησιν μετὰ τε τοῦ Φιλολογικοῦ καὶ τῶν ἄλλων ἀδελφῶν Συλλόγων καὶ τὴν μετὰ τούτων, ὡς κλάδων τοῦ αὐτοῦ στελέχους, ἀγαθὴν σύμπνοιαν καὶ τὴν πρόσκλησιν πάντων τῶν ἀπανταχοῦ Θρακῶν καὶ ἄλλων φιλομούσων ὅπως συντελέσωσιν εἰς τὸν μέγαν σκοπὸν ὄνπερ προσέθετο ὁ ἡμέτερος Σύλλογος. Ἴδου δὲ τὰ καθ' ἕκαστα τῶν ἐργασιῶν αὐτοῦ ἐπὶ τῶν τριῶν τούτων ἀντικειμένων καὶ τὰ ἀποτελέσματα ἅπερ ἐπετεύχθησαν.

Καί εἰς μὲν τὴν μελέτην τῶν διανοητικῶν ἀναγκῶν τῶν διαφόρων τῆς Θράκης ἐπαρχιῶν λίαν τῷ ἡμετέρῳ διοικητικῷ συμβουλίῳ συνέδραμεν ὁ Φιλολογικὸς Σύλλογος, ὅστις, οἷα δὴ φιλόστοργος πατήρ ἐπὶ ταῖς προόδους τοῦ τέκνου ἀγαλλόμενος κατὰ τὸ σοφάλευτον ἐκεῖνο «Τί γὰρ πατὴρ θάλλοντος εὐκλείαις τέκνα ἀγαλμα μεῖζον;», ἔσπευσεν ἀποστεῖλαι αὐτῷ τὰς πληροφορίας ἃς πρὸ ὀλίγων ἐτῶν συνέλεξε περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου. Ἐκ τῶν πληροφοριῶν τούτων καὶ ἐξ ἄλλων ἃς ἔσπευσαν ἀποστεῖλαι τινὲς τῶν τῆς Θράκης ἐπαρχιῶν τὸ ἐκπαιδευτικὸν τμήμα ἠδυνήθη νὰ διαφωτισθῇ ἀρκούντως περὶ τῶν ἀναγκῶν τούτων καὶ ὁ εἰσηγητὴς τοῦ τμήματος τούτου κ. Ἀλέξανδρος Ζωηρὸς συνέταξε καὶ ἀνέγνω ἐν τινι τῶν τελευταίων συνεδριάσεων τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου ἀξιολογητὰν ἐκθεσὶν πιστῶς ἐξεικονίζουσαν τὴν διανοητικὴν κατάστασιν τῶν ἐπαρχιῶν τῆς Θράκης. Ὁ ἀγαθὸς ἡμῶν συνάδελφος δὲν περιωρίσθη ἐν τῇ ἐκθέσει ταύτῃ εἰς ἄψυχον, οὕτως εἰπεῖν, ἐξεικόνισιν τῆς καταστάσεως ταύτης, ἀλλ' οἷα δὴ ἔμπειρος ἰατρός ἐμελέτησε καὶ ὑπέδειξε τὰ μᾶλλον πάσχοντα μέλη καὶ τὰ φάρμακα οἷς χρηστέον τῷ Συλλόγῳ πρὸς θεραπείαν αὐτῶν. Ἡ ἐκθεσὶς αὕτη δημοσιευθεῖσα ἐν ταῖς ἑλληνικαῖς ἡμερησίαις τῆς πρωτεύουσας, δημοσιευθησομένη δὲ καὶ ἐν τῇ προσεχῶς ἐκδιδομένῃ ἐπετηρίδι τοῦ Συλλόγου, ἀπαλλάσσει σήμερον ἡμᾶς παντὸς περαιτέρω λόγου· τοῦτο μόνον ἀναγκαζόμεθα παρατηρῆσαι ὅτι τινὲς τῶν πληροφοριῶν, ἃς παρὰ τοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου ἐλάβομεν, ἐπισταλεῖσαι ἴσως αὐτῷ παρ' ἐνδιαφερομένων προσώπων φαίνονται ἡμαρτημένα ἢ τούλάχιστον ὑπερβολικαὶ καθ' ὅσον ἀφορᾷ μεγαλοδωρίας τινὰς, περὶ ὧν μετὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς ἐκθέσεως ἐπεστάλησαν εἰς τινὰς τῶν ἐφημερίδων πληροφορίαὶ οὐχὶ κατὰ πάντα ταῖς ἡμετέραις συνάδουσαι. Ἀλλὰ περὶ τούτων ληφθήσεται παρὰ τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου πρόνοιαι ὅπως ἐν τῷ μέλλοντι ἢ εὐγνωμοσύνη τοῦ Συλλόγου καὶ τῆς φίλης πατρίδος μὴ ὑποκλέπτηται παρ' ἀνδρῶν εἰς οὐδὲ ἡμεγάλη ἀποστολὴ ἦν ἔλαχον παρὰ Θεοῦ διάφορα ὅλως ἐπιβάλλει καθήκοντα. Εἰς τὴν παρατήρησιν ταύτην, εἰς ἣν ἐξ ἀνάγκης

προήχθημεν, ἐπιπροστίθεμεν ὅτι τινὲς τῶν πληροφοριῶν ἀρχαιότεραι ὄσαι οὐ ποιοῦνται μνεῖαν βελτιώσεων ἐπενεχθεισῶν εἰς τινὰ τῶν σχολείων εἴτε ὑπ' αὐτῶν τῶν κοινοτήτων εἴτε διὰ τῆς ἀκενώτου καὶ φιλομούσου συνδρομῆς ἀτόμων. Τὴν παρατήρησιν ταύτην ποιούμεθα μάλιστα καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἐν Ἐπιβάταις σχολεῖα, ἅπερ τὸ Ἀρχιγένειον ζεύγος, ἡ ἀγαστὴ δυὰς, ἐφ' ἣ καυχᾶται ὁ ἡμέτερος Σύλλογος προεδρευόμενος μὲν ὑπὸ τοῦ ἀνδρός, συγκαταλέγων δ' ἐν τοῖς μέλεσιν αὐτοῦ τὴν ἐρίτιμον γυναῖκα ἥτις ἴδρυσεν τὸ Ἐλένειον παρθεναγωγεῖον, οὐκ ὀκνεῖ τελειοποιεῖν καθ' ἑκάστην καὶ διδασκάλους ἐπὶ διδασκάλοις προστιθέν.

Τὸ διοικητικὸν συμβούλιον, ἐ τὸς τῶν πληροφοριῶν, ἃς ἀδελφικῶς ἐζήτησε παρὰ τοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου, θεώρησεν ἀναγκαῖον ὅπως ἀποστείλῃ ἐγκυκλίους πρὸς τοὺς ἀρχιεπισκόπους καὶ ἐπισκόπους τῶν τῆς Θράκης ἐπαρχιῶν, ὡς καὶ εἰς τοὺς ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ταύταις συστάνας φιλεκπαιδευτικούς Συλλόγους καὶ Ἀδελφότητας καὶ εἰς διαφόρους κοινοτήτας, ἅμα μὲν ζητοῦν πληροφορίας περὶ τῶν διανοητικῶν ἀναγκῶν ἐκάστης ἐπαρχίας, ἅμα δὲ προτρέπουσιν ὅπως ἐγγραφῶσιν ὅτι πλείονα μέλη εἰς τὸν Θρακικὸν Σύλλογον πρὸς διευκόλυνσιν τοῦ μεγάλου αὐτοῦ σκοποῦ. Καὶ ἀπεστάλησαν τοιαῦται ἐγκύκλιοι τοῖς σεβασμιωτάτοις Ἡρακλείας Παναρέτω, Δέρκων Νεοφύτῳ καὶ Ἀδριανουπόλεως Κυρίλλῳ, τοῖς πανιερωτάτοις Βάρνης Ἰωακείμ, Μεσημβρίας Σωφρονίῳ, Ἀγγιᾶλου Βασιλείῳ, Βιζύης Πλάτωνι, Σωζουαγαθουπόλεως Θεοφίλῳ, Σηλυβρίας Ζαχαρίᾳ, Γάβρου καὶ Χώρας Χρυσάνθῳ, Διδυμοτείχου Διονυσίῳ, Μαρωνείας Ἀνθίμῳ, Αἴνου Μελετίῳ, Εἰάνθης Καλλινίκῳ, Ἰμβρου Παῖσιῳ, Λήμνου Ἰωακείμ, Φιλιππουπόλεως Νεοφύτῳ, Λιτίτσης Ἰγνατίῳ, τοῖς θεοφιλεστάτοις ἐπισκόποις Καλλιπόλεως Γρηγορίῳ, Μυριοφύτου Γρηγορίῳ, Μετρῶν Ἀνθίμῳ, Συνάδων Παρθενίῳ, ὡς καὶ πρὸς τοὺς προεστῶτας τῶν κοινοτήτων τῶν ῥηθειςῶν πόλεων καὶ χωριῶν καὶ πρὸς τοὺς ἐφόρους τῶν σχολείων αὐτῶν. Αἱ ἐγκύκλιοι αὗται συνωδεύθησαν μετὰ καταλόγων, κανονισμῶν καὶ τοῦ «Θρακικοῦ» τοῦ Κ. Ἡροκλέους Βασιιάδου.

Ἀλλὰ δυστυχῶς, διὰ τὸ βραχὺ βεβαίως τοῦ χρόνου, ὀλίγιστα ἀπαντήσεις ἐλήφθησαν εἰς τὰς εἰρημένους ἐγκυκλίους. Ἐκ τῶν ἀπαντήσεων τούτων ἀξίαι μάλιστα ἰδιαιτέρως εἰσεῖ μνείας ἢ τοῦ σεβασμιωτάτου ἀγίου Δέρκων, τοῦ σοφοῦ ἱεράρχου, ὁστις προεδρεύει ἐπαξίως ἀδελφοῦ Συλλόγου, αἱ τῶν Συλλόγων Βάρνης, Ἀδριανουπόλεως καὶ τοῦ κάλλιστα ἄχρι τοῦδε ἐργασαμένου τῆς Ῥαιδεστοῦ, αἱ τοῦ ἀρχιερέως καὶ τῶν ἐφόρων τῶν σχολῶν Ἀδριανουπόλεως, αἱ τοῦ ἀρχιερέως, τῶν ἐφόρων τῶν δημογερόντων καὶ τοῦ φιλομούσου Συλλόγου τῆς ἡρωικῆν ἀληθῶς καρτερίαν ἐπιδειξαμένης κατὰ τῶν ἀευνῶν προσβολῶν, ὧν κατέστησεν αὐτὴν σκοπὸν σκότιος ἐνεργείας, Φιλιππουπόλεως, ἢ τῶν δημογερόντων Παζαρτζικίου, ἢ τοῦ Σηλυβρίας Ζαχαρίου, ἢ τοῦ ἐν Ῥαιδεστῷ ἀκαμάτου ἑλληνοδιδασκάλου κ. Ν. Γεωργιάδου καὶ ἄλλαι.

Δὲν προτιθέμεθα βεβαίως, οὐδ' ἐπιτρέπει ἡμῖν ὁ χρόνος, νὰ προσώμεν εἰς μακρὰν ἀνάλυσιν πασῶν τούτων τῶν ἀπαντήσεων. Ἀλλ' ὀφείλομεν πρώτιστα μὲν καὶ μάλιστα χάριτας ἀνομολογῆσαι πᾶσι τοῖς ἐν ταῖς ἐπαρχίαις τῆς Θράκης Συλλόγοις διὰ τε τὰ ἀγαθὰ αἰσθήματα ἃ ἐπεδείξαντο πρὸς τὸν ἡμέτερον Σύλλογον, ἅμα μὲν μετὰ χαρᾶς προσαγορεύσαντες αὐτὸν ὡς κέντρον πάντων ἐκείνων, ἅμα δὲ προθύμως παρέχοντες πάσας τὰς αἰτουμένας παρ' αὐτῶν πληροφορίας καὶ τιθέμενοι ὅλως ὑπὸ τὴν διάθεσιν τοῦ ἡμετέρου Συλλόγου, καὶ διότι ἰδίᾳ ἀόκνως καὶ σκοπίμως ἐργασάμενοι καὶ ἐργαζόμενοι προσελίαναν μὲν τὸ ἔργον τοῦ ἡμετέρου Συλλόγου, ἔσονται δὲ, πεπεισμεθα, καὶ ἐν τῷ μέλλοντι οἱ συντελεστικώτατοι ἡμῶν ἐπικούροι πρὸς εὐόδωσιν τοῦ ἔργου τούτου. Τὸ ὑμέτερον διοικητικὸν συμβούλιον, κύριοι, μετὰ θυμηδίας καὶ συγκινήσεως βλέπει τὴν σύμπνοιαν καὶ συνεννόησιν τούτων τῶν μερικωτέρων μετὰ τῶν κεντρικωτέρων Συλλόγων καὶ τὴν παντελῆ ἀπουσίαν τῆς χαμερπούς ἐκείνης ζηλοτυπίας, ἀπουσίαν ἣτις καταδεικνύει ὅτι τὸ ἔθνος ἅπαν βαθέως συναισθάνεται τὰ μέσα δι' ὧν δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ ἡ διανοητικὴ καὶ ἠθικὴ αὐτοῦ πρόοδος. Τίς βλέπων ταῦτα δὲν συλλαμβάνει τὴν εὐφρόσυνον ἐλπίδα ὅτι διὰ τῆς

καλῆς ταύτης ὀργανώσεως τῶν βαθμιαίων, οὕτως εἶπειν, Συλλόγων, ὀργανώσεως ἣτις ὑπομνησκει τὰ ἄριστα τῶν πολιτευμάτων τῆς ἀρχαιότητος καὶ τῶν νεωτέρων χρόνων, ἐντὸς βραχέος χρόνου ἢ δημοτικῆ παιδείους θὰ διαδοθῇ καθ' ἅπαν τὸ ἔθνος ἡμῶν, ὅπερ μόνον διὰ τῆς τοιαύτης δυνάμεως, ἣτις ἐστὶν ἀπαύγασμα τοῦ ἑλληνισμοῦ, ἐπιρρώσθην θὰ δυναθῇ νὰ ἀντιστῇ νικηφόρος εἰς πᾶσαν δυσμενῆ ἐπήρειαν καὶ νὰ διασώσῃ ἐν ταῖς χώραις ταύταις τοῦ ἡλίου καὶ τοῦ φωτός, ἐν αἷς ἀνέβλασταν ἢ ἑλληνικῆ ἐπιστήμῃ τὴν ἀθάνατον γλῶσσαν, ἣν κατὰ μὲν τὸν Κικέρωνα θὰ ὠμίλει ὁ Ζεὺς καταβάς ἐπὶ τῆς γῆς, κατὰ δὲ τὴν ἀψευδῆ ἱστορίαν μετεχειρίσθη ὡς ὄργανον ἢ ὑπερτάτη Πρόνοια πρὸς διάδοσιν τῶν θεῶν ἀληθειῶν τῆς χριστιανικῆς πίστεως, τὴν γλῶσσαν λέγομεν ἐκείνην ἣς ἐνώπιον κλίνει μὲν τὸ γόνυ ἢ σοφὴ Εὐρώπη εὐγνωμονοῦσα διότι δι' αὐτῆς ἐφωτίσθη, μόνη δὲ καταδιώκει ἀπηνῶς ἢ σκαιὰ ἀπειροκαλία καὶ βία ἐπισταμένη ὅτι, ἐφ' ὅσον ὑπάρχει ζῶσα καὶ λαλομένη αὐτή, τὸ σκότιον ἔργον ὅπερ ἐπιδιώκει ναυαγῆ; Τοιούτου, κύριοι, εὔχεται καὶ ἐλπίζει τὸ ὑμέτερον διοικητικὸν συμβούλιον ὅτι ἔσται τὸ ἔργον τῶν Συλλόγων οἵτινες συνάπτοντες ἐν μὲν ἐκάστη κοινότητι τὰ ἄτομα, ἐν δὲ ἐκάστῳ ἐπαρχικῷ Συλλόγῳ τὰς ἐπαρχίας, ἐν δὲ τῷ σεβαστῷ ἡμῶν πατρὶ, τῷ Ἑλληνικῷ Φιλολογικῷ Συλλόγῳ, σύμπαν τὸ ἔθνος συνδυάζουσι τὰς ἐνεργείας διὰ τρόπου τοιούτου ὥστε τὸ μὲν ἔθνος ἅπαν φροντίζει καὶ ὑπὲρ τῆς ἐλαχίστης κοινότητος καὶ ὑπὲρ τοῦ ἀσημοτάτου ἀτόμου, πᾶσα δὲ κοινότης καὶ πᾶν ἄτομον ἐργάζεται ὑπὲρ τοῦ ἔθνους. Βαθέως τοῦτο συναισθάνομενος ὁ ἐπίτιμος πρόεδρος καὶ μέγας τοῦ Συλλόγου εὐεργέτης κ. Γ. Ζαρίφης πρότεινεν ἐν τινι συνεδριάσει τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τὴν ἀρίστην ἀληθῶς πρότασιν τοῦ ν' ἀποσταλῶσι παρὰ τοῦ ἡμετέρου Συλλόγου εἰς πᾶσαν ἐπαρχίαν, εἰς πᾶσαν κοινότητά, εἰς πᾶν χωρίον τῆς Θράκης προτροπικαὶ ἐγκύκλιοι πρὸς σύστασιν πανταχοῦ Συλλόγων καὶ Ἀδελφοτήτων τὴν πρότασιν ταύτην καταδεικνύουσαν ὅτι ὅσους γενναϊότητος θησαυροὺς περιέχει ἡ μεγαλόφρων καρδιά, τοσαύτης καὶ φιλοπάτριδος πλουτεῖ προνοίας

καὶ συνέσεως ἢ διάνοια τοῦ ἐπιτίμου ἡμῶν προέδρου τὸ διοικητικὸν συμβούλιον μετ' ἀνευφημιῶν ἀποδεξάμενον προέβη εἰς τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῆς.

Πολλὰς καὶ καλὰς τῷ Συλλόγῳ πληροφορίας ἔδωκαν

Ὁ σεβασμιώτατος ἅγιος Δέρκων περὶ τῆς ὑπ' αὐτὸν ἐπαρχίας συγκειμένης ἐκ τεσσαράκοντα καὶ ἑνὸς χωρίων καὶ περιλαμβανούσης 3,793 χριστιανικὰς οἰκογενείας. Ὁ συνετὸς καὶ φιλόμουσος οὗτος ἱεράρχης συντηρεῖ ἐκτὸς ἄλλων ἐν μὲν τῷ χωρίῳ Δελιόνουζ γραμματοδιδάσκαλον συνεισφέρων ἐξ ἰδίων 500 γρόσια, ἐν δὲ τῷ Δαγιάκκαδιν κεντρικωτέρῳ ὄντι καταγίνεται νῦν οἰκοδομησῆαι ἀλληλοδιδασκτικὸν σχολεῖον προσεγγικὸν ἐπὶ τούτῳ χίλια γρόσια καὶ ἐπικαλεσάμενος τὴν συνδρομὴν τοῦ ἡμετέρου Συλλόγου ὑπὲρ τε τούτου καὶ ὑπὲρ τοῦ ἑτέρου χωρίου τῆς ἐπαρχίας αὐτοῦ "Ακ-ἄλαν, ἐν δὲ τῷ χωρίῳ Καστανέαις κεντρικωτάτῳ ἐπίσης ὄντι συντελέσας εἰς σύστασιν τελειωτέρου ἀλληλοδιδασκτικῶν σχολείου, δι' ὃ χορηγεῖ μὲν ἐτησίως κατὰ σύστασιν καὶ παράκλησιν τῆς Α. Σ. ἢ Α. Β. ὁ μεγάλθυμος τῆς Ἡπείρου υἱὸς Χρηστάκης Ζωγράφος λίρας εἴκοσιν, ἔδωκε δὲ τὸ παρελθὸν ἔτος δεκάλιρον συνδρομὴν ὃ Ἑλληνικὸς Φιλολογικὸς Σύλλογος.

Ὁ μητροπολίτης καὶ ἡ κοινότης Φιλιππουπόλεως, δι' ἐπιστολῆς ἐν ἧ περιγράφονται λεπτομερῶς τὰ τε δεινοπαθήματα τῆς ἑλληνικωτάτης ἐκείνης πόλεως καὶ τῶν περὶξ ἑλληνικῶν κοινοτήτων, τὰ ὑπάρχοντα νῦν ἐκεῖ σχολεῖα καὶ αἱ διανοητικαὶ ἀνάγκαι τῆς ἐπαρχίας.

Ἡ κοινότης Παζαρτζικίου, ἐκτεθεῖσα λεπτομερῶς δι' ἐπιστολῶν αὐτῆς τὰς οἰκονομικὰς καὶ παντοίας ἄλλας δυσχερείας, πρὸς ἃς παλαιούσα γενναίως κατώρθωσε καὶ ἑλληνικὴν ἐκκλησίαν νὰ οἰκοδομησῆαι καὶ σχολὴν νὰ διατηρῆ, εἰς ἣν φοιτῶσιν ὑπὲρ τοὺς 60 μαθητὰς· ἀλλὰ μεθ' ὅλας τὰς εὐγενεῖς προσπάθειάς καὶ θυσίας τῶν κατοίκων ἢ ἑλλειψίς παντὸς σταθεροῦ πόρου καθίστησι δυσχερεστάτην τὴν ἀπότιν 4000 μὲν γροσίων διὰ τόκους τῶν χρεῶν εἰς ἃ ὑπέπεσαν διὰ τὴν οἰκοδομὴν τῆς ἐκκλησίας, 8000 δὲ διὰ τὴν δαπάνην τῆς σχολῆς. Ἡ κοινότης, χάρις εἰς

τὴν γενναιοδωρίαν τοῦ κ. Μιχ. Γκιουμουσγερδάνη, κέκτηται καὶ παρθεναγωγεῖον, εἰς ὃ φοιτῶσι περὶ τὰς 40 μαθητρίαις.

Ὁ πανιερώτατος ἅγιος Μετρῶν κ. Ἀνθιμος, πέμψας λαμπροτάτην περὶ τῆς ὑπ' αὐτὸν ἐπαρχίας ἔκθεσιν, ἣ ὁμοίως εὔχεται τὸ διοικητικὸν συμβούλιον νὰ λαμβάνη παρὰ πάντων τῶν ἀρχιερέων καὶ κοινοτήτων. Κατὰ τὴν ἔκθεσιν ταύτην ἢ ἐπαρχία Μετρῶν σύγκειται ἐκ 13 χωρίων περιεχόντων 1169 χριστιανικὰς οἰκογενείας ὡς ἐξῆς:

Μέτραι (Τσατάλδζα), χριστιανικαὶ οἰκογένειαι 165, σχολὴ ἑλληνικὴ, διδάσκαλος εἰς, μαθηταὶ 30· σχολὴ ἀλληλοδιδασκτικὴ, διδάσκαλος εἰς, μαθηταὶ 120· μισθοὶ διδασκάλων (συγχρόνως καὶ ἱεροψαλτῶν ὄντων), περὶ τὰ 1200 γρόσια κατὰ μῆνα. Ὁ ἀρχιερεὺς ἐλπίζει ὅτι οὐκ εἰς μακρὰν κατορθωθήσεται ἐν τῷ χωρίῳ τούτῳ σύστασις παρθεναγωγείου.

Πετροχώριον (Τσακίλι)· χριστιανικαὶ οἰκογένειαι 100 πενέσταται· γραμματοδιδασκαλεῖον ἐν τῷ κελλίῳ τοῦ ἱερέως μαθηταὶ 60· γραμματοδιδάσκαλος καὶ ψάλτης πληρονόμος 180 γρόσια μηνιαίως· συσταῖται θερμῶς ὑπὸ τοῦ ἀρχιερέως.

Νεοχώριον· χριστιανικαὶ οἰκογένειαι 80· δημοτικὴ σχολὴ, μαθηταὶ 40· γραμματοδιδάσκαλος καὶ ψάλτης ἀντὶ μνηναίου μισθοῦ 175 γροσίων.

Ἐλβασάν ἢ Εὐάερον· 30 οἰκογένειαι· γραμματοδιδασκαλεῖον ἐν τῷ νάρθηκι τῆς ἐκκλησίας· μισθὸς διδάσκοντος γρ. 160.

Λαγοθῆραι· 40 οἰκογένειαι· παιδαγωγεῖον ἐν τῷ κελλίῳ τοῦ ἱερέως· μαθηταὶ 20, μισθὸς διδάσκοντος γρόσια 120. Τὸ χωρίον τοῦτο χρεῖται, λέγει ἢ ἔκθεσις, ἀπαραιτήτου βοηθείας.

Δημοκράνεια· οἰκογένειαι 58· γραμματοδιδασκαλεῖον ἐν τῷ κελλίῳ τοῦ ἱερέως, μαθηταὶ 25, μισθὸς διδάσκοντος γρ. 120.

Γαρδὰς· οἰκογένειαι 30· σχολὴ ἀλληλοδιδασκτικὴ, μαθηταὶ 25 ἐν οἷς καὶ κοράσια· μισθὸς διδάσκοντος γρ. 120· συσταῖται ὑπὸ τοῦ ἀρχιερέως.

Ἄρσου· οἰκογένειαι 100· ἀλληλοδιδασκτικὴ σχολὴ, μαθηταὶ 30, μισθὸς διδάσκοντος συγάμα καὶ ψάλτου γρ. 300. Πρόσοδοι κακῶς διαχειριζόμεναι.

***Ἄθυνα** (μέγας Τσεκμεδζές)· 130 χριστιανικαὶ οἰκογένειαι, σχολὴ ἀλληλοδιδασκτικὴ, μαθηταὶ 100 ὧν 40 κοράσια, διδάσκαλος εἰς συνάμα καὶ ψάλτης πληρονόμος 500 γρόσια κατὰ μῆνα.

Καλλικράτεια· 250 χριστιανικαὶ οἰκογένειαι· σχολὴ ἀλληλοδιδασκτικὴ ἐτοιμόδροπος, μαθηταὶ 140 ἀναμίξ μετὰ κορασίων, εἰς διδάσκαλος συνάμα καὶ ψάλτης πληρονόμος 500 γρ. κατὰ μῆνα. Οἱ κάτοικοι εὐποροὶ, ἀλλ' οὐχὶ καὶ τοσοῦτον φιλόμουσοι.

Πλάγια· 70 οἰκογένειαι, σχολὴ ἀλληλοδιδασκτικὴ, 30 μαθηταὶ, ὧν 6 κοράσια, εἰς διδάσκαλος συνάμα καὶ ψάλτης πληρονόμος 250 γρόσια κατὰ μῆνα. Συνιστάται θερμῶς διὰ τὴν εὐφρίαν καὶ ἐπιμέλειαν τῶν μαθητῶν.

Φανωσάκραι· χωρίον πτωχὸν καὶ νοσωδέστατον, συγκείμενον ἐκ 16 οἰκογενειῶν, αἵτινες ἕνεκα τοῦ νοσώδους κλίματος κινδυνεύουσι νὰ ἐκλείψωσι.

Πετρομανδρί (Τὰς ἀγίλι)· 100 οἰκογένειαι· γραμματοδιδασκαλεῖον ἐν τῷ νάρθηκι τῆς ἐκκλησίας· 55 μαθηταὶ, εἰς διδάσκαλος πληρονόμος 120 γρόσια κατὰ μῆνα.

Ὁ ἀρχιερεὺς ἐπαινεῖ λίαν τοὺς κατοίκους τῆς ἐπαρχίας διὰ τὸ φιλόμουσον αὐτῶν, οὗ ἕνεκα καὶ πλεῖστοι ὑπάρχουσιν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ ταύτῃ λόγιοι, διακεκριμένοι καθηγηταὶ, ἰατροὶ κλπ.

Ὁ ἀρχιερεὺς καὶ ἡ κοινότης Ἀδριανουπόλεως, προθυμηθέντες νὰ παράσχωσι πᾶσαν πληροφορίαν.

Ἡ κοινότης Καβάνας, ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Βάρνης, ἥτις φιλοτίμως ἀνδρῶσασα ἀλληλοδιδασκτικὴν σχολὴν καὶ παρθεναγωγεῖον ἐπικαλεῖται τὴν συνδρομὴν τοῦ Συλλόγου.

Ὁ ἐν Ῥαιδεστῷ ἑλληνοδιδάσκαλος κ. Κ. Γεωργιάδης, ὅστις ἐξ ἰδίας πρωτοβουλίας ἐπισκεψάμενος κατὰ τὰς διακοπὰς πολλὰ τῶν περὶ τὴν Ῥαιδεστὸν χωρίων, ἀξιεπαίνους καὶ χρησιμωτάτας κατέβαλε προσπαθείας ὅπως ἐμπνεύσῃ εἰς τὰ χωρία ἐκεῖνα τὸν ἔρωτα τῆς παιδείας καὶ ἐξέθηκεν ἐν ὥραᾳ πρὸς τὸν Σύλλογον ἐπιστολὴν τὴν διανοητικὴν κατάστασιν καὶ τὰς ἀνάγκας τῶν ὧν ἐπεσκέψατο χωρίων. Δυστυχῶς, ὁ χρη-

σιμώτατος οὗτος ἐργάτης τῆς ἑλληνικῆς παιδείας, ὃν ὁ Σύλλογος ἐθεώρησεν ἕνα τῶν ἀρίστων αὐτοῦ συναρωγῶν, οἰκογενειάρχης ὧν ἐταλαιπωρεῖτο ἐν Ῥαιδεστῷ, ὅπου ἡ παρουσία αὐτοῦ τοσοῦτον ἀναγκαῖα ὑπάρχει, ἕνεκα τῶν πολλῶν αὐτοῦ ἀναγκῶν· ἀλλὰ τὸ διοικητικὸν ὑμῶν συμβούλιον, χάρις εἰς τὴν εὐγενῆ καὶ φιλόμουσον προθυμίαν ἐνός τῶν μελῶν αὐτοῦ, περὶ οὗ ἐν οἰκείῳ τόπῳ γενήσεται λόγος, ἠδυνήθη νὰ θεραπεύσῃ τὰς ἀνάγκας τοῦ χρηστοῦ καὶ ἀκαμάτου ἐκείνου διδασκάλου.

Καὶ τοιαῦται μὲν ἐγένοντο αἱ σχέσεις ἡμῶν μετὰ τῶν Συλλόγων, τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν κοινοτήτων τῆς Θράκης, δι' ὧν τὸ διοικητικὸν ὑμῶν συμβούλιον ἐδυνήθη νὰ σχηματίσῃ εὐκρινῆ ὅπως οὖν ἰδέαν περὶ τῶν διανοητικῶν ἀναγκῶν τῶν διαφόρων τῆς Θράκης ἐπαρχιῶν καὶ νὰ προβῇ τὸ κατὰ δύναμιν εἰς θεραπείαν αὐτῶν. Εὐάρεστοι ἐπίσης καὶ ἀδελφικώταται ἐγένοντο αἱ σχέσεις ἡμῶν μετὰ τῶν λοιπῶν Συλλόγων καὶ ἰδίᾳ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει, τοῦ Ἑλληνικοῦ Φιλολογικοῦ, ᾧ χάριτας ἀνομολογοῦμεν διὰ τὴν εὐγενῆ προθυμίαν μεθ' ἧς ἐχορήγησεν ἡμῖν πᾶσαν ἠθικὴν ἀρωγὴν, καὶ τῶν ἀδελφῶν ἐπαρχιακῶν, οἵτινες προσηγόρευσαν ἡμᾶς μετ' ἀδελφικῆς ὄντως στοργῆς.

Τὴν ἀγαθὴν ταύτην ἁρμονίαν τῶν ἐνταῦθα Συλλόγων ἐπεσφράγισε τὸ κοινῇ παρὰ πάντων τούτων τελεσθὲν μνημόσυνον ὑπὲρ τοῦ μεγάλου διδασκάλου τοῦ Γένους Κωνσταντίνου τοῦ Ἀσωπίου. Οἱ Σύλλογοι ἐκπροσωποῦντες γνησίως τὰ αἰσθηματὰ παντὸς τοῦ ἔθνους ὑπὲρ τοῦ πανελληνίου ἐκείνου ἀνδρός, ὅστις ἐπὶ πεντηκονταετίαν καὶ ἐπέκεινα ἐφώτιζε πᾶσαν τὴν ἑλληνικὴν νεολαίαν διὰ τε τῶν συγγραμμάτων αὐτοῦ καὶ διὰ ζωσσης φωνῆς, ἐτίμησε δὲ τὴν ἑλληνικὴν ἐπιστήμην καθ' ἅπασαν τὴν Εὐρώπην, ἐθεώρησαν καθήκον νὰ ἐκφράσωσι τὴν εὐγνωμοσύνην τοῦ ἔθνους εἰς τὴν ἱεράν ἐκείνου σιάν διὰ πανδήμου μνημοσύνου, καθ' ἃ ὁ μουσοτραφὴς πρόεδρος τοῦ Ἡπειρωτικοῦ Φιλεκαπαιδευτικοῦ Συλλόγου καὶ συμπολίτης τοῦ μεγάλου διδασκάλου σεβασμιώτατος μητροπολίτης Δέρκων κ. Νεόφυτος ἐξεκόνισε τὸν ζῆλον καὶ τὴν αὐταπαρνησίαν, μεθ' ὧν ἐργασθεῖσα ἡ μεγάλη γενεὰ, εἰς ἣν ἀνήκε Κωνσταντῖνος ὁ Ἀσώπιος,

πρὸς φωτισμὸν τοῦ ἔθνους, προσεστήσατο ἡμῖν ἐπιφανῆ πρὸς ἀπομίμησιν ὑποδείγματα. Τοῦ μνημοσύνου τούτου μετέσχε καὶ ὁ ἡμέτερος Σύλλογος, ὃν ἐξέπροσώπησεν ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ ὁ ἕτερος τῶν ἡμετέρων ἀντιπροέδρων κ. Κ. Καλλιᾶδης.

Καθῆκον ἀπαραίτητον παρώρμησε τὸ ὑμέτερον συμβούλιον ἵνα καθυποβάλλῃ εἰς τὸν Σύλλογον πρότασιν περὶ ἀνακηρύξεως ὡς ἐπιτίμου μέλους τοῦ γεραροῦ πατριάρχου πρώην Κωνσταντινουπόλεως κ. Γρηγορίου τοῦ ς', οὗ τὰς χριστιανικὰς ἀρετὰς καὶ τὴν αὐταπαρνησίαν σέβεται ἅπασα ἡ ὀρθοδοξία καὶ ὅστις ἐν Φαναρακίῳ γεννηθεὶς Θραξ ἔστι, κατὰ τὴν γέννησιν τοῦλάχιστον. Τὴν πρότασιν ταύτην ὁ Σύλλογος ἀπεδέξατο μετ' ἀνευφημιῶν.

Εὐγνωμοσύνης καθῆκον ἐπίσης ἦν ἡ ἀνακήρυξις ὡς ἐπιτίμου τοῦ Συλλόγου μέλους τοῦ σοφοῦ Γαλάτου κ. Ἀδέρτου Δυμῶν. Τὸ καθῆκον τοῦτο ἐπέβαλεν ἡμῖν ἡ ἀμεροληψία καὶ ὁ φιλελληνισμὸς, μετ' ὧν ὁ σοφὸς ἀρχαιολόγος περιηγησάμενος τὴν Θράκην ἐξέβηκε τὰ κατ' αὐτὴν, πλείστας ἀνασκευάσας τῶν πανσλαυστῶν ἀξιώσεις καὶ ἀποδεικνύων τὴν ἐλληνικωτάτην τῆς Θράκης καταγωγὴν, ὡς ἔστιν ἰδεῖν ἐν τῷ «Θρακινῷ» τοῦ κ. Ἡροκλέους Βασιᾶδου. Εἰ δὲ τελευταῖον ὁ ἀνὴρ οὗτος ἐν τινι τῶν συγγραφῶν αὐτοῦ δυσμενεῖς καὶ ἡμαρτημένας ἐξήνεγκε κρίσεις περὶ τε τοῦ ἡμετέρου κλήρου καὶ περὶ ἄλλων, τὸ ὑμέτερον διοικητικὸν συμβούλιον οὐκ ἠδύνατο ἀποδοῦναι τὰς τοιαύτας κρίσεις εἰς συστηματικὴν καὶ ἐμπανθῆ δυσμένειαν ἀνδρὸς ἀγνότατον φιλελληνισμὸν πρὸ μικροῦ μόλις ἐπιδειξαμένου, ἀλλὰ πάντως εἰς ἐσφαλμένας πληροφορίας, ἅς αὐτὸς οὗτος θὰ σπεύσῃ, πιστεύομεν, φωτιζόμενος ὡς ἀποκηρύξῃ. Ἄλλως δὲ, κύριοι, ἐλληνικὸν ἔστι τὸ ἀμνημονεῖν μὲν τῶν κακῶν, οὐδέποτε δὲ ἐπιλανθάνεσθαι τῶν χαρίτων.

Τὸ διοικητικὸν ὑμῶν συμβούλιον ἔσπευσε ἅμα τῇ συστάσει αὐτοῦ νὰ καταστήσῃ μετόχους τοῦ ἔργου τοῦ Συλλόγου πάντας τοὺς ἀπανταχοῦ Θρακίας καὶ ἄλλους φιλομούσους, προσκαλοῦν αὐτοὺς ἵνα ἐγγραφῶσι μέλη. Ἐπὶ τούτῳ ἐγκύκλιοι ἀπεστάλησαν εἰς τοὺς ἀρχιεπισκόπους, ἐπισκόπους καὶ προκρίτους

τῶν ἐπαρχιῶν καὶ κοινοτήτων Θράκης, ὧν τὰ ὀνόματα ἐμνημονεύσαμεν ἀνωτέρω· πρὸς δὲ τούτοις εἰς πλείστους φιλοπάτριδας Θρακίας καὶ ἄλλους ἐν Ἀθήναις, ἐν ταῖς παριστρίοις Ἡγεμονίαις, ἐν Αἰγύπτῳ καὶ ἐν τῇ ἑσπερίᾳ Εὐρώπῃ διαμένοντας, ἀπὸ τῆς φιλομουσίας τῶν ὁποίων, ἥς πολλάκις τρανὰ παρέσχον δείγματα, πλουσίαν ἀπεκδεχόμεθα ὑπὲρ τοῦ Συλλόγου τὴν συγκομιδὴν. Κατάλογοι δὲ πρὸς ἐγγραφὴν συνδρομῶν ἐδόθησαν καὶ πολλοῖς τῶν ἰδρυτῶν καὶ ἀπεστάλησαν ταῖς ἐπιτροπαῖς, ἅς τὸ διοικητικὸν συμβούλιον ἔκρινε δεόν νὰ συστήσῃ πρὸς εὐκολίαν τῆς ἐγγραφῆς μελῶν ἐν διαφόροις ἐνορίαις καὶ χωρίοις τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ τοῦ Βοσπόρου. Τοιαῦτα ἐπιτροπαὶ συνέστησαν νῦν αἱ ἑξῆς:

Ἐν Γαλατῶ, οἱ κκ. Θ. Κοσοῦδης καὶ Ζ. Ἀλεξανδριδῆς.

Ἐν Ταταούλοις, οἱ κκ. Ἀδαμάντιος Ἰωαννιδῆς, Κοσμάς ἀρχιφαρμακοποιός.

Ἐν Φαναρίῳ, οἱ κκ. Τηλ. Ταχμιντζῆς, Θελῆς Ἀντωνιάδης καὶ Συμεὼν Παππαδάκης.

Ἐν Χάσκιῳ, οἱ κκ. Ἀθ. Κανάκης, Μ. Γλαράκης, Κ. Α. Βαξεβάνογλου, Μ. Ἀντωνιάδης καὶ Κ. Κυριακοῦ.

Ἐν Βλάχῳ, οἱ κκ. Μ. Καροῦσος, Ἀθ. Βλάχκαλης.

Ἐν Ὑψωμαθείοις, οἱ κκ. Ἀλέξανδρος ἱατρός, Ἡλιάδης.

Ἐν Διπλοκιονίῳ, οἱ κκ. Συμ. Ἀνδρεάδης, Σπ. Παλαιολόγος, Βελισάριος.

Ἐν Ὀρτάκιῳ, οἱ κκ. Β. Μουράτογλου, Πασχάλης ἱατρός.

Ἐν Μεγάλῳ Ρεύματι, οἱ κκ. Δόσιος, Μουσοῦρος, Δ. Φωτεινός.

Ἐν Βογιατζῆ-κιοῖ, οἱ κκ. Ἐμ. Χαδοῦμογλου, Δ. Ἀνδρεάδης.

Ἐν Νεοχωρίῳ, οἱ κκ. Ῥάλλης Ἀντωνιάδης, Γ. Διαλεγμένος.

Ἐν Θεραπειοῖς, οἱ κκ. Γρηγόριος Ἀζδέρης, Ἄρις. Ῥαζῆς.

Ἐν Βουγιουκδερε, οἱ κκ. Ἡλίας Λωρεντσάκης, Ἰ. Μιχαηλίδης.

Ἐν Καδὴ-ἱοῖ, οἱ κκ. Κ. Σφέτσος, Γ. Γαρουφαλίδης Κ.

Πετρίδης.

Ἐν Κουζγουνδζουκίῳ, ὁ κ. Γ. Κωνσταντινίδης.

Ἐν Τσεγκέλιοι οἱ κκ. Θωμάς Ἀνδριάδης, Κωνσταντῖνος Ἰωαννίδης.

Ἐν Κανδηλί, ὁ κκ. Κ. Καπιγιολδασίδης.

Ἐν Χάλκη καὶ Πριγκήπω, οἱ κκ. Ἡλίας Τανταλίδης, Δ. Μηριακούλης καὶ Μ. Χουρμούζης.

Καὶ τὰ μὲν μέχρι τοῦδε ἐπιτευχθέντα διὰ τῶν ἐνεργειῶν τούτων ἀποτελέσματα μικρὰ ἴσως φανήσονται, διότι ὀλίγιστα ἀπαντήσεις εἰς τὰς ἐγκυκλίους ταύτας ἐλήφθησαν· ἀλλ' ἀναλογιζόμενοι ἅψ' ἑνὸς μὲν τὸ βραχὺ τοῦ χρόνου, ἅψ' ἑτέρου δὲ λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν τὴν φιλοτιμίαν τῶν πρὸς οὓς αἱ ἐγκυκλίουι καὶ οἱ κατάλογοι ἐπέμφθησαν, τελευταῖον δὲ βλέποντες ἐκ τῶν ἤδη σταλεισῶν ἀπαντήσεων τὴν χαρὰν, ἣν πανταχοῦ τῆς Θράκης προὐκάλεσεν ἡ σύστασις τοῦ ἡμετέρου Συλλόγου, καὶ τὴν προθυμίαν, μεθ' ἧς ἐπληρώθησαν οἱ ἤδη ἐπιστραφέντες κατάλογοι, καὶ ταῦτα ὑπ' ἀνθρώπων ἀνηκόντων τὸ πλεῖστον εἰς τὴν τάξιν τοῦ λαοῦ, δὲν νομίζομεν παρακεκινδυνευμένον τὸ νὰ ἐλπίσωμεν αἰσιώτατον τὸ μέλλον τοῦ ἡμετέρου Συλλόγου.

Ἐν ταῖς πρώτοις ἀπήντησαν ἤδη ἡμῖν:

Ἡ Α. Σ. ὁ ἅγιος Δέρκων προσενηγῶν ἐφάπαξ τῷ Συλλόγῳ δεκάλιρον συνδρομὴν.

Ἡ Α. Σ. ὁ ἅγιος Ἀδριανουπόλεως προσενηγῶν ἐφάπαξ ἐπίσης δεκάλιρον συνδρομὴν.

Ἡ Α. Π. ὁ ἅγιος Μετρῶν, πέμψας σὺν τῇ ὥραϊα αὐτοῦ ἐκθέσει καὶ δύο καταλόγους, ἐν οἷς ὑπάρχουσιν ἐγγεγραμμένα 36 μέλη, οἱ πάντες σχεδὸν ἐκ τῆς τάξεως τοῦ λαοῦ. Ἐκ τούτων 13 μὲν μέλη εἰσὶν ἐκ Μετρῶν, ἐξ ὧν ὁ ἀρχιερεὺς μετὰ τριῶν ἄλλων ἐνεγράφησαν διὰ μίαν λίραν ἐτησίως, δύο δὲ δι' ἡμίσειαν λίραν, καὶ ἑπτὰ δι' ἐν τέταρτον λίρας· 4 δὲ ἐκ Μεσοχωρίου, ὧν δύο δι' ἡμίσειαν λίραν καὶ δύο δι' ἐν τέταρτον λίρας· 3 ἐκ Καλλικρατείας δι' ἡμίσειαν λίραν καὶ 16 ἐκ Μεγάλου Τσεκμετζέ, ὧν εἷς μὲν διὰ μίαν λίραν, δύο δι' ἡμίσειαν καὶ οἱ λοιποὶ δι' ἐν τέταρτον.

Ἡ Α. Π. ὁ ἅγιος Φιλιππουπόλεως, πέμψας κατάλογον, ἐν

ᾧ ἐγγράφονται ὡς τακτικὰ μέλη, προεξαρχούσης τῆς Α. Π. οἱ κκ. Γκιουμουσερδάνης, Σ. Ἀντωνιάδης, Κυρ. Μήτσορας διὰ μίαν λίραν κατ' ἔτος, καὶ οἱ κκ. Μ. Βλάδος, ἱατρός, καὶ Βλ. Σκορδέλης, σχολάρχης, οἵτινες, προθυμηθέντες πάντοτε οὐ μόνον ῥητῆρες λόγων, ἀλλὰ καὶ πρακτῆρες ἔργων ἔμμεναι, προσφέρουσιν ὁ μὲν δέκα λίρας ἑκτακτον συνδρομὴν καὶ μίαν λίραν κατ' ἔτος, ὁ δὲ δέκα λίρας ἐφάπαξ.

Ἡ Α. Π. ὁ ἅγιος Σηλυβρίας, ἀποστείλας κατάλογον, ἐν ᾧ ἐγγράφεται αὐτὸς μὲν μετὰ δύο ἄλλων διὰ μίαν λίραν κατ' ἔτος, ὅκτω δ' ἕτερα μέλη δι' ἡμίσειαν καὶ ἐν δι' ἐν τέταρτον λίρας ἐτησίως. Οἱ πλείστοι τούτων ἐκ τῆς τάξεως τοῦ λαοῦ.

Ὁ κ. Θ. Γεωργιάδης, ἱατρός ἐν Φαναρίῳ, πέμψας κατάλογον, ἐν ᾧ εἰσὶν ἐγγεγραμμένα πέντε μὲν μέλη διὰ μίαν λίραν, ἐν δὲ δι' ἡμίσειαν λίραν κατ' ἔτος.

Ὁ ἐκ τῶν μελῶν τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου κ. Κ. Τσερώνης, οὗ τῆ φροντίδι ἐνεγράφησαν 15 μέλη, ὧν ἡ συνδρομὴ μία λίρα κατ' ἔτος.

Ὁ κ. Δ. Ἡλιάδης, ἐπιστρέψας κατάλογον, ἐν ᾧ ὑπάρχουσιν ἐγγεγραμμένα ὅκτω μέλη, ὧν ἑπτὰ μὲν δι' ἡμίσειαν λίραν, ἐν δὲ δι' ἐν τέταρτον λίρας ἐτησίως.

Ὁ κ. Β. Πάγκαλος ἐπιστρέψας κατάλογον, ἐν ᾧ ὑπάρχουσιν ἐγγεγραμμένα ἕξ μέλη, ὧν τέσσαρα μὲν διὰ μίαν λίραν, δύο δὲ δι' ἡμίσειαν κατ' ἔτος.

Τὸ διοικητικὸν συμβούλιον ἀνομολογεῖ χάριτας πᾶσι τούτοις, συνιστᾷ δὲ ἰδίως εἰς τὴν εὐγνωμοσύνην τοῦ Συλλόγου τὴν ἀκάματον ὑπὲρ τῶν καλῶν ἐργᾶτιν κυρίαν Ἑλένην Ἀρχιγένους, ἧς τὸ ὄνομα μετ' εὐλογιῶν προφέρει ἡ κοινότης Ἐπιθεατῶν. Ἡ ἐρίτιμος αὕτη κυρία, πλήρης ζήλου ὑπὲρ τοῦ ἡμετέρου Συλλόγου, ἐνεγράψεν ἤδη εἰς αὐτὸν 23 μέλη, δὲν παύει δὲ φροντίζουσα καθ' ἑκάστην περὶ ἐγγραφῆς νέων μελῶν. Πόσα ἂν γε μέλη θὰ ἤριθμεν ὁ Σύλλογος, εἰάν πάντες ἐπράττομεν τὸ ἥμισυ τῶν ὅσα ἐπράξεν ὑπὲρ αὐτοῦ ἡ εὐγενὴς ἐκείνη ψυχὴ! Αἱ γυναῖκες, κύριοι, δίδουσιν ἡμῖν τὸ καλὸν παράδειγμα, καταδεικνύουσαι ὅτι συναισθάνονται τὰς μεγάλας ὑποχρεώσεις, αἱ

ἐπιβάλλει αὐταῖς τὸ ὄνομα Ἑλληνίς. Ἐκαστος Σύλλογος συγκαταριθμῆται μετὰ τῶν ἰδρυτῶν, τῶν μελῶν ἢ τῶν εὐεργετῶν αὐτοῦ τὰ ὀνόματα ἐριτίμων κυριῶν. Τοιαῦτα συγκαταλέγονται νῦν καὶ ἐν τῷ ἡμετέρῳ Συλλόγῳ αἱ ἀξιότιμοι κυρίαὶ Ἀγλαΐα Καλλιμάδου, Ματθίλδῃ Ζωηροῦ, Ἐριφίλῃ Βερνουδάκη, Δόμνα Καραφοῦλλη καὶ Σωσάνα Χρυσολέοντος.

Ἄλλὰ καὶ μετὰ τῶν πρώτων δωρητῶν τοῦ ἡμετέρου Συλλόγου διακεκριμένην κατέχει τάξιν ἡ εὐγενὴς κυρία Εὐφροσύνη Μαύρου, προσενεγκοῦσα αὐθορμήτως εἰς τὸν Σύλλογον χιλιάδων δραχμῶν καὶ συστήσασα οὕτω τὸ ὄνομα αὐτῆς εἰς τὴν εὐγνωμοσύνην τοῦ Συλλόγου καὶ πάσης τῆς Θράκης.

Ἐν τῇ τάξει τῶν δωρητῶν ἀναγραφτέοι ἐπίσης:

Ὁ κ. Λεωνίδας Χρυσοβελόνης προσενεγκὼν δέκα λίρας ἐράπαξ.

Ὁ κ. Πέτρος Κλάδος, ἐγγ. ἀφείας αὐθορμήτως τακτικὸν μέλος τοῦ ἡμετέρου Συλλόγου καὶ ὀρίσας δέκα λίρας δι' ἐτησίαν αὐτοῦ συνδρομήν.

Ὁ κ. Χρυσοβέργης Γεωργίου, ἔμπορος ἐν Γαλατᾷ, ἐγγραφεὶς διὰ τοῦ κ. Κ. Τσερώνη καὶ ὀρίσας δέκα λίρας δι' ἐτησίαν αὐτοῦ συνδρομήν.

Ὁ εὐγενὴς τὴν ψυχὴν ἀντιπρόεδρος ἡμῶν Α. Βλαστός, οὗ τὴν δωρεὰν διπλασίως πολῦτιμον καθιστᾷ ἡ περίστασις καθ' ἣν προσήνεγκεν αὐτήν. Ἀκροσάμενος μετὰ προσοχῆς τῆς ἐπιτολῆς τοῦ ἐν Ῥαιδεστῷ ἑλληνοδιδασκάλου κ. Κ. Γεωργιάδου καὶ καθορῶν ἀφ' ἐνὸς μὲν τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ διατηρηθῇ ἐν τῇ θέσει αὐτοῦ, ἐν ἣ τὸσοῦτο χρήσιμος ἀπέβαινε τῷ Συλλόγῳ, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὴν δύσκολον θέσιν εἰς ἣν περιέστατο τὸ διοικητικὸν συμβούλιον, ὕπερ βαθέως μὲν τὴν ἀνάγκην ταύτην συνησθάνετο, ἀλλὰ καὶ ἐδίσταζε νὰ παράσχῃ ἐπιχορήγησιν εἰς τὸν χρηστὸν ἐκεῖνον διδάσκαλον, τοῦ ταμείου εἰσέτι ἐλαφροῦ ὄντος, ὁ κ. Α. Βλαστός μετὰ τῆς εὐγενοῦς ἐκείνης ἀπλότητος, ἥτις χαρακτηρίζει τὴν ἀληθῆ φιλοπατρίαν καὶ τὴν ἐσκεμμένην φιλομουσίαν, ἀνήγγειλεν εἰς τὸ διοικητικὸν συμβούλιον ὅτι ἀναδέχεται νὰ χορηγῇ ἐξ ἰδίων τῶ ἐρημένῳ διδασκάλῳ ἐπι-

χορήγησιν 40 κατ' ἔτος λιρῶν. Τὴν προσφορὰν ταύτην τὸ διοικητικὸν συμβούλιον ἀπεδέξατο μετ' ἀνευφημιῶν.

Ὁ ταμίας τοῦ Συλλόγου κ. Ζ. Ἀλεξανδρίδης, τὸ εὐγενὲς παράδειγμα τοῦ κ. Α. Βλαστοῦ ἀπομιμησάμενος καὶ ἀναδεχθεὶς φιλοτίμως νὰ καταβάλλῃ ἐξ ἰδίων τὰ ἀπαιτούμενα ἔξοδα πρὸς διατήρησιν ἐν τῇ Θεολογικῇ Σχολῇ Χάλκης τοῦ μαθητοῦ Ἰωάννου Χ. Ἀποστόλου ἐξ Ἰμβρου, ὅστις δι' ἀναφορὰς προσεπικεκυρωμένης ὑπὸ τοῦ σεβαστοῦ διευθυντοῦ τῆς Σχολῆς ἀρχιμανδρίτου Γρηγ. Φωτεινοῦ ἐξήτετο τὴν βοήθειαν τοῦ Συλλόγου.

Τὸ διοικητικὸν συμβούλιον χάριτας ἐπίσης ἀνομολογεῖ τῷ ἐν Λειψία κ. Γ. Σταυρίδῃ δωρησαμένῳ εἰς τὸν Σύλλογον ἀντίτυπά τινα τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἐκδοθείσης Ἱστορίας τοῦ γαλλογερμανικοῦ πολέμου, τοῖς συντάκταις τῶν ἐνταῦθα ἑλληνικῶν ἡμερησίων ὡς καὶ τοῖς τῶν γαλλικῶν φύλλων Phare du Bosphore καὶ Turquie, πρῶτῳ καὶ ἀφιλοκερδῶς παρασχούσι τὰς στήλας αὐτῶν εἰς πᾶσαν δημοσίευσιν τοῦ Συλλόγου, καὶ πᾶσι τοῖς οἰωδῆποτε τρόπῳ μοχθήσασιν ὑπὲρ αὐτοῦ.

Τούτῳ τῷ τρόπῳ, κύριοι, ὁ Σύλλογος, ἐπιβόησθεις ἤδη ἐν τῇ γεννήσει αὐτοῦ καὶ ὡς ἐκ τῆς ἐκθέσεως τῆς οἰκονομικῆς ἐπιτροπῆς καταφαίνεται εἰς καλλίστην οἰκονομικὴν κατάστασιν διακείμενος, παρέσχε τῷ διοικητικῷ συμβούλιῳ τὰ μέσα τοῦ νὰ προβῇ τελεσφόρως ἀπὸ τῶν πρώτων ἡδῆ μηνῶν τῆς συστάσεως αὐτοῦ εἰς τὴν ἐπιτέλεσιν τοῦ ἔργου αὐτοῦ. Συσκεψάμενον ἐπὶ τῇ βάσει τῶν πληροφοριῶν ἃς ἔλαβε περὶ τῶν διανοητικῶν ἀναγκῶν τῶν διαφόρων τῆς Θράκης ἐπαρχιῶν καὶ συνεννοηθὲν μετὰ τοῦ προεδρείου τοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου περὶ τῶν συνδρομῶν, αἵτινες παρ' αὐτοῦ ἀπεστάλησαν ἄλλοτε εἰς διαφόρους θρακικὰς κοινότητας, ἐζήτησε, κατὰ τὸν κανονισμὸν, παρὰ τοῦ Συλλόγου πίστωσιν 400 λιρῶν, ἥτις καὶ ἐδόθη, θέλει δὲ ζητήσῃ καὶ ἐτέρων 15' τὸ δὲ ποσὸν τοῦτο ἀπεφάσισε νὰ διανεμῇ εἰς διαφόρους Συλλόγους, κοινότητας καὶ σχολεῖα τῆς Θράκης κατὰ τὸν ἐπόμενον τρόπον:

Εἰς τοὺς Συλλόγους Φιλιππουπόλεως, Ἀδριανουπόλεως,
Ῥαιδεστοῦ καὶ Βάρνης ἀνά 30 λίρας.

Εἰς τὸ Ἀναγνωστήριον Αἴνου λίρ. 20.

Εἰς τὸν Σύλλογον Σαράντα Ἐκκλησιῶν λίρ. 40.

Ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Δέρκων

Εἰς τὸ χωρίον Δαγμακαδὶν λίρας 15 ὧν 2 εἰς βιβλία.

Εἰς τὸ χωρίον Ἀκ-ἀλάν λίρας 10 ὧν 2 εἰς βιβλία.

Ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Ἀγγιάλου

Εἰς τὴν πολίχην Πύργον λίρας 20.

Ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Μετρῶν

Εἰς τὸ χωρίον Πετροχώρι (Τσακίλι) λ. 40

» » Αζογίθρας » 7 1]2

» » Γαρδᾶς » 7 1]2

» » Πλάγια » 40

Ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Βιζύης

Εἰς τὴν κώμην Μήδειαν λίρας 40.

Ἐπι λίρας 5 διὰ βιβλία διανεμηθῆσόμενα εἰς τὰ σχολεῖα
πάσης τῆς ἐπαρχίας.

Ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Ἀδριανουπόλεως

Εἰς Βαβᾶ-ἔσκισι λίρας 40.

Εἰς τὰ χωρία Λουλ: Βουργάζ, Σκοπόν, Γένην, Καβακλῆ,
Καραγάτς ἀνά 5 λίρας εἰς βιβλία.

Ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Φιλιππουπόλεως

Εἰς Παζαρτζῆκι λίρας 20.

Εἰς Περιστερὰν λίρας 20.

Εἰς Χάσκιοι λίρας 20.

Εἰς Βοδενά λίρας 40.

Ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Γάνου καὶ Χώρας

Εἰς Νερχώριον λίρας 40.

Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Καλλιπόλεως λίρας 40 εἰς βιβλία.

Ἐν τῇ ἐπισκοπῇ Μυριοφύτου λίρας 40 εἰς βιβλία δια-
νεμηθῆσόμενα εἰς τὴν Ἡρακλίταν, Περίστασιν καὶ Στένην.

Ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Σηλυβρίας

Εἰς Καδίκοι λίρας 15 ὧν 5 εἰς βιβλία.

Εἰς Οἰκονομεῖον λίρας 40 εἰς βιβλία.

Προστιθεμένων εἰς ταῦτα 40 ὀθωμανικῶν λιρῶν δοθεισῶν τῷ
Συλλόγῳ ὑπὸ τοῦ κ. Α. Βλαστοῦ ὅπως διαθέσῃ αὐτὰς ὑπὲρ
τοῦ ἐν Ῥαιδεστῷ ἑλληνοδιδασκάλου κ. Κ. Γεωργιάδου, ὁ Σύλ-
λογος διέθεσεν ἐν συνόλῳ ὑπὲρ τῆς δημοτικῆς ἐν Θράκῃ παι-
δεύσεως τὸ οὐκ εὐκαταφρόνητον ποσὸν 455 λιρῶν.

Τοιοῦτον, κύριοι, ὑπῆρξε τὸ ἔργον τοῦ Συλλόγου κατὰ τοὺς
ἀπὸ τῆς συστάσεως αὐτοῦ ἐλίγων μῆνας, μικρὸν μὲν ἴσως σχε-
τικῶς πρὸς τὰς μεγίστας ἀνάγκας τῶν ἐπαρχιῶν Θράκης, ἀλλὰ
μέγα ἐὰν ληθῆ ὑπ' ὄψιν ὅτι τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο ἐπετεύχθη
ἐν ἐξαμηνίῳ διαστήματι, ὀργανουμένου ἔτι τοῦ Συλλόγου καὶ
μόλις ἀριθμοῦντος περὶ τὰ 230 μέλη.

Εὐτυχῶς ἄμως ἡ φιλόμουσος γενναιοδωρία δύο εὐγενῶν
καρδιῶν δὲν ἠθέλησε νὰ περιορισθῆ εἰς ταῦτα καὶ μόνα τὸ ἔργον
τοῦ ἡμετέρου Συλλόγου. Αἱ εὐγενεῖς αὐταὶ καρδίαι εἰσὶν ὁ μέγας
τοῦ Συλλόγου εὐεργέτης κ. Γ. Ζαρίφης, ὃν ἐμαντεύσατε βεβαίως
πάντες οἱ παρόντες, καὶ ἡ Α. Π. ὁ ἅγιος πρῶην Λαρίσσης, ὁ
εὐλογήσας τὴν σημερινὴν ἑορτὴν τοῦ Συλλόγου.

Καὶ ὁ μὲν κ. Γ. Ζαρίφης, ἐν ἀξιωμανημονεύτῳ τινὶ συνεδριάσει
τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου συγκροτηθεῖσα ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ,
λόγου γενομένου περὶ τῆς μεγίστης ἀνάγκης συστάσεως κεν-
τρικοῦ τινος διδασκαλείου ἐν Θράκῃ πρὸς μόρφωσιν διδασκά-
λων καὶ διδαστριῶν διὰ τὰ σχολεῖα τῶν ἐπαρχιῶν Θράκης,
ἀνήγγειλε μετὰ τῆς ἀφελείας ἐκεῖνης, ἥτις ἐστὶ τὸ ἰδιάζον
γότητρον τῆς ἀγαθῆς καὶ γενναίας αὐτοῦ καρδίας, ὅτι χρηρηεῖ
κατ' ἔτος πρὸς τοῦτο ἐξ ὀνόματος τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ καὶ
τοῦ ἐν Μασσαλίᾳ κ. Στ. Ζαφειροπούλου γιλιᾶ, λίρας ἐπὶ τῷ
ὄρῳ τοῦ νὰ ὑπάρχωσιν ὑπότροφον ἐν τῷ διδασκαλείῳ τριᾶκοντα
μαθηταὶ καὶ ἰσάριθμοι μαθήτριά, ὑπογερούμ. νοὶ ἀφοῦ ἀποπε-
ρατώσωσι τὰς σπουδὰς αὐτῶν νὰ διδάξωσιν ἐπὶ ὀρισμένον
χρονικὸν διάστημα ἐν σχολείοις τῆς Θράκης ὀριζομένοις ὑπὸ
τοῦ Συλλόγου.

Ἵπάρχουσι, κύριοι, εὐεργεσίαι ἀπέναντι τοῦ μεγέθους τῶν
ὀπείων ἐκπληττόμενός τις αἰσθάνεται τὸ στόμα αὐτοῦ κλειθ-

μενον ἐκ φόβου μὴ λαλήσας συμκρήνη τὴν ὀφειλομένην δι' αὐτάς εὐγνωμοσύνην. Τοιαῦται ὑπῆρξαν αἱ πρὸς τὸν Σύλλογον μεγαλοδωρίαὶ τοῦ μεγάλου αὐτοῦ εὐεργέτου κ. Γ. Ζαρίφη. Τὸ ὄνομα τοῦ ἀνδρὸς τούτου, ὅπερ ἐνεγράφη δι' ἀνεξιτήλων χαρκτηρίων εἰς τὰς καρδίας σύμπαντος τοῦ ἔθνους, οὐδεμίαν πλέον ἔχει ἀνάγκη τῶν ἀσθενῶν ἡμῶν ἐπαίνων. Τοῦτο μόνον δὲν δυνάμεθα νὰ ὑποκρύψωμεν ὅτι ἐγκυχυόμενοι ἐθνικῶς ἐπὶ τοιοῦτοις ἀνδράσι μετ' εὐφροσύνης ἀναλογιζόμεθα ὅτι ἔχει καὶ ἡ ἡμετέρα ἐποχὴ νὰ κληροδοτήσῃ εἰς τοὺς ἐπιγιγνομένους ὑποδείγματα πρὸς ἀπομίμησιν καὶ ὀνόματα πρὸς εὐλογίαν τοιαῦτα, οἷα κατέλιπον ἡμῖν οἱ παρελθόντες αἰῶνες τὰ τῶν Ζωσιμαδῶν καὶ Καπλανῶν.

Τὸ διοικητικὸν συμβούλιον ἅμα ἀκούσαν ἐκ τοῦ στόματος τοῦ ἐπιτίμου ἡμῶν προέδρου τὴν γηθόσυνον ταύτην ἀγγελίαν συνεσκέφθη περὶ τοῦ καταλληλοτέρου μέρους, ἐν ᾧ ἀνιδρυτέον τὸ διδασκαλεῖον. Ὡς τοιοῦτον δ' ἐξελέξατο τὴν Φιλιππούπολιν, τὴν καρτερικὴν ἐκείνην πόλιν ἐν ἧ ὁ Ἕλληνισμὸς τοσοῦτον ἔχει βαθείας τὰς ρίζας, ὥστε οὐδὲν ἴσχυσε ν' ἀπομακρῆν αὐτὸν, ὅστις ἐκ τῆς Φιλιππουπόλεως διαχεῖται καὶ ἐπὶ πάσας τὰς πέριξ αὐτῆς κωμοπόλεις καὶ χωρία. Νομίζομεν, κύριοι, ὅτι ἡ ἐκλογὴ αὕτη τυγχάνει τῆς ἐπιδοκιμασίας πάντων τῶν μελῶν τοῦ Συλλόγου.

Ἄλλὰ δὲν ἔρει μόνον ἡ κατάλληλος τοῦ μέρους ἐκλογὴ τὸ διοικητικὸν συμβούλιον ὄφειλε συνάμα νὰ σκεφθῇ περὶ τοῦ τρόπου τῆς ὀργανώσεως τοῦ διδασκαλείου καὶ περὶ τῆς συντάξεως κανονισμοῦ. Εἰς τὸ ἔργον τοῦτο διηκούλουν ἡμᾶς ὁ Ἑλληνικὸς Φιλολογικὸς Σύλλογος, ὅστις, ὡς γενικὸς ἐπόπτης τῆς τοῦ ἔθνους παιδείσεως, σκεψάμενος ὅτι ἀνάγκη συντάξεως κοινῶν κανονισμῶν διὰ πάντα τὰ ἰδρυθησόμενα διδασκαλεῖα προσεκάλεσε πάντας τοὺς Συλλόγους ἵνα ἐκλέξωνται ἀνὰ τρία μέλη, ἅτινα συνελθόντα νὰ συσκεφθῶσι περὶ τῆς συντάξεως τοιοῦτου κανονισμοῦ· ἐκλήθησαν δ' ἐπὶ τούτῳ ἐνταῦθα ὑπὸ τοῦ γενναίου καὶ κατὰ πάντα ἐφαιμίλλου τῷ ἡμετέρῳ ἐπιτίμῳ προέδρῳ κ. Χρηστάκη ἐφένδη Ζωγράφου, καταβαλόντος ἐξ ἰδίων

καὶ τὴν δαπάνην τῆς ἐνταῦθα ἐλευσεως αὐτῶν, καὶ οἱ ἰδιαιτέρως σπουδᾶς περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ποιησάμενοι, ὁ γυμνασιάρχης Σμύρνης κ. Κ. Ξανθόπουλος καὶ ὁ σχολάρχης Σεβέρων κ. Δ. Μαρούλης. Ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη, ἐν ἧ ἐξέπροσώπησαν τὸν ἡμέτερον Σύλλογον οἱ κκ. Καλλιᾶδης, Ζωηρὸς καὶ Μακιάδης, συντόμως ἐργασθεῖσα δι' ὅλων ἡμερῶν καὶ νυκτῶν συνέταξεν ἤδη τὸν κανονισμὸν τῶν διδασκαλείων.

Καὶ ταῦτα μὲν τὰ κατὰ τὴν τελευταίαν γενναιοδωρίαν τοῦ κ. Γ. Ζαρίφη· ὁ δὲ Σεβ. ἅγιος πρῶην Λαρίσσης κ. Δωρόθεος, ὁ προεξάρχων τῆς σημερινῆς πανηγύρεως, ἀνήγγειλε διὰ τοῦ ἐν Φαναρίῳ ἱατροῦ κ. Θ. Γεωργιάδου τὸ πρῶτον ὅτι δωρεῖται εἰς τὸν Σύλλογον πεντακοσίας λίρας, ἐπὶ τῷ ὄρῳ οἱ τόκοι τῶν χρημάτων τούτων νὰ χρησιμεύωσι πρὸς συντήρησιν παρθενωγείου ἐν Σωζουπόλει, ἧς ἐγένετο ποιμενάρχης· ἐὰν δὲ ἡ πόλις ἀπορῇ καταλλήλου οἰκῆματος διὰ παρθενωγείου, προθύμως καταβάλλει καὶ ἑτέρας 150—160 λίρας πρὸς οἰκοδομὴν τοιοῦτου. Τὸ διοικητικὸν συμβούλιον εὐγνωμότως ἀπεδέξατο τὴν μεγάλην ταύτην δωρεάν, ἧτις ἀποδεικνύει ἐμπράκτως ὅτι, ἐὰν μετὰ τὸν κληρὸν τῆς ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας εὐρέθησάν ποτε ἄνδρες ἀνάξιοι τῆς λαχούσης αὐτοῖς ἀποστολῆς, ὑπάρχουσιν ὅμως καὶ ἱεράρχαι τὴν ψυχὴν αὐτῶν θύοντες ὑπὲρ τῶν ἐμπιστευθέντων αὐτοῖς προβάτων καὶ διὰ πάσης θυσίας φροντίζοντες ὑπὲρ τῆς διανοητικῆς καὶ ἠθικῆς αὐτῶν ἀναπτύξεως. Ἀπέναντι τῶν ἱεραρχῶν τούτων φιμῶται τὸ στόμα παντὸς συκοφάντου, ὅσον χαλκοπρόσωπος καὶ ἂν ἤθελεν εἶσθαι. Ἐδέησε δὲ ἡ τελευταία αὕτη εὐεργεσία Δωροθέου τοῦ Σχολαρίου, τοῦ ἄλλοτε εὐκλεῶς σχολαρχήσαντος τῆς Μεγάλης τοῦ Γένους Σχολῆς, ὅπως γνωσθῇ ὅτι ὁ φιλόμουσος καὶ γενναῖος Θεσσαλὸς ἱεράρχης, ὅστις γνώμονα φαίνεται ἔχων τὸ «Μὴ γνῶτω ἡ ἀριστερά σου τί ποιεῖ ἡ δεξιὰ σου», ὅμοια ἔπραξε καὶ ἐν Βεντίστη τῆς ἐπισκοπῆς Σταγῶν, ἐν ἧ ἐγεννήθη, ὑπὲρ τὰς πεντακοσίας προσενεγκῶν λίρας πρὸς συντήρησιν ἀλληλοδιδασκτικῆς σχολῆς ἐν τῇ πολίχνῃ ἐκείνῃ. Τὸ διοικητικὸν συμβούλιον, κύριοι, θέλει ὑποβάλλει κατὰ τὸν κανονισμὸν εἰς

τὸν Σύλλογον πρότασιν περὶ ἀπονομῆς τοῦ τίτλου καὶ τοῦ διπλώματος μεγάλου εὐεργέτου εἰς τὸν σεβασμίον τοῦτον ἱεράρχην, ἣν πέποιθεν ἐκ τῶν προτέρων ὅτι ἅπαντες ἀποδέξεσθε μετ' ἀνευφημιῶν καὶ εὐγνωμοσύνης.

Καὶ ταῦτα μὲν τὰ πρακτικὰ τοῦ ἡμετέρου διοικητικοῦ συμβουλίου ἐν ἑξαμήνῳ διαστήματι, καθ' ὃ συνεκρότησε 15 συνεδριάσεις, ἕξ μὲν τακτικὰς, ἐννέα δ' ἐκτάκτους.

Ἦδη δὲ, κύριοι, ἐπιτρέψατέ μοι περαινόντι τὴν μακρὰν ἴσως ταύτην ἔκθεσιν νὰ ἐκφράσω τὴν ἄφατον θυμηδίαν, ἣτις πληροῖ μου τὴν καρδίαν βλέποντος τὴν προθυμίαν μετ' ἧς τὸ ἔθνος ἅπαν μεριμνᾷ ὑπὲρ τῆς ἰδίας αὐτοῦ διανοητικῆς καὶ ἠθικῆς μορφώσεως. Ἡ προθυμία αὕτη ἐστὶ τρανώτατον τεκμήριον ὅτι τὸ ἔθνος συναισθάνεται μυχιαίτατα ποῦ ἐγκρατεῖται ἡ μεγάλη αὐτοῦ δύναμις καὶ αἰσιώτατος οἰωνός διὰ τὸ μέλλον, ἐπαγγελλόμενος ὅτι ἀνατελεῖ ποτε ἡ σελασφόρος ἐκείνη ἡμέρα, καθ' ἣν τὸ ἡμέτερον ἔθνος ἐπιτελέσει ἐν τῇ γενεθλίῳ αὐτοῦ χώρα τὸν μέγαν αὐτοῦ προορισμόν, τὸ περιδοῖον αὐτοῦ ἔργον, ἔργον οὐχὶ ἐπιδρομῆς καὶ δηρώσεως καὶ καταστροφῆς, ἀλλ' ἐξανθρωπισμοῦ καὶ ἐκπολιτισμοῦ τῶν συνοίκων ἐθνῶν, ἅπερ ἡμεῖς μὲν ἐκαλέσαμεν καὶ καλοῦμεν ἀδελφὰ, ἔσεται δ' ἡμᾶρ καθ' ὃ θ' ἀναγνωρίσωσιν ὅτι οὐδεὶς ἐμόχθησεν ὑπὲρ αὐτῶν ἀδελφικώτερον ἡμῶν. Ναι, θαρσῶμεν, κύριοι, ἀγωνιζώμεθα τὸν ἀγῶνα τὸν καλόν, ἐργαζώμεθα πάντες, πλοῦσοι καὶ πένητες, ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες, ὑπὲρ τῆς ἠθικῆς καὶ διανοητικῆς τοῦ Γένους διαπλάσεως, καὶ ἡ περιδοῖος ἐκείνη ἡμέρα ἀνατελεῖ οὐκ εἰς μακρὰν. Ἀναμνησθῶμεν τῆς μεγάλης προγονικῆς ρήτρας: «Οὐδὲν γλύκιον ἢς πατρίδος», ἣν εἶχε σύμβολον διὰ παντός τὸ ἡμέτερον ἔθνος, ἣν ἔχει σύμβολον καὶ ὁ ἡμέτερος Σύλλογος, καὶ ὑπὲρ τῆς ἀναπλάσεως τῆς ἐνδόξου μὲν ἀλλὰ τληπαθοῦς ταύτης πατρίδος, ἣτις ἐβράχη διὰ τῶν ἰδρώτων καὶ αὐτοῦ τοῦ αἵματος τῶν πατέρων ἡμῶν, προσενέγωμεν καὶ τὸν τελευταῖον ἡμῶν ὄβολόν. Μὴ ἀθυμῶμεν μηδὲ καταπλησώμεθα πρὸς τὰ προσκόμματα, ὅσα ἤθελον ἐξεγείρει καθ' ἡμῶν ἡ ἀπειροκαλία, ἡ σκαιοσύνη καὶ ἡ τερατώδης ἀμάθεια τῶν ὄντων ἐκείνων,

ὅσα μὴ περίληψε Ζεὺς, ὅσα ἀτύχονται βοᾶν Πιερίδων ἀτόντα. Οἱ ἑκατοντακάρανοι τῆς ἀμαθείας Τυφῶνες ταχέως ἐκταρταροῦνται, ὅταν συμπιῇ αὐτοὺς ἡ οὐρανία κίον τῆς Αἴτνας. Ἡ Αἴτνα αὕτη ὑπάρχει ἐν τῷ ἑλληνισμῷ, ἐστὶ δὲ τὰ ἑλληνικὰ γράμματα, ἡ ἑλληνικὴ ἐπιστήμη, αὐτὸς ὁ ἑλληνισμός, διότι ἑλληνισμός οὐδὲν ἄλλο ἐστὶν ἢ τὸ ἠθικὸν μένος ἀπέναντι τῆς ὑλικῆς βίας καὶ τὸ ἠθικὸν μένος, κύριοι, ποτέ, ποτέ δὲν ἀποθνήσκει, ἀλλὰ πάντοτε ἀνακύπτει νικῶν καὶ θριαμβεῦσιν καὶ ταρταροῦν τὴν ὑλικὴν βίαν.

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον

Σ. ΑΡΧΙΓΕΝΗΣ, πρόεδρος

Α. ΒΛΑΣΤΟΣ

Κ. ΚΑΛΛΙΑΔΗΣ

Ζ. ΔΑΞΕΑΝΔΡΙΑΔΗΣ

Ι. Α. ΒΡΕΤΟΣ

ΗΡ. ΒΑΣΙΑΔΗΣ

Ξ. ΖΩΓΡΑΦΟΣ

Μ. ΧΟΥΡΜΟΥΖΗΣ

Κ. ΤΣΕΡΩΝΗΣ

ΑΔ. ΖΩΗΡΟΣ

Σ. Ι. ΒΟΥΤΥΡΑΣ, εἰσηγητῆς.

MEGAHO
SISMANOGILIO

ESMANOCIO

SISMANOGILIO
MECCARO

Προβλεψ

α/ να η γρηγορησως αρεσι Μυησιου
β/ αρεσι αρεσιου του αρεσιου
του αρεσιου, αρεσι Ελεου αρεσιου
αυ του αρεσιου του αρεσιου
αου Ευρυβουτου.

β/ αρεσι Ερασιου

δ/ αρεσι αρεσιου του αρεσιου
α του αρεσιου, α του αρεσιου
Ελεου, Ελεου, αρεσιου

ε/ αρεσι αρεσιου του αρεσιου
του. —

5/ να αρεσι αρεσιου του αρεσιου
αρεσιου αρεσιου αρεσιου
αρεσιου του αρεσιου αρεσιου
αρεσιου, αρεσιου αρεσιου αρεσιου
αρεσιου, αρεσιου αρεσιου αρεσιου
αρεσιου αρεσιου αρεσιου αρεσιου

